

Notulen van Drost en Geërfden
van de Heerlijkheid Bredevoort
Deel 2, 1729 - 1813

Werkgroep Transcriptie van Vereniging Het Museum Winterswijk

© Winterswijk, september 2024

Notulen van Drost en Geërfden Bredevoort, 1729 - 1813

De Drost en Geërfden vormden een belangrijke schakel in het bestuur. Om u een indruk te geven van de wijze waarop het bestuur van een gebied fungeerde even wat informatie.

Het bestuur van de Heerlijkheid Bredevoort

Al in het begin van de Tachtigjarige Oorlog (1568 - 1648) ontstond er een grote behoefte aan een gezamenlijke verdediging van een aantal provincies. De provincie Gelderland nam hiertoe deel aan de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden. Deze republiek was een statenbond, die vooral van belang was voor de defensie, financiën en het buitenlandse beleid van de staat. Voor de rest bleven de staatjes (provincies) autonoom.

Gelderland was dus vrijwel zelfstandig en werd bestuurd door het *Hof van Gelre en Zutphen* te Arnhem, vanaf 1675 met 12 leden. Verder waren er een *Rekenkamer*, die toezicht hield op de financiën en een *Leenkamer* waar de beleningen werden geregistreerd. Het hoogste orgaan was de *Landdag*, een vergadering gevormd door de gezamenlijke Staten van de drie kwartieren. Gelderland was namelijk verdeeld in 3 kwartieren - die van Nijmegen, Zutphen en Arnhem -, waarbij Bredevoort onder het kwartier van Zutphen ressorteerde. De Staten van Zutphen werden gevormd door de adel en de steden. Hieruit kwam het Colleges van Gedeputeerde Staten voort, dat steeds uit 6 personen bestond.

Een Kwartier als Zutphen was in bestuurlijk opzicht verdeeld in steden, ambten en heerlijkheden. Een heerlijkheid was een gebied waar een heer zijn rechten uitoefende. Daartoe hoorde ook wetten uitvaardigen en ambtenaren aanstellen. Hoe zat dat in onze Heerlijkheid Bredevoort?

De Heerlijkheid Bredevoort bestond van oudsher uit de dorpen Aalten, Dinxperlo, Bredevoort en Winterswijk en was van 1612 tot het begin van de Bataafse Republiek (1795) onder beheer van de Oranjes, die eerst als pandheren, vanaf 1697 als persoonlijk eigenaar de scepter zwaaiden. Nu waren de Oranjes zelf niet aanwezig, dus stelden zij een ambtenaar aan die hun zaken diende te behartigen. Deze ambtenaar werd Drost genoemd. Binnen het gebied van de Drost, die dus de hoogste ambtenaar van de heerlijkheid was, waren echter ook andere belangengroepen vertegenwoordigd. Zo waren enkele grote boeren eigeengeërfd, d.w.z. niet horig. Verder hadden ook instituten van buiten de heerlijkheid belangen, doordat zij een aantal hoeven bezaten. En niet in de laatste plaats: de besluiten hier genomen waren voor Gedeputeerde Staten van belang, dus stuurden zij een vertegenwoordiger. Deze situatie bleef ook in de Franse tijd (vanaf 1795) bestaan, totdat de heerlijkheid in 1813 werd opgesplitst in zelfstandige gemeentes.

Al met al, de vergadering van Drost en Geërfden had dus een belangrijke stem in het Kwartier van Zutphen. Alleen daarom al verheugt het ons deze notulen getranscribeerd te mogen hebben.

Bronnen:

- F. Keveling Buisman, 5. Bestuur van Gelre en Zutphen in: *Lezen in Gelderse en Overijsselse bronnen*, Stichting IJsselacademie, Kampen 1998.
- C.V. Laberer, *Patriotten, Bataven, Fransen en Groot-Nederlanders*, Goirle 1996.

Notulenboek Drost en Geërfden Bredevoort, deel 2, 1729 – 1813

Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers, Doetinchem

Archief 0724

Inventaris nummer 5

Bij de transcriptie is uitgegaan van de volgende regels:

Ons uitgangspunt is steeds geweest: zo exact mogelijk, dus schrijffouten zijn niet verbeterd.

Toch vonden we het noodzakelijk om de volgende aanpassingen te maken

1. Leestekens.

- De interpunctie is door ons aangepast, indien dat nodig was om een zin goed te kunnen duiden of om een zeer lange zin leesbaar te houden.
- [ ] is gebruikt voor onleesbaar of weggevallen
- ( ) is gebruikt voor aantekeningen, die niet in de tekst staan, bijvoorbeeld: (sic) of (handtekening)

2. Letters.

- De 'Duitse' ringel-s is getranscribeerd als 'ss'
- De letter 'ij' of 'y' - blijft 'ij' in namen, zoals in 'Gijsberts'
  - blijft 'ij' op plaatsen waar wij nu ook een 'ij' gebruiken, zoals in 'schriftelijck'
  - alle andere woorden 'y', zoals in 'gebruycken'
- Voor de duidelijkheid hebben we alle namen met hoofdletter laten beginnen en nieuwe zinnen zonodig ook.
- Hoofdletters op voor ons ongebruikelijke plaatsen hebben we laten staan.

3. Afkortingen.

Indien bekend hebben we afkortingen en verkortingen zoveel mogelijk *cursef* aangevuld.

Dus 'Ew.' wordt 'Eerwaerde'. Bij twijfel is de afkorting niet aangevuld.

Tenslotte, voor uw gemak hebben we aan het eind van dit stuk toegevoegd:

- een register van persoonsnamen
- een register van plaatsnamen
- een verklarende woordenlijst

Transcriptie Werkgroep Winterswijk

Notulen Drost en Geerfden, deel 2, 1729 – 1813

Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers (Ecal) 0724 – 5

folio 1 recto

Veneris¹ den 10 junij 1729

Praesent den hoogedelen en gestren-
gen heer Anton Theodor de Lalane
de Du Thaij, verwalter² drossard en
rigter der stadt en heerlijkheit,
voorts commandeur van de fortresse
van Bredevoort etc.

Gecommitteerdens

Dominus Schomaker, dr. Satink, Steven
Jan van Hengel, Willem van
Sonsvelt, Lubbert Hesselink en
scholte Gerrit van Ratum.

(in de marge): Dit protocol door den gecommiteerde Sonsvelt
gelevert die daervoor competeert³ 2 – 8 – 0

Nae resumptie⁴ van 't geresolveerde⁵ en verhandelde op
den 27. maj naestleden hebben de gecommiteerdens
het volgende verhandelt;

Eerstelijk geexamineert en gerevideert⁶ de rekeningen
over de tien settingen⁷ bij wijlen den voogt Wassenbergh
ontfangen, en bevonden dat die rekeninge op den 1
septembris 1703 al gesloten is geweest, gelijk als sulks in
't geërfdenboek op voorschreven dato te sien is, waer-
toe men sig gedraegt;

En wat aengaet die quitantien soo wijlen den voogt
Wassenberg moeste bijbrengen als eene van *dominus*
Smit, eene van de weduwe Jan ten Bengevoort, en A.
Verschagen, die selve zijn door de weduwe van voornoemden
voogt Wassenberg aen de gecommiteerdens op heden
vertoont, waermede die rekeninge over die gemelde
tien settingen is gesloten en afgedaen;

---

1 vrijdag

2 vervangend

3 toekomst

4 samenvatting

5 beslotene

6 opnieuw bekeken

7 schattingen, belastingen

(in de marge): Bij nadere examinatie is bevonden dat dese hier nevens gementioneerde quitantien nog moeten bijgebracht worden, zijnde de schuldigheden aen *domine Smit*, de weduwe *Bengevoort* en *Verschagen* nog onvoldaen, zijnde gebleken dat de vertoonde quitantien deselfde niet en zijn die hier gerequireert⁸ worden.

Twedens hebben de gecommiteerdens voorgenomen de provisorie-rekeningen⁹ waerover sedert den jaere 1706

folio 1 verso

geen rekeninge gedaen was, en dus begonnen met de rekeningen van wijlen den provisor *Gerhard Wiggink* over de jaeren 1706 en 1708, de welke door desselfs outste soon *David Wiggink* aen de gecommiteerdens zijn overgegeven, welke rekeningen provisioneel¹⁰ zijn gesloten als blijkt bij het slot van dien;

(in de marge): Provisorie rekeningen

Voorts voorgenomen de rekeninge van den provisor wijlen *Derk Schutte* over de jaeren 1707 en 1709 welke bij den heer officier en gecommiteerdens is gesloten, blijvende den rendant¹¹ daerbij aen de provisorie schuldig de somma van dertig *guldens*, drie *stuyvers* en agt *penningen*, als blijkt bij 't slot van die rekeninge.

Voorts hebben de gecommiteerdens geexamineert en gesloten de rekeninge van den provisor *Derk Tieenk* over den jaere 1710 waerbij de provisorie aen den rendant schuldig blijft, de somma van agt en dertig *guldens*.

Voorts geexamineert en gesloten de rekeninge van de weduwe van wijlen *Derk ten Bengevoort*, over de jaeren 1711 en 1713, waerbij de provisorie aen de rendante schuldig blijft, de somma van vijf en vijftig *guldens*, negentien *stuyvers* en agt *penningen*.

Voorts geexamineert en gesloten de rekeninge van den provisor *Derk Tieenk* over den jaere 1712 waerbij de provisorie aen den rendant schuldig blijft de somma van vier en veertig *guldens* en agt *stuyvers*, twaelf *penningen*.

---

⁸ vereist, gewenst

⁹ rekeningen van armenzorg

¹⁰ voorlopig, voor eerst

¹¹ verantwoordelijk beheerder

(in de marge): *Dominus* Schomaker heeft aen desen expressen¹² moeten betalen eenen *gulden*.

(in de marge): Reparatie aen 't dak van de kerke.
Den gecommiteerde *dominus* Schomaker den leyendeker Peter Bobbert tot Raesvelt wonende hier ontboden hebbende per expressen, ten versoeke van de gecommiteerdens, welken Peter Bobbert het dak van de kerke geexamineert hebbende, souden daertoe

vol-

folio 2 recto

(in de marge): Leyen
volgens sijne meninge, om het selve te repareren, nodig zijn dertig rijsten¹³ leyen, ad ses *guldens* yder rijs[t] en tagchentig duysent nagels, tot eenen *guldens* het duysent, alles buyten de vragten;

Waermede dese vergaderinge tot nader convocatie¹⁴ gescheyden;

Veneris 1 julij 1729

Praesent dr. Willem Sigismund
Hecking stadtholder,
gecommiteerdens
Dominus Schomaker, dr. Satink, Steven
Jan van Hengel, Willem van Sonsvelt, en scholte Gerrit van Ratum;

Nae resumptie van hetgene gedaen is, in de laetste vergaderinge op den 10 junij naestleden gehouden is het volgende verhandelt;

(in de marge): Kerkenrekeninge
Den Kerkmeester Verschagen exhibeert¹⁵ sijne rekeninge sedert majj 1711 tot Paessen 1725.

(in de marge): Provisorien rekeningen
Voorts geexamineert en gesloten de rekeninge van wijlen den provisor Derk Meis over een gedeelte van het jaer 1714 (door desselfs weduwe overgegeven) waerbij de provisorie aen de rendante schuldig blijft de somma van een en sestig *guldens*, elf *stuyvers* en agt *penningen*;

---

¹² expresbrief

¹³ bundels

¹⁴ uitnodiging voor de vergadering

¹⁵ toont

(in de marge): NB. Den rendant heeft in dit jaer van 1714 van de goederen Gribbrock, Ulewijk en Oonk niets ontfangen, als bij de rekeninge te sien.

Voorts gesloten nae gedane examinatie de rekeninge van den provisor Ananias Tieenk over het andere gedeelte van den jaere 1714 (waervan de weduwe van wijlen Derk Meis het eerste gedeelte berekent heeft) waerbij de provisorie aen den rendant schuldig blijft de somma van agt en sestig *guldens*

tien

folio 2 verso

tien *stuyvers* en twaelf *penningen*.

Waermede de vergaderinge gecontinueert wort tot morgen;

Sabbath¹⁶ den 2 julij 1729

Praesent dr. Willem Sigismund Hecking, stadtholder.

Gecommitteerdens:

Dominus Schomaker, dr. Satink, Steven

Jan van Hengel, Willem van

Sonsvelt, en scholte Gerrit van

Ratum;

Nae resumptie van de acten van gisteren is het volgende verhandelt.

(in de marge): Provisorien rekeningen

Eerstelijk geexamineert en gesloten de rekeninge van den provisor Ananias Tieenk over den jaere 1715, waerbij de provisorie aen den rendant schuldig blijft de somma van seven *guldens* ses *stuyvers* en twaelf *penningen*.

Twedens de rekeninge van den over den jaere 1716, waerbij de provisorie mede aen denselven schuldig blijft de somma van drie en vijftig *guldens*, agtien *stuyvers*.

Derdens geexamineert en gesloten de rekeninge van den provisor wijlen Derk Schutte over den jaere 1717, waerbij den rendant aen de provisorie schuldig blijft de somma van twee en sestig *guldens* seven *stuyvers* en agt *penningen*.

Vierdens de rekeninge van denselven Derk Schutte over den jaere 1718, waerbij den rendant aen de provisorie

---

¹⁶ zaterdag

schuldig blijft de somma van twee hondert agtien *guldens* en vier *penningen*.

Vijfdens geexamineert en gesloten de rekeninge van den provisor Jan Tenkink over de jaeren 1719, en 1720,

waer

folio 3 recto

waerbij denselven aen de provisorie schuldig blijft de somma van twee en seventig *guldens*, twaelf *stuyvers* en agt *penningen*.

Sesdens geexamineert en gesloten de rekeninge van den provisor Ananias Tieenk over den jaere 1721, waerbij den selven aen de provisorie schuldig blijft seven en dertig *guldens* en seven *stuyvers*.

En sevendens geexamineert en gesloten de rekeninge van den selven Ananias Tieenk over den jaere 1722, waerbij de provisorie aen den selven schuldig blijft de somma van agt en twintig *guldens* drie *stuyvers* en agt *penningen*.

(in de marge): N.B. *Addendum*¹⁷ 't rapport van de *landschrijver* folio 6

(in de marge): Gerhard Wijgink

Vermits men vermoedet dat in de rekeninge van wijlen den provisor Gerhard Wijgink over de jaeren 1706 en 1708 een obligatie tot laste van Willem Strobant moet gebragt worden, sonder dat men weet off deselve gerigtelijk of onder de handt gepasseert is, soo wort dit point aen de *gecommitteerdens* ter informatie gerecommandeert.

Waermede dese vergaderinge tot den 7. deses wort gecontinueert.

Jovis¹⁸ den 7. julij 1729

Praesent dr. Willem Sigismund Hecking, stadtholder,

Gecommitteerdens:

Dominus Schomaker, dr. Satink, Steven

Jan van Hengel, Willem van Sonsvelt

scholte Lubbert Hesselink en scholte

Gerrit van Ratum.

Eerstelijk hebben de *gecommitteerdens* nae gedane resumptie

---

¹⁷ bij te voegen

¹⁸ donderdag

van het op den 2. deses verhandelde, gebesoigneert¹⁹ als volgt.

folio 3 verso

(in de marge): Provisorien rekeningen.

Eerstelijk geexamineert en gesloten de rekeninge van den provisor Derk Tienk over den jaere 1723, waarbij den selven aen de provisorie schuldig blijft de somma van een hondert en veertig *guldens*.

Twedens desselfs rekeninge over den jaere 1724, waerbij denselven schuldig blijft de somma van een hondert vijftien *guldens* sestien *stuyvers* en agt *penningen*.

Derdens de rekeninge van denselven Derk Tienk over den jaere 1725, waarbij den selven mede schuldig blijft de somma van twee en vijftig *guldens*, negen *stuyvers* en vier *penningen*.

En vierdens de rekeninge van den selven provisor over den jaere 1726, waarbij de provisorie aen denselven schuldig blijft de somma van agt en twintig *guldens* veertien *stuyvers* en tien *penningen*.

Den selven provisor Derk Tienk versoekt betalinge van sestig *guldens* met den intresse van dien welke sestig *guldens* hij op den 4. decembris 1710 op ordre van # wijlen # den heer verwalter drossard Diderick Volmer aen den leyendekker La Mot voor reparatie van de kerk betaelt heeft, overgevende een copie van de ordre des voornoemden heeren officiers, waervan 't orginele bij 't overgeven van dese copie vertoont heeft.

Geresolveert de volgende publicatie te laten doen.

(in de marge): Publicatie kerkenvloer
Vermits verscheyden rot- en gildemeesters van het dorp en kerspel van Wenterswijk in gebreeke zijn gebleven van de *penningen* tot reparatie van de vloer in de kerke als anders uytgeslagen, op sijn tijt te betalen, soo worden de selve gebrekhaftige nogmaels bij desen geordonneert, die selve agterstandige *penningen* in tijt van agt dagen nae publicatie deses aen den heer predikant Worm

wer-

---

¹⁹ zich beziggehouden

folio 4 recto

werkelijk te betalen, off restant cedels²⁰ van diegene die # aen haer # nog niet betaelt hebben, aen sijn eerwaerde over te geven, bij poene van²¹ parate en reele executie, cum expensis²².

(in de marge): Kerkhoff

Voorts mede geresolveert om de publicatie wegens het maken van de muur om de kerkhoff, soo als die publicatie sub dato den 27. maj in 't ervenboek staet, mede te laten publiceren, welke beyde publicatien ten dien fine aen een van de gerigtsdienaers zijn ter handen gestelt.

(in de marge): David Wijgink rekeninge over een vierdendeel jaers verpondinge²³.

In voldoeninge van het appostil²⁴ gestelt op de rekeninge van den mede gecommiteerde Steven Jan van Hengel, over den ontfang van een vierden deel jaers verpondinge in den jaere 1716 tot reparatie van de kerke uytgeslagen, is voor de gecommiteerden gecompareert den gewesenen ontfanger van de verpondinge David Wijgink en heeft de volgende quitantien en bescheyden vertoont.

Als een quitantie van sestien *guldens* soo hij Wijgink aen

Hengel betaelt heeft gehadt dus	16	-	0	-	0
Nog een aen den selven ad driehondert <i>guldens</i>	300	-	0	-	0
Nog een ad tweehondert <i>guldens</i>	200	-	0	-	0
Nog een dito ad tweehondert <i>guldens</i>	200	-	0	-	0
Nog vertoont een briefjen van Dominus Worm ad twee <i>guldens</i> dat Hengel mede aengenomen heeft	<u>2</u>	-	<u>0</u>	-	<u>0</u>
Dese bovenstaende vijf posten zijn maer bij Hengel ontfangen ad <i>facit</i> ²⁵	718	-	0	-	0
Nog een quitantie van twaelf <i>guldens</i> , soo den selve op ordre # des heren officiers # an <i>meester</i> Du Pre betaelt hadde, dus	12	-	0	-	0
Nog een quitantie van sesendertig <i>guldens</i> twaelf <i>stuivers</i> en twaelf <i>penningen</i> , op ordre als voren aen Jannes Weddink betaelt dus	36	-	12	-	12

²⁰ rest van de lijst

²¹ op straffe van

²² met kosten

²³ belasting op onroerend goed

²⁴ aantekening, kanttekening

²⁵ maakt samen

nog een quitantie van vierendertig

guldens

folio 4 verso

guldens aen sijn hoogwelgeboren den
heer verwalter drossard Van Coeverden
betaelt

34 - 0 - 0

Nog heeft denselven Wijgink vertoont
een quitantie # van drie *guldens* # soo hij
voor kalk²⁶ betaelt hadde, dus

3 - 0 - 0

Nog een van veertig *guldens* betaelt aen Jan
Hendrik Strobant wegens # t maken van # een bestek voor
t afk[a]den van de sijden van den toren

40 - 0 - 0

Vermits Wijgink geen ordre van den heer
officier toonde om dese twe laetste po-
sten te betaelen hebben de gecommiteerdens
deselve evenwel laten passeren, doch
sonder consequentie.

En also den totalen uyt # gaeff # hier voren vermeldt, bedraegt
de somma van agthondert drieenveertig *guldens* # twaelf *stuivers* en # twaelf
penningen.

En een vierdendeel jaers verpondingen over het dorp en
kerspel (nae aftrek van hetgene in 't ervenboek sub
dato den 17. septembris 1715 door wijlen den heer admodiateur
Volmer vermeldt) bedraegt de somma van agthondert
negenenseventig *guldens*, vijf *stuivers* en vier *penningen*.

Soo heeft voornoemden David Wijgink meer ontfangen als uyt-
gegeven de somma van vijfendertig *guldens*, twaelf *stuivers*, agt *penningen*
die hij aen de gemeente schuldig blijft.

(in de marge): Dese vijfendertig *guldens*, twaelf *stuivers*, agt *penningen* heeft David Wijgink
op heden in de vergaderinge van gecommiteerdens aen handen van den
medecommitteerde Willem van Sonsvelt overgetelt den 27. april 1730.
Willem Sigismund Hecking, [landt]schrijver.

Vorders door de gecommiteerdens aen David Wijgink ge-
vraegt off sijn vader in *qualiteyt* als provisor aen Willem Stro-
bant niet eenig gelt hadde verstrekt, segt daerop
dat hem voorstaet van een obligatie een hondert *dalers*, dog
dat sig daer [we]der over wilde bedenken. Twedens segt dat

folio 5 recto

---

²⁶ ? of Kalk

5.

de hondert *guldens*, soo *domine* Schomaker gehadt heeft, provisoriengelt is, en in de rekeninge van sijn vader verantwoort, als mede dat die hondert *guldens* gekomen zijn uyt sodane tweehondert *guldens*, als de weduwe Bengevoort aen de provisorie schuldig is geweest, welke tweehondert *guldens* aen sijn vader gerestitueert heeft.

Waarmede dese vergaderinge gescheyden wordende deselve gecontinueert tot den 18 deses.

Lunae²⁷ den 18 julij 1729.

Present dr. Willem Sigismund Hecking, Stadtholder
Gecommitteerdens
Domine Schomaker, dr. Satink, Steven
Jan van Hengel, Willem van Sonsvelt,
scholte Lubbert Hesselink, en scholte Gerrit van Ratum.

Nae resumptie van het op den 7 deses verhandelde is # over # het volgende gebesoigneert.

(in de marge): [Verp]ant lant van de kerke

De weduwe Wassenberg off haer dogter Gravers naemens de selve gestendigt²⁸, dat haer moeder in pandtschap gebruikt een stuk lants op den Oosterwoort een molders saet groot, het Lampenstuk *genant*, aen de kerke in eygendom toestendig, en sulks voor eene somma van tweehondert drieennegentig *guldens*, agt *stuivers* en twee *penningen*, vertonende de acte van pandtschap (dewelke agter een # afgedane # rekeninge stont) kragt welke die pandtschap een half jaer voor Jacobi²⁹ konde los gesegt worden.

(in de marge): Gelijkfals³⁰

Dr. Satink, *nomine* Jan Schoemaker, gestendigt dat denselven een stuk lants op den Balink Esch in pandtschap besit, dat de kerke in eygendom toebehoort, en dat hij, Schoemaker, ten allen tijden met sijn gelt te vreden sal wesen.

folio 5 verso

---

²⁷ maandag

²⁸ bevestigt

²⁹ 25 juli

³⁰ eveneens

Nog soude er een stuk lant in Hengsel bij het Grotenhuis in den Olden Esch liggen.. Als mede eene maate in Huppel die bij andere mensen in pandtschap soudent gebruikt worden en de kerke in eygendom toestendig zijn. Hetwelke de gecommiteerdens ter informatie wort gerecommandeert.

(in de marge): Provisorien-rekeninge, adde³¹ folio 6 verso.

Voorts geexamineert en gesloten de rekeninge van den provisor Derk Tieenk over den jaere 1727 waerbij denselven aen de provisorie schuldig blijft de somma van agtentwintig *guldens*, sestien *stuivers* en ses *penningen*.

Voorts de rekeninge van denselven over den jaere 1728 waerbij de provisorie aen den selven schuldig blijft de somma van eenhondert vijfensestig *guldens* en agt *penningen*.

Waarmede alle de provisorie-rekeningen zijn afgedaen.

(in de marge): Kerkenrekeningen.

Vervolgens overgegaen tot de rekeningen over de administratie van de kerkenmiddelen, en eerstelijck geexamineert en gesloten de rekeninge van den kerkmeester dr. Satink over den jaere 1719 en 1720 waerbij de kerke aen denselven schuldig blijft de somma van vierensestig *guldens*, sestien *stuivers* en vier *penningen*.

Voorts geexamineert en gesloten de rekeninge van den kerkmeester Alexander Verschage over de jaeren 1711, 1713, 1714, 1715, 1716 en 1717 (zijnde het jaer 1712 door wijlen den kerkmeester Lennig berekent) waerbij # de kerke aen # den selven schuldig blijft de somma van eenhondert elff *guldens* en sestien *stuivers*
Item desselvs rekeninge over de jaeren 1718, 1721, 1722, 1723 en 1724 (zijnde de jaeren 1719 en 1720 op heden

door

folio 6 recto

door den kerkmeester dr. Satink berekent) waerbij denselven aen de kerke schuldig blijft de somma van tweeennegentig *guldens* en twaelf *stuivers*.

En dan laestelijck de rekeninge van den selven kerkmeester Verschagen over de jaeren 1725, 1726,

---

³¹ voeg toe aan

en 1727 waerbij de kerke aen den kerkmeester schuldig blijft de somma van sevenentagtig *guldens*.

(in de marge): Gerhar[t] Wijgink, provisor, *addendum folio 3*. Ingevolge resolutie bij de *gecommitteerden* op den 2. # deses maents # julij genomen rapporteert den *landschrijver*, dat heeft opgesogt en gevonden een obligatie van hondertvijftig *guldens* soo Willem Strobant den 28. junij 1708 van den doemaligen provisor Gerhard Wijgink genegotieert³² hadde, waervoor den *landschrijver* sijne jura³³ competeert.

(in de marge): Rekeninge van den bouman³⁴ op de Ulewijk. Den bouman op de Ulewijk geeft over een rekeninge ter somma van eenhondert en vier *guldens*, die hem souden competeren wegens varen³⁵ van steenen, onder anderen doe sijn huis gerepareert wiert. In minderinge van welke rekeninge den tijdelijken provisor Derk Tieenk aen dien bouman al betaelt heeft de somma van veertig *guldens* welke betalinge hem in een van de rekeningen op den 7 deses gedaen gevalideert zijn.

Dese vergaderinge wort gecontinueert tot morgen over agt dagen den 26. deses.

Martis³⁶ den 26 julij 1729

Present

dr. Willem Sigismund Hecking, *Juris Utriusque Doctor*, stad[t]holder
Gecommitteerdens
Dominus Schomaker, Steven Jan van Hengel, de
scholten Lubbert Hesselink en Gerrit van

Ra

folio 6 verso

Ratum

Nae resumptie van het verhandelde op den 18^{den} deses is besoigneert als volgt.

De *gecommitteerden* wederom gerevideert³⁷ hebbende

---

³² verhandeld
³³ gerechtskosten
³⁴ boer
³⁵ rijden
³⁶ dinsdag
³⁷ opnieuw bekeken

de rekeningen der provisorien en kerkmeesteren hebben deselve finael gesloten, waarbij gebleken dat yder van de selve aen de provisorie off kerke schuldig is gebleven off daervan te preten-deren heeft als volgt.

De provisorie van Wenterswijk.

Gerhardt Wijgink provisor

		Credit			Debet		
geweest zijnde over de jaeren	1706	0	0	0	89	4	0
	1708	<u>412</u>	<u>16</u>	<u>12</u>	0	0	0

Soodat den rendant David Wijgink aen de provisorie schuldig blijft de somma van driehondert drieentwintig *guldens* twaelf *stuyvers* en twaelf *penningen*.

Derk Schutte provisor ge-

weest zijnde over de jaeren	1707	0	0	0	81	19	14
	1709	112	3	6	0	0	0
	1717	62	7	8	0	0	0
	1718	<u>218</u>	<u>0</u>	<u>4</u>	0	0	0

Soo dat den rendant Albert Schutte aen de provisorie schuldig blijft de somma van driehondert tien *guldens*, elf *stuyvers* en vier *penningen*

Derk Tienk provisor geweest

zijnde over de jaeren	1710	0	0	0	38	0	0
	1712	0	0	0	44	8	12
	1723	140	0	0	0	0	0
	1724	115	16	8	0	0	0
	1725	52	9	4	0	0	0
	1726	0	0	0	28	14	10
	1727	28	16	6	0	0	0
	1728	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	165	0	8

Soo dat den rendant Derk Tienk aen de provisorie schuldig blijft de somma van sestig *guldens*, agtien *stuyvers* en vier *penningen*.

folio 7 recto

Derk ten Bengevoort provisor geweest zijnde over de jaeren

		Credit			Debet		
	1711 en						
	1713	<u>0</u>	<u>0</u>		55	19	8

Soo dat de provisorie aen den rendant Derk ten Ben-

gevoert schuldig blijft de somma van vijfenvijftig *guldens*, negentien *stuyvers* en agt *penningen*.

Derk Meis provisor geweest zijnde een gedeelte

van het jaer	1714	0	0	0	59	11	8
--------------	------	---	---	---	----	----	---

Soo dat de provisorie aen de randante de weduwe Derk Meis schuldig de somma van negenenvijftig *guldens*, elf *stuyvers* en agt *penningen*.

Ananias Tienk provisor geweest hebbende over de jaeren

1714	0	0	0	68	10	12
1715	0	0	0	7	6	12
1716	0	0	0	53	18	0
1721	37	7	0	0	0	0
1722	0	0	0	28	3	8

Soo dat de provisorie aen den rendant Ananias Tienk schuldig blijft de somma van een honderttuintig *guldens* en twaelf *stuyvers*.

Jan Tenkink provisor geweest hebbende over de jaeren

1719 en						
1720	72	12	8	0	0	0

Soo dat den rendant Jan Tenkink aen de provisorie schuldig blijft de somma van tweeenseventig *guldens*, twaelf *stuyvers* en agt *penningen*.

Welk credit en debet tegens malkanderen gebalanciert zijnde, soo blijkt dat de provisorie daerbij te boven komt de somma vijf hondert eenendertig *guldens* elf *stuyvers* en twaelf *penningen*.

De ker-

folio 7 verso

De kerke van Wenterswijk

Alexander Verschagen kerkmeester geweest zijnde over de jaeren

Credit				Debet		
1711						
1713						
1714	0	0	0	111	16	0
1715						
1716						
1717						

Item over de jaeren	1718							
	1721							
	1722	92	12	0		0	0	0
	1723							
	1724							
Item over de jaeren	1725							
	1726	0	0	0		87	0	0
	1727							

Soo dat de kerke aen den rendant Alexander Verschage schuldig blijft de somma van eenhondert ses *guldens* en vier *stuyvers*.

dr. Herman Johan Satink
kerkmeester geweest hebben-
de over de jaeren

1719 en								
1720	0	0	0	0		64	16	4

Soo dat de kerke aen den rendant dr. Satink schuldig blijft de somma van vierensestig *guldens* sestien *stuyvers* en vier *penningen*.

(in de marge): Den 14 martij 1735. Sontsvelt geordonneert dese schult aen dr. Satink te betalen.

Het welke te saemen gebalanceert zijnde, soo blijft de kerke over *voorschreven* jaeren schuldig de somma van eenhondert eenenseventig *guldens* en vier *penningen*.

Vermits op de publicatie in dato den 7 deses geresolveert

en

folio 8 recto

(in de marge): Kerkenvloer *dominus* Worm en werkelijk gepubliceert, dat de gebrekhafte, die tot den uytslag (soe *dominus* Worm ten deele gebeurt heeft) haer contingent³⁸ nog niet gefurneert³⁹ hebben, haere *penningen* en de restant cedels soo sij onder sig hebben in sekeren tijt soudon hebben over te geven, en daerop niets gevolgt is, soo hebben de gecommiteerdens op heden goetgevonden de ondervoogden van Wenterswijk te lasten, om de doemalige rot- en gildemeesters aen te seggen, dat haere restant cedels en de *penningen* soo sij dientwegen onder sig mogten hebben, in tijt van veer-

³⁸ aandeel

³⁹ verschaft, opgebracht

tien dagen nae aensage deses aen *dominus* Worm sullen hebben te betalen en te behandigen, bij poene dat andersints tegens deselve sal worden geprocedeert, soo en als dat nae regten sal bevonden worden te behoren. En wort den gecommiteerde Steven Jan van Hengel geauthoriseert om aen de ondervoogden een lijste van die rot- en gildemeesters, waeraen de aensage sal moeten gedaen worden, ter handen te stellen, t' welk sijn edele het aengenomen.

Waarmede dese vergaderinge tot nader convocatie gescheyden.

Jovis den 27 april 1730

Praesent den hoogedelen gestrengen heer Anton Theodor De Lalane de Du Thaij, heer van de Kemnade, verwalter drossard en rigter deser heerlijkheit, etc.

Gecommiteerdens

Dominus Schomaker, dr. Satink, Steven Jan van Hengel, Willem van Sonsvelt, en scholte Gerrit van Ratum.

Nae resumptie van het op den 26 julij 1729 verhandelde, tot de volgende saeken en besonges⁴⁰ overgegaen. Vermits op laestleden sondag is worden gepubliceert

dat

folio 8 verso

(in de marge): Provisorien-rekeningen. dat de olde rekeningen van de provisorie en kerke bij den heer officier en gecommiteerdens ingevolge resolutie op naestleden ervendag bij de gesamentlijke geërfdens genomen, waeren afgedaen en dat daer bij bekend gemaekt was, dat diegene van de gemeente die begerig was om den staet van die rekeningen te weeten, op aenstaende saterdag den 29. deses des voor de middaegs om tien uuren sig konde vervoegen aen het huis van de weduwe Weddink in de Paeu binnen Wenterswijk, alwaer den heer officier met de gecommiteerdens als dan sallen vergadert zijn, en publyk laten oplesen alle de sloten van de afgedane rekeningen van kerke en provisorie waeruyt dan sal blijken wat dat yder

---

⁴⁰ bezigheden

der kerkmeesters en provisorien te vorderen hebben off schuldig zijn.

Waerop dan geresolveert de sloten der provisorie rekeningen wederom te revideren, om aldus in staet te zijn van op over morgen den 29 deses pertinent verslag aen de gemeente te kunnen doen.

Veneris den 28. april 1730

Praesent als op gisteren.

Vorders gevaceert⁴¹ over het revideren van de overige provisorie- # en kerken- # rekeningen, ten fine als voorschreven, en dus alles in staet gebracht om op morgen aen de gemeente voorgelesen te kunnen worden.

(in de marge): Kerkenvloer.

Vorders overgegaen tot de rekeninge van dominus pastor Worm over en ter saeke van den ontfank van sodane penningen als in den jaere 1720 tot reparatie van de kerkenvloer bij de gemeente zijn uytgeslagen. Welke rekeninge gesloten zijnde blijkt

dat

folio 9 recto

dat den rendant meer heeft ontfangen als uytgegeven de somma van vijf en dertig *guldens*, eenen *stuyver* en agt *penningen*, de welke sijn eerwaerde aenstonts betaelt heeft; vide⁴² het slot etc. op de rekeninge selfs. ....

Zijnde den mede gecommiteerde Willem van Sonsvelt geauthoriseert tot den ontfank van die *penningen*.

Sabbathi⁴³ den 29 april 1730.

Praesent den heer officier en alle de gecommiteerdens, except Hesselink, als op eergisteren.

(in de marge): Kerk- en provisorie-rekeningen
Ingevolge publicatie op den .. deses gedaen, zijn de sloten van de afgedane rekeningen van de

---

⁴¹ aanwezig geweest, bezig geweest

⁴² zie

⁴³ zaterdag

kerk en provisorie in de vergaderinge van den heer officier en gecommiteerdens aen de gemeente voorgelesen.

(in de marge): Uytslag van 2400.

Waerop dan vorders bij den heer officier en gecommiteerdens # goetgevonden # tot reparatie van nootsaekelijkheden aen de kerk en toorn, voorts betalinge van andere gemeensschulden uyt te slaen eene somma van twee duysent vierhondert *guldens*, te betaelen als in de naevolgende publicatie vermelt, luydende als volgt:

Den heer officier met de gecommiteerdens op den laesten ervendag bij de gemeente tot afdoeninge van de rekeningen van de kerke en provisorie en andere gemeenssaeken geauthoriseert zijnde, die rekeningen afgedaen en gesloten hebbende, als sulks op heden nae voorgaende publicatie publyk is voorgelesen, hebben bevonden dat tot reparatie van de kerke en betalinge van andere seer dringende schulden nodig hebben eene somma van tweeduysent vierhondert *guldens*, waer

toe

folio 9 verso

toe yder gilde van dit dorp en kerspel vierhondert *guldens* sal moeten contribuieren, wordende aen yder gilde overgelaten om sodane middelen te beramen, die het gemakkelijkste door haer sullen geoordeelt worden, mits dat die *penningen* in tijt van vier weeken nae publicatie deses aen handen van den mede gecommiteerde Willem van Sonsvelt, tot het ontfangen van die *penningen* bij den heer officier en gecommiteerdens geauthoriseert, werkelijk betaelt worden bij poene van parate en reële executie.

(in de marge): Kerkenvloer

Voorts geresolveert⁴⁴ de gebrekhaftige, die de *penningen* in den jaere 1720 tot reparatie van den kerkenvloer als anders uytgeslagen, nog niet betaelt hebben, voor de laetste mael nog eens bij publicatie te waerschouwen en daer de volgende publicatie te laten publiceren.

Vermits *dominus* pastor Worm sijne rekeninge over den ontfank van sodane *penningen* als in den jaere 1720 tot reparatie van de kerkenvloer, als anders zijn uyt-

---

⁴⁴ besloten

geslagen, op gisteren heeft gedaen, en daerbij bevonden dat nog veele en verscheydene haer contingent daer omtrent niet hebben voldaan, worden de roten gildemeesters gelast de restant cedels dientwegen in tijt van agt dagen aen handen van den medegecommitteerde Willem van Sonsvelt over te geven, bij poene als nae regten, en voorts de gebrekhaftige voor het laetste gewaerschout in tijt van veertien dagen nae publicatie deses haere agterstallen⁴⁵ aen den voornoemden gecommiteerde Willem van Sonsvelt werkelijk te voldoen, bij poene van parate en reële executie, waerna een yder dit aengaende sig kan reguleren.

(in de marge): Kerkhoff
Voorts geresolveert nog eens voor het laetste een publicatie te doen tot het maken van de muur

om

10 recto

om de kerkhoff, luydende als volgt:

Den officier en gecommiteerdens des dorps en kerspels van Wenterswijk in den voorleden jaere hebbende doen publiceren, dat yder gilde haer perk om de kerkhoff ingevolge afspraak met die van het Dorpboer gemaekt soude hebben te repareren en daerop (niet tegenstaende de nootsakelijkheid sulks ten hoogsten vereyste) niets gevolgt is, soo wort een ydereen bij desen nogmaels geordonneert en gewaerschout haere perken in tijt van ses weken nae publicatie deses volgens opgamelte afspraak te voltoien, bij poene dat dat werk ten koste van de onwillige publyk sal bestedet en gemaekt worden, soo en als dat sal bevonden worden te behoren.

(in de marge): Salaris van gecommiteerden[s].
Den mede gecommiteerden *Willem* van Sonsvelt geordonneert te betalen aen officier en gecommiteerdens twaelf dagen vacatie⁴⁶ en aen *domine* Worm ses dagen.

Waermede dese vergaedinge
tot nader convocatie gescheyden

---

⁴⁵ achterstallig geld

⁴⁶ geld voor aanwezig zijn

Lunae den 12. junij 1730

Praesent Dr. Willem Sigismund Hecking, stadtholder
Gecommitteerdens
Dominus Schomaker, Dr. Satink, Steven
Jan van Hengel, Willem van Sons-
velt, de scholten Lubbert Hesse-
link en Gerrit van Ratum.

Nae resumptie van het op den 27, 28 en 29. april
naestleden verhandelde, heeft den gecommiteerde
Willem van Sonsvelt verklaert nog geen eenen stuyver
van de uytgeslagene 2400 *guldens* ontfangen te heb-
ben.

En vermits de hoogste nootsaekelijkheid prompte bij-
brenginge en betalinge van die uytgeslagene *penningen*

10 verso

(in de marge): Sommatie tot betalinge van den uytslag.

(in de marge): Op den 16. dito relateert den gerigtsdienaer Willem te Voortwijs
dat dese in nevenstaende resolutie vermelte sommatie aen alle de rot-
en gildemeester heeft gedaen.

vereyst soo is geresolveert, nog ten overvloet # aen de rot- en gildemeesters # een laet-
ste sommatie door den gerigtsdienaer Willem te Voortwijs
te laeten doen met inthimatie⁴⁷ dat deselve op aen-
staende vrijdag den 16. deses, als de gecommiteerdens hier
sullen vergadert zijn, haere contingenten sullen hebben
bij te brengen, bij poene van parate executie, zijnde aen
den *voornoemden* gerigtsdienaer daervoor toegelegd eenen
rijxdalers.

(in de marge): Verkopinge van bomen op de kerkhoff.
En vermits al voor lange bij de gecommiteerdens geresol-
veert was de muure om de kerkhoff wederom te her-
stellen, soo als die in oude tijden geweest was, en sulks
niet behoorlijk konnende geschieden door de lindebomen
in de weg stonden. Welke lindebomen andersints ook
al meest vergaen waeren, soo is bij de gecommiteerdens
geresolveert om dieselve lindeboomen nae voorgaen-
de omroepinge publyk te verkopen en sulks op conditien
en voorwaerden als volgt:

1.

De verkopinge sal met insettinge en hoginge geschieden,
dog met minder als met vijff stuyvers Hollants gelt.

---

⁴⁷ bekendmaking

2.

De betalinge sal geschieden op aenstaende vrijdag den 16. deses ten huuse van de weduwe Weddink, aen handen van den mede gecommiteerden Willem van Sontsvelt.

3.

De kopers sullen de bomen dese week moeten affhouwen en # deselve # voor aenstaende zondag wegbrengen, en den schade die door het omhouwen aen de kerke off andere huysen veroorsaekt wort, moeten vergoeden.

En is eerst opgehangen den boom naest aen de weduwe Weddinks huis, koper Roeloff Huijsink

voor, solvit ⁴⁸ den 16. dito	1	-	10	-	0
Den tweden daer naeststaende koper Theodorus van Hengel voor, betaelt den 16. dito	0	-	15	-	0
Den derden koper Salomon Boeijink voor, betaelt eodem ⁴⁹		-	15	-	0
Den vierden habet ⁵⁰ Jan Beukers voor	4	-	0	-	0

Waer

11 recto

Waermede dese vergaderinge tot aenstaende vrijdag den 16. deses gecontinueert wort.

Veneris den 16. junij 1730

Praesent den heer officier en alle de gecommiteerdens.

De rot- en gildemeesters ingevolge resolutie op den 12. deses genomen, volgens relatie van den gerigtsdienaer Willem te Voortwijs, in margine van die voorschreven resolutie te sien, tot betalinge van den laetsten uytslag gesommeert zijnde, zijn ter vergaderinge van gecommitterdendens erschenen de volgende rot- en gildemeesters:

(in de marge): Miste

Als Jan Lutgers, gildemeester, en Teube Ubbink, rotmeester van Miste, seggen dat se geen gelt willen geven, maer dat de bestedinge selfs willen doen.

(in de marge): Korle.

Hendrik Sligt, rotmeester van Korle, segt soo als die van

---

⁴⁸ betaald

⁴⁹ op dezelfde dag

⁵⁰ heeft

Miste.

(in de marge): Meddehoe.

Garverdink, Harmelink en Sijbink, rotmeesters van Meddehoe seggen, dat se niet willen betalen sonder eerst ordre van den rentmeester daertoe te hebben.

(in de marge): Huppel en Hengsel.

Berent Boeijink, gildemeester van Huppel, en Berent Resink van Hengsel, seggen dat geen gelt hebben.

folio 11 verso

blanco

folio 12 recto

(in de marge): Betaling van de provisorieschulden

Den medegecommitterden Willem van Sontsvelt in *qualiteit* als ontfanger van de laest uytgeslagene penningen wort geordonneert te betalen de sloten van die provisorie-rekeningen van die provisoren waeraen de provisorie schuldig gebleven is als hiervoor in 't ervenprotocol folio 6 verso en 7 te sien, als aen de weduwe van wijlen Derk ten

Bengevoort de somma van	55	-	19	-	8
Aen de weduwe van Derk Meis	59	-	11	-	8
Aen Annanias Thieenk	129	-	12	-	0

Welke betalinge door behoorlijke quitantie gebleken zijnde in rekeninge sal gevalideert worden.

(in de marge): Authorisatie om 't geleverde van [schol]te van Ratum op te nemen.

De gecommiteerdens Hengel en Sontsvelt worden geauthoriseert de van scholte van Ratum geleverde ribben en planken, ingevolge bestek en conditien van leverantie op den 16. decembris 1728 in 't ervenprotocol te vinden, op te nemen en te visiteren, en sulks met assumptie van een ervaren timmerman des⁵¹ kennisse dragende en daarvan ter naester vergaderinge rapport te doen, sullende de selve daervoor genieten een dag vacatie en den timmerman nae redelijkheid[d]

(in de marge): Authorisatie om de [ ] der gemeente in te vorderen bij wege van regte.

Voorts hebben de gecommiteerdens geauthoriseert de medegecommitteerdens dr. Satink en Steven Jan van Hengel teneinde om alle agterstendige gemeenschulden, bij wege van regte in te manen en tot

---

⁵¹ hiervan

betaling te procederen, sullende deselve daervoor sodane jura genieten als sulks ingevolge het reglement deser graefschap eygent⁵² en behoort, zijnde de restant cedels aen deselve geauthoriseerdens overgegeven,

(in de marge): Reparatie van 't dak, leyen, nagels etc. Voorts wort den medegecommitteerden Willem van Sontsvelt geauthoriseert het gelt voor de leyen, nagels, vragt, als anders, tot reparatie van de kerke nodig op ordonnantie⁵³ des heeren officiers te

be-

folio 12 verso

betalen.

Waermede dese vergaderinge tot naerder convocatie gescheyden.

Jovis⁵⁴ den 29 junij 1730

Praesent de gecomitteerdens
Dominus pastor Schomaker, *Willem* van
Sontsvelt, Steven Jan van
Hengel, *Lubbert* Hesselink en scholte
van Rathum.

(in de marge): *Steven Jan* van Hengel toont brief van heer officier. Den gecomitteerden Steven Jan van Hengel heeft vertoont twee brieven van den heer officier om dese vergaderinge te laten aenseggen, vermits de nootsaekelijkheid sulks vereyste, dat de leyen en andere materialen tot reparatie van de kerke nootsaekelijk moesten gekogt en aengeschaft worden.

(in de marge): Willem te Voortwijs geauthoriseert om leyen te kopen. Waerop d[a]n de gecomitteerdens ingevolge goetvinden van den heer officier (hebbende sijn hoogedele gestrenghe wegens onpasselijkheid dese vergaderinge niet kunnen bijwoonen) in voorgemelte brieven vervat, geresolveert om den gerigtsdienaer Willem te Voortwijs nae Wesel te senden met de nodige wagens, om aldaer te kopen .... rijsten⁵⁵ leyen en den medege-

---

⁵² geeigend is

⁵³ opdracht, bevel

⁵⁴ donderdag

⁵⁵ bundels

committeerden Willem van Sontsvelt als ontfanger van de uytgeslagene gemeenspenningen geordonneert, gelijk geordonneert wort bij desen, om aen voornoemden Voortwijs tot betalinge van de in te kopene leyen over te tellen seventig ryxdalers Kleefs gelt, sullende den selven # Voortwijs # bij sijne terugkomst # daervan # rekeninge hebben te doen.

En vermits met het aenkopen van de voorgemelte leyen de materialen tot reparatie van het dak van de kerke nodig sullen bij de hant zijn, soo hebben gecommiteerdens

ge-

folio 13 recto

geresolveert om van dat werk een bestek te doen postellen, en ingevolge hetselve die bestedinge publyk te doen en sulks op den 6. julij aenstaende sullende wesen heden over agt dage,
En opdat de bestedinge sijn voortgank moge hebben is goetgevonden om de leyendekkers te Nahuis, Raesfelt en Boekholt daervan kennisse te geven per expressen, hebbende den heer pastor Schomaker aengenomen de leyendekkers te Zutphen daer ook kennisse van te geven.

(in de marge): Holt van scholte van Ratum geleverd.
De gecommiteerdens Hengel en Sontsvelt tot het opnemen van het holt door scholte van Ratum geleverd op den 16. deses geauthoriseert, rapporteren dat dat holt in haere praesentie door Hendrik Strobant hebben laten meten en hetselve ingevolge bestek welbevonden.

Waarmede den vergaderinge gescheyden tot heden over agt dagen als wanneer de bestedinge van der kerke reparatie sal geschieden.

Jovis den 6. julij 1730

Present den hoogedelen gestrengen heer officier Anthon Theodor de Lalane de du Thaj, heer van de Kemnade, verwalter drossard en rigter deser heerlijkheit.

Gecommiteerdens

Pastor W. H. Worm, dr. H. J. Satink, Steven Jan van Hengel, Willem van Sontsvelt, Lubbert Hesselink, Gerrit scholte van Ratum

Ingevolge resolutie in de naeste vergaderinge op den 29.

folio 13 verso

(in de marge): Bestedinge van de reparatie van het dak. 29. junij naestleden gehouden, bij *gecommitteerdens* genomen, hebben deselve nevens den heer officier het gemaekte bestek om de reparatie van de kerk en toorn daer nae te besteden, naeder geexamineert, en hetselve geaprobeert⁵⁶. En vermits het bleek uyt den praesente leyendekkers uit Zutphen en uyt het Munsterlant, dat aen deselven van *gemelte* bestedinge behoorlijke publicatie van geschiet was, soo is goetgevonden met de bestedinge voort te varen, zijnde dan ingevolge *voorschreven* voorwaerden nae *publycque* voorlesinge van deselve aennemer gebleven Jan Egelink, leyendekker tot Zutphen wonende. Hebbende denselven het repareren van het dak van de kerk en toorn aengenomen voor de somma van 250 *guldens*, segge tweehondertvijftig *guldens*, en het sesjaerige onderhout voor 25 segge vijftwintig *guldens* jaerlijks, en daervoor tot borge gestelt Hendrik Harmsen, mede leyendekker tot Zutphen wonende, die het bestek nevens den heer officier en praesente *gecommitteerdens* ondertekent hebben.

Voorts is het timmerwerk op den toorn besteedt aen *Hendrik* en Jan Hendrik Strobant, om hetselve voor dagloon te maken op sijn eygen koste en drank, sullende daervoor genieten des daegs sestien *stuyvers* en voor een knecht des daegs veertien *stuyvers*.

Waarmede dese vergaderinge tot naedere convocatie gescheiden is.

folio 14 recto

Mercurij⁵⁷ den 2. maj 1731

Praesent den hoogedelen gestrengen heer Anton Theodor de Lalane de Du Thaij, heer van de Kemnade, verwalter drossard en rigter etc.

Gecommitteerdens

Dominus Schomaker, Steven Jan van Hengel, Willem van Sontsvelt, scholte Gerrit van Ratum en scholte Lubbert

---

⁵⁶ goedgekeurd

⁵⁷ woensdag

Hesselink.

(in de marge): Klokken

Nae resumptie van het voorens verhandelde hebben den heer officier en gecommiteerdens aen *seigneur* Wilhelm Fremij, meester klokgieter aenbestedt het vergieten van twee klokken soo geborsten waren door het (sic) en sulks op conditien als volgt.

Dat de beyde klokken ten koste van de gemeente sullen gebragt tot Eijbergen, en van daer weder afgehaelt worden.

Dat den aennemer deselve sal vergieten, en dat se niet meer sullen wegen als twee duysent pont, te weeten dat de eene wegen sal omtrent veertienhondert, en de andere omtrent seshondert ponden.

Den aennemer sal de oude specie aennemen, sullende voor hetgene onder het smelten verloren wort profiteren vijff van het hondert⁵⁸.

Soo de nieuwe klokken meer mogten komen te wegen als de ouden sal den aennemer voor yder pont hebben tien *stuivers*, en voor het vergieten van yder hondert pont veertien guldens.

Den aennemer sal bij het ophangen van de klokken

folio 14 verso

present zijn, om alle ongelukken soo veel mogelijk te verhoeden en een jaer en ses weeken instaan voor de dugtigheit van de selve.

Waarmede dese vergaderinge tot naeder convocatie gescheiden.

Mercurij den 13. junij 1731

Praesent den hoogedelen gestrengen heer Anton Theodor de Lalane de Du Thaij, heer van de Kemnade, verwalter drossard en rigter etc.

Gecommiteerdens

Dominus Schomaker, dr. Satink, Steven Jan van Hengel, Willem van Sontsvelt en scholte Gerrit van Ratum.

(in de marge): Klokken

Vermits *seigneur* Wilhelm Fremij, meester klokkengieter (de vergietinge van twee klokken op den 2. maj naestleden aengenomen hebbende) geadverteert⁵⁹ heeft dat sijne saeken tot die vergietinge tot Eijbergen in gereetheit hadde, soo worden de gecommitteerdens *dominus* Schomaker en dr. Satink geauthoriseert om te besorgen dat de klokken sonder ongeluk soo veel mogelijk uyt den toorn gehaelt worden, deselve te laeten wegen, te assisteren bij de vergietinge, voorts als deselve weder hier sullen zijn de selve wederom te laeten wegen en wederom in den toorn te besorgen, de wagens tot het weg en wederom brengen aen te nemen en voorts alles te doen en te ordonneren, wat daeromtrent der saeken nodruft sal komen te vereyschen, alsmede om met de praesente gecommitteerdens met Strobant off ymant anders over den arbeit te accorderen⁶⁰, soo en als sulks ten naesten

nutte

folio 15 recto

nutte en minsten koste van de gemeente sullen oordeelen te behoren.

Sullende de *voornoemde* geauthoriseerdens van haere verrigtinge rapport doen en daer omtrent voor haere genomene moeiten voor het eene en andere genieten yder drie daegen vacatie.

Waarmede dese vergaderinge tot naeder convocatie gescheyden.

Jovis den 30. *augusti* 1731

Praesent den heer verwalter drossard en alle de gecommitteerdens.

(in de marge): Sontvelt een doorgank door de kerkmuur.

Vermits er van olts geen doorgank uyt het huis, soo den medegecommitterden Willem van Sontsvelt, nu onlangs van de *erfgenaemen* Volmers heeft aenkogt, op de kerkhoff geweest is, soo versogt den *voornoemden* medegecommitteerden, dat daer tegens sijn huis over een openinge in de kerkmuur moge gelaten worden, daer een mensch door gaen kan en sulks tot gemak van dese aengekogte behuysinge, welk versoeck bij den heer officier en *gecommitteerdens* overwo-

---

⁵⁹ kennis gegeven, gewaarschuwd
⁶⁰ overeen te komen

gen zijnde, hebben deselve sulks aen den medegecom-
mitteerden geaccordeert, in dier voegen nochtans dat
die openinge niet groter sal mogen wesen als daer
een mensch met gemak door kan gaen, en dat
het andersints aen den kerkhoff niet scha-
delijk zijn moge. Voorts dat sijn *edele* gehouden # sal zijn # dien deurgank
op sijn eygen kosten te # laen # maken en dat den eygenaer off
besitter van die behuysinge in 't toekomende mede op
sijn eygen kosten sal moeten onderhouden, al 't
welke den *voornoemden gecommiteerden Willem van Sontsvelt* heeft
aengenomen en aenbelooft.

folio 15 verso

Den heer officier en *gecommiteerden* bij het afdoen van de
kerkenrekeningen bevonden hebbende, dat de ker-
ke op verre nae soo veel revenuen⁶¹ niet en heeft
om daarvan eenigsints ordentelijk te kunnen wor-
den onderhouden. En bevonden hebbende dat er voor het
begraven der doden en 't overluyden van deselev
geen eenen duit ten voordeele van de kerke be-
taelt wort, soo hebben deselve daer in volgende
het voorbeelt van andere
steden en plaetsen en in specie dat van
Bredevoort den heer officier versogt om een con-
cept te maken off te laeten opstellen, op wat
wijse men(1) op(4) 't aller(5) gevoeglijkste(6) de(2) gemeente(3) van(7)⁶²
de sware kosten die de kerke sedert veele jaeren
veroorzaekt heeft, soude kunnen ontlasten en een
vaste fons beraemen waeruyt die onkosten jaer-
lijks souden konnen gevonden worden, met ver-
zoek dat sijn *hoogedel gestreng* bij # de # naeste verga-
deringe # sodanen concept # aen de *gecommiteerden* ter examinatie gelie-
ve over te geven, het welke bij sijn *hoogedele* en
gestreng is aengenomen.

Mercurij de 10. october 1731

Praesent den heer officier en al-
le de *gecommiteerden*.

Den ontfanger Willem van Sontsvelt wort geordonneert
aen den gewesenen provisor Derk Tienk te betalen de somma
van zestig *guldens*, welke somma denselven aen La Motte op
den 4. december 1710 ter *ordonnantie* van den doemaligen heer

---

⁶¹ inkomsten

⁶² volgorde van lezen van de zin

officier betaelt heeft, sullende sulks tegens behoorlijke quitantie in uytgave geleden worden.

Vermits die van het Woolt in gebreke gebleven zijn, haer perk
van

folio 16 recto

(in de marge): Kerkmuur
van de muur om den kerkhoff te laten maken, niet tegenstaende daertoe tot verscheyden reysen⁶³ bij publicatie zijn aengemaent geworden. En vermits de nootsake-lijkheit dat ten hoogsten was vereysende, soo hebben den heer officier en *gecommitteerdens* het maken van dit gedeelte van de muur ten koste van de gebrekhaftige aanbestedet aen Hendrik Willink aen den Tycheloven in 't Dorpboer, en sulks voor eene somma van agt en veertig *guldens*, zijnde het selfde gelt waervoor de rotmeesters van 't Woolt, naementlijk Jan Hijink en Gerrit Koops, en den gildemeester Blekkink, die muur aen den *voornoemden* aennemer Hendrik Willink al voor eenigen tijt bestedet hadden.

(in de marge): Concept reglement op 't luyden.
Ingevolge resolutie bij den heer officier en *gecommitteerdens* op den 30. *augusti* naestleden genomen, exhibeert den heer officier een concept van een *ordonnantie* om ingevolge deselve eenige *penningen* wegens het luyden en begraven der doden ten voordeele van de kerke te doen betalen. Hebben de *gecommitteerdens* bij den heer officier voor de *sorge* daeromtrent genoemen bedankt, en den landtschrijver geordonneert om die geconcipeerde *ordonnantie* in 't net te schrijven en daerbij een request te coucheren⁶⁴, de selve aen de landtschap ten fine van approbatie tot we-
ringe van alle vrevelige tegenkatinge van quaetaerdige menschen te presenteren en het selve request ter *ordonnantie* van den heer officier en *gecommitteerdens* te ondertekenen. Voorts hebben de *gecommitteerdens* den heer officier versogt om te besorgen dat dat request [ ] behoorlijk aen de landtschap gepraesenteert worde, het welke sijn hoogedele gestrenghe ook heeft aengenomen.

Waarmede dese vergaderinge tot nader convocatie gescheyden is.

folio 16 verso

Lunae den 15. october 1731

---

⁶³ malen

⁶⁴ te schrijven, te boek stellen

Praesent den hoogedelen gestrengen
heer Anton Theodor de Lalane de
Du Thajj, heer van de Kemnade, com-
mandeur van de fortresse⁶⁵, voorts ver-
walter drossard en rigter der stad en
heerlijkheit van Bredevoort etc.

Gecommitterdens

De heer rentmeester Wentholt, Erik Evers in *qualiteit* als rentmeester
van de Beurse, en Hendrik Sijbink uyt Meddehoe, en
Dominus Schomaker, dr. Satink en Steven Jan van Hengel uyt
het dorp Wenterswijk.

(in de marge): Scheitpalen op 't Kolenbargerveen
Ingevolge resolutie bij den heer officier en de geerfdens # van het dorp en die # van
Meddehoe # genomen # op eenen ervendag op den 27 september 1728 bin-
nen Wenterswijk gehouden, over de weggeraekte scheitspae-
len op het Kooldenbargerveen, off wel de differenten⁶⁶
daerdoor ontstaen te beslissen, zijn den heer officier en
gecommitteerdens # op *voorschreven* ervendag benoemt #,
op heden op het Kooldenbarger in loco contentioso⁶⁷
gecompareert, alwaer beyde parthien haere sustinuen⁶⁸
over de weggeraekte palen hebben voorgebragt, heb-
dende den heer rentmeester Wentholt # naemens die van Meddehoe # eindelijk ge-
produceert een geschrift # off verbael # met een particuliere⁶⁹ hant geschre-
ven, daer bovenaen staet Lunae et Martis den 4 en 5
januarij 1697 en in margin Copia, wordende daeronder
aen een attest gevonden, alsoff wijlen den stadtholder David
van Sontsvelt de continue⁷⁰ van dien in het ervenprotocol
soude geschreven hebben. Sustinerende die van Meddehoe dat
den inholt van het geschrift tot een rigtsnoer over het point
in questie in desen soude moeten dienen, waerop die van net
Dorp geantwoort hebben, dat dat geschrift met een particu-
liere hant geschreven in desen van gener waerden was, dog
dat indien het originele in probanti forma⁷¹ door die van
Meddehoe konde worden geproduceert, dat sig dan nae den

in-

folio 16v – 17r (inlegvel)⁷²

den 15. october 17[ ] # Kolenbargh #
Den doctor Wentholt produceert een geschrift,

---

⁶⁵ kasteel in Bredevoort

⁶⁶ onenigheden, geschillen

⁶⁷ op de omstreden plaats

⁶⁸ beweringen

⁶⁹ eigenaardige

⁷⁰ inhoud

⁷¹ in goedgekeurde (vereiste) vorm

⁷² dit inlegvel lag in het archiefstuk in het Ecal tussen 20 recto en 21 verso, maar het hoort hier te liggen.

die van 't Dorp seggen dat 't een copie is,
dog indien 't originele # in probanti forma # gevonden wort sal
tot een reglant dienen, soo niet
sullen de gecommiteerdens van Meddehoe baken⁷³
setten daer volgens haer sustinue de scheydinge
moeste heenen gaen.

Dat ook die van 't Dorp baken sullen setten
daer de scheydinge volgens haer sustinue
moeste heenen, en als deselve gezet
zijn, kennisse aen den officier geven , om een
dag van conferentie op welken dag dan sal
getenteert worden off het different niet
in der minne kan bijgelegd worden,
in gevolge erven *resolutie* van
den 27 september 1728.

(in de ondermarge, in potlood, modern schrift) notitie voor de notulen van 15 oct 17?? (na 1728)

folio 17 recto

inhoud van dien wel souden willen gedragen.
En vermits parthien sig in genen deele konden vergelijken
is eindelijk om van dese oculaire inspectie een einde te
maken door den heer officier geprooneert⁷⁴, dat die van
Meddehoe souden baken setten, daer volgens haer sustinue
de scheydinge heen moest gaen. Dat die van het Dorp
insgelijks nae haeren sustinue baken souden setten, en dat
als dat gedaen was, daervan kennisse aen den heer officier
souden geven, sullende sijn *hoogedel gestreng* dan wederom
een dag van conferentie hier op het veen aenstellen, om
alsdan te tenteren⁷⁵ off dit different in der minne
niet soude kunnen bijgelegd worden, alles ingevolge *reso-*
lutie op *voorschreven* ervendag bij den geerfdens binnen Wen-
terswijk genomen.

Waerop dese conferentie tot daer en
toe gescheyden.

Mercurij den 1 october 1732

Praesent den hoogedelen *gestreng*[n]
heer Anton Theodor de Lalane de
Du Thaij, heer van de Kemnade,
verwalter drossard en rigter etc.

---

⁷³ grenspalen
⁷⁴ voorgesteld
⁷⁵ trachten

Gecommitteerdens

Domine Schomaker, dr. Satink, Steven Jan van Hengel, Willem van Sontsvelt, de scholten Lubbert Hesselink en Gerrit van Ratum.

Nae resumptie van het op vorige vergaderingen geresolveerde is het volgende verhandelt.

(in de marge): Klokgieter Fremij

Eerst binnen gestaen den klokgieter *seigneur* Wilhelm Fremij versoekende betalinge # van eene hem nog resterende somma ad [...] # ingevolge contract hier voren folio 14 met meerderen te sien, wegens het vergieten van twee klokken. Waerop nae gedane examinatie van saken en in specie⁷⁶ dat de klokken tot contentement⁷⁷ [waren]

ver-

folio 17 verso

vergoten, is den medegecommitteerden Willem van Sontsvelt geordonneert aen voornoemden *seigneur* Fremij te betalen eene somma van eenhondert en negen en veertig *guldens* en tien *stuyvers*, dewelke met quitantie overgebracht zijnde in rekeninge sullen gevalideert⁷⁸ worden.

Een sommieren staet gemaekt van de goederen de provisorie toestendig.

(in de marge): *Gecommitteerdens* salaris

Den heer officier en gecommitteerdens ordonneren den ontfanger Sontsvelt om elff dagen vacatie⁷⁹ aen de selve te betalen, het welke ook geschiet is.

Lunae den 4 majj 1733

Praesent den hoogedelen gestrengen heer Anton Theodor de Lalane de Du Thaij, heer van de Kemnade, verwalter drossard en rigter etc.

Gecommitteerdens

Domine Schomaker, dr. Satink, Steven Jan van Hengel, Willem van Sontsvelt, en scholte Gerrit van Ratum.

---

⁷⁶ met name

⁷⁷ tevredenheid

⁷⁸ geldig gemaakt

⁷⁹ geld wegens aanwezig zijn

(in de marge): Staet van penningen bij Sontsvelt te geven.
Nae resumptie van het op den laesten sittdag, gehouden den 1 october 1732, # verhandelde # hebben gecommiteerdens den ontfanger Sontsvelt geordonneert een staet over te geven van de penningen die nog in cassa waeren, om te overleggen wat voor schulden daarmede nog souden kunnen voldaan worden, dog hebben bevonden dat die saek tot naedere deliberatie moeste worden verschoven.

(in de marge): Landschrijvers rekeninge
Den landschrijver Hecking exhibeert de rekeninge wegens jura sijn *edele* en den gewesen landschrijver Becquer

com-

folio 18 recto

competerende wegens het respicieren⁸⁰ van ervendagen met den aenkleve van dien in de jaeren 1712, 1715, 1716 en 1728, hier binnen Wenterswijk gehouden etc., versoekende dat den eersten mogte worden voldaan.

(in de marge): Steven Jan van Hengel sijn rekeninge
Steven Jan van Hengel medegecommiteerde, exhibeert sijne rekeninge wegens saeken in de jaere 1720 ten dienste van de gemeente verrigt.

(in de marge): Den voogt Hengel ad idem.
Den voogt Van Hengel exhibeert mede voor den gewesen voogt Nourneij twee rekeningen.

(in de marge): Jan Wimes
Jan Wimes exhibeert mede t[w]ee rekeningen ten laste van de kerke in de jaeren 1691, 1692 en 1703 verdient.

(in de marge): Sevink en Strobant
Albert Sevink en Hendrik Strobant exhiberen haere rekeningen wegens dat de klokken uyt den toorn gebracht hebben, om de selve nae Eijbergen te senden om daer versmolten te worden.

(in de marge): Jan Karel
Jan Karel, meester molenmaker, exhibeert mede sijne rekeninge wegens het weder inbrengen van de klokken in den toorn.

Waarmede dese vergaderinge tot

---

⁸⁰ terugkijken

aenstaende woensdag des nae de
middaegs gecontinueert.

Mercurij den 6 maj 1733

Present den hoogedelen gestrengen
heer Anton Theodor de Lalane de
Du Thaij, heer van de Kernade,
verwalter drossard en rigter etc.
Gecommitteerdens
Domine Schomaker, dr. Satink, Steven Jan van Hengel,
Willem

folio 18 verso

Willem van Sontsvelt, en scholte Gerrit van
Ratum en Lubbert Hesselink

(in de marge): Klokken

Nae resumptie van het op den laetsten sitdag verhandelde hebben *gecommitteerdens* weder voorgenomen den staet van de uytgave, soo door den ontfanger Sontsvelt uyt de *gemeenspenningen* waer gedaen en bevonden hebbende, dat het vergieten van de twee klokken met den aenkleve van dien sig ver over de duysent *guldens* bedroegh.

En alsoo dien post op den laesten ervendag gehouden op den 27 september 1728 nog ten dage van den uytslag⁸¹ van de 2400 *guldens* op den 29 april 1730 bij den heer officier en *gecommitteerdens* gedaen niet mede op den staet van de *gemeensschulden* gebragt is, soo hebben den heer officier en *gecommitteerdens* nodig geoordeelt van dat *extraordinair*⁸² toeval aen de gemeente, immers aen de rot- en gildemeesters kennis te moeten geven. Waerop dan den ondervoogt geordonneert, om alle de rot- en gildemeesters van het dorp en kerspel aen te seggen om op aenstaende saterdag den 9^{den} deses des middaegs om twaelff uren in de kerke te komen, alwaer den heer officier en *gecommitteerdens* van het bewint dat sedert den laetsten ervendag van de *gemeenssaeken* gehad hebben verslag sal doen.

Waermede dese vergaderinge tot
morgen gecontinueert.

---

⁸¹ belasting

⁸² bijzondere

Jovis den 7 majj 1733

Present den heer officier en
alle de gecommiteerdens.

(in de marge): Klokken

Nae een naukeurige examinatie van de onkosten
van het vergieten van de twee klokken hebben
gecommiteerdens bevonden, dat de selve belopen
eene somma van een duysent twaelff *guldens*, agt
stuyvers

folio 19 recto

stuyvers en tien penningen.

(in de marge): Verpondinge⁸³

Waerop aen den ontfanger van de verpondinge
Willem van Sontsvelt geordonneert te produceren
de quitantie van den ontfanger generael, ten mog-
te consteren⁸⁴ hoever de verpondinge waer aenbe-
taelt.

Soo heeft denselven eerst geproduceert een quitantie
van den heer ontfanger-generael Verstege van
de 6 april 1731, waerbij blijkt dat de ordinaris ver-
pondinge van 1729 is voldaan.

Twedens een quitantie van den 15 *augustus* 1731, waer-
bij blijkt, dat de *extraordinaire* verpondinge⁸⁵ van 1730 be-
taelt is.

Derdens een quitantie van den heer ontfanger-ge-
nerael Opgelder, de dato den 24 april 1732,
waerbij blijkt, dat de ordinaire verpondinge van
1730 voldaan is.

En laestelijk een quitantie van den selven ont-
fanger-generael Opgelder de dato den 6 de-
cember 1732 waerbij blijkt, dat de *extraordinaire*
verpondinge van 1731 voldaan is.

Waermede dese vergaderinge
gescheyden tot den 9 deses.

Sabbathi den 9 majj 1733

Present den heer officier en alle
de gecommiteerdens.

---

⁸³ belasting op grond (ordinaire verponding)

⁸⁴ waaruit moge blijken

⁸⁵ belasting op huizen, rechten, tienden e.d.

Den ondervoogt Jan Beukers in de vergaderinge ge-
roepen zijnde relateert, dat ingevolge ordre van
den heer officier van den 6 deses alle rot- en

gil-

folio 19 verso

(in de marge): Verslag van de gemeenssaken en staet van de selve in de kerke gedaen.
gildemeesters van het dorp en kerspel hadde
aengesegt om op heden om twaelf uuren in de
kerke te komen om aldaer aen te horen sodanen
verslag als den heer officier en *gecommitteerdens* wegens
de gemeenssaeken sullen willen doen.

Waerop sig den heer officier en alle *gecommitteerdens* nae
afluydinge van de klokke als gewoonlijk nae de
kerke hebben begeven.

Alwaer mede gecompareert zijn uyt het dorp
Steven Jan van Hengel, Theodorus van Hengel, Jan
Tenkink, Antoni van Hengel, Joost Tiënk, Jan Willem
Raesvelt en Hendrik Kalff senior, rotmeesters.
Uyt Ratum scholte Gerrit van Ratum en Wessel
Koks, gildemeesters.

Uyt Hengsel Berent Resink, gildemeester.

Uyt Miste en Korle, Wander Bennink en Wessel Hin-
kamp, rotmeesters

Uyt Kotten en de Brinkheurne, Hendrik Siverdink,
gildemeester.

Alwaer door den heer officier geproponeert, dat op
den laestgehouden ervendag in den jaere 1728 en
ten tijde van den uytslag van de 2400 in den jae-
re 1730 bij den heer officier en *gecommitteerdens* gedaen,
niet en was gedagt op de nootsakelijkheid dat
er twee klokken moesten vergoten worden, en
dat nu deselve vergoten zijn de onkosten
daervan nae gedaene oprekeninge⁸⁶ bedragen ver
over de duysent *guldens*.

Dat de weduwe Wassenbergs, Jan Schoemaker en Antoni
van Hengel verscheyden landerijen in pandtschap off

ver-

folio 20 recto

verwin⁸⁷ besaten de kerke in eygendom toestendig,
die met omtrent 800 *guldens* konden gelost worden.
Dat als die landerijen weder ingelost waeren de
kerke daerdoor een merkelijke intresse jaerlijks soude

---

⁸⁶ optelling

⁸⁷ door toewijzing bij executie verkregen

profiteren, behalven dat het niet redelijk waer dat een soo aensienlijk kerspel als dat van Wenterwijk en daer soo veel welhebbende menschen in woon- den soude moeten gedogen, dat haere kerkengoe- deren bij anderen beseten wierden.

(in de marge): Uytslag van 2 *stuivers* op de gulden van den impost⁸⁸.

De presente rot- en gildemeesters de redelijkheid en nootsakelijkheid van een verderen uytslag een- paerig nodig oordelende, hebben den heer officier en *gecommitteerdens* tot betalinge en inlossinge van 't *voorschrevene* opnieuw weder uytgeslagen de somma van (sic) ten dien einde # goetvindende dat # yder gulden die wegens den impost op de generaele middelen betaelt wort, sal be- taelt worden met twee en twintig *stuivers*, en dat die twee *stuivers* ten *voorschreven* fine ten dienste van de gemeente sullen worden geemplojeert⁸⁹ # dat sulks sal continueren den tijt van vier jaeren # tot den ontfank van de selve *penningen* authoriserende en aenstellende de tijdelijke pagters # of collecteurs # van de gemene middelen, Hendrik Kalff senior en Jan Willem Raesvelt, die aengenomen hebben die *penningen* gedurende off soo lange sij die pagt sullen hebben of collecteren op te beuren voor drie percent.

Waerop de volgende publicatie is gedaan:

(In de marge): Gepubliceert den 9 julij 1733.

Het wort mits desen bekend gemaekt, dat den heer officier en *gecommitteerdens* van dit dorp en kerspel van Wen- terswijk gedurende haere conferentien ten dienste van de gemeente gehouden, met leetweesen

ver-

folio 20 verso

vernomen hebben, dat er twee klokken aen stukken waeren geraekt # het welke aen alle de ingesetenen van het dorp en kerspel meer als bekend is, en dat # het hoogst nootsakelijk was, dat de selve ten dienste van de gemeente wierden vergoten.

En alsoo de op den 29. april 1730 uytgeslagene *penningen* daertoe voor een groot gedeelte hebben moeten

---

⁸⁸ belastingheffing

⁸⁹ gebruikt, toegepast

worden geemplojeert, en het evenwel hoogst nootsaekelijk was, dat de bekende resterende kerkenschulden voldoen en de pandtschappen ingelost wierden. Soo hebben den heer officier en *gecommitteerden* nodig geoordeelt eenen nieuwen uytslag te moeten doen, dog eer en bevorens daertoe te komen, de rot- en gildemeesters te convoceren⁹⁰ en aen de selve een sommier verslag te doen van den staet van de schulden van de gemeente, opdat de selve soo veel mogelijk aen ydereen # daarvan # souden kunnen kennisse geven, waertoe de eerst uytgeslagene *penningen* zijn aangewent, als mede om aen de selve te doen begrijpen de nootsaekelijkheid van eenen nieuwen uytslag.

t' Welk voorgaen zijnde hebben de selve vervolgens tot voldoeninge van alle gemeenschulden en inlossinge der pandtschappen van de kerke nodig geoordeelt uyt te slaen, gelijk de selve uytslaen bij desen voor den tijt van vier jaeren twee *stuivers* op de guldens van het gene wegens den impost op de gemene middelen⁹¹ betaelt wort, wordende bij desen geauthoriseert Hendrik Kalff senior en Jan Willem Raesvelt, pagters off collecteurs van den impost op de gemene middelen, om de selve *penningen* te ontfangen en op ordre van den heer officier # en *gecommitteerden* # uyt te tellen, daer ende waer sulks ten dienste van de gemeente nodig sullen oordeelen. Actum in de vergaderinge van den heer officier en *gecommitteerden* in 't bijweesen van de rot- en gildemeesters (daertoe

spe-

folio 21 recto

specialijk geconvoceert) in de kerke van Wenterwijk gehouden, dato als voren.

(in de marge): *Ordonnantie*⁹² voor Antoni van Hengel Den heer officier en *gecommitteerden* geexamineert hebbende, de rekeninge van Antoni van Hengel *nomine uxoris*⁹³, soo den selven tegens de kerke was hebbende, bedragende sig te saemen, met de verwinskosten⁹⁴ eene somma van eenhondert drie en tagtig *guldens* drie *stuivers*, hebben de selve gemodereert⁹⁵ en getaxeert op eene somma van een

---

⁹⁰ bijeenroepen

⁹¹ verbruiksbelastingen, onder andere op bier, wijn, brandewijn, zeep, en zout.

⁹² opdracht

⁹³ namens zijn vrouw

⁹⁴ kosten van executie

⁹⁵ gematigd

hondert en vijftig *guldens*. Ordonnerende den mede-ge-committeerde *Willem* van Sontsvelt die somma te betaelen uyt sodane *penningen* als sijn *edele* wegens de provisorie onder sig heeft, welke betalinge dese met behoorlijke quitantie ingebracht zijnde, in rekeninge voor deugdelijke uytgave sal valideren.
Actum dato als voren.

Veneris den 28 maj 1734

Praesent den hoogedel *gestrenge* heer
Anton Theodor de Lalane de Du
Thaij, heer van de Kemnade, verwalter drossard en rigter etc.
Gecommitteerdens
Domine Schomaker, dr. Satink, Steven Jan van Hengel,
Willem van Sontsvelt en scholte Gerrit van Ratum.

Nae resumptie van 't op den laetsten sitdag verhandelde

hebben den heer officier en *gecommitteerdens* goetgevonden # te ontbieden # Hendrik Kalff senior en Jan Wilem Raesvelt, # in den voorleden jaere # pagters of collecteurs van den impost op de gemene middelen, die op den 9. maj 1733 den destijts gedaenen uytslag tegens drie percent hadden aengenomen te ontfangen, om van de selve te vernemen hoeveel *penningen* de selve wegens dien uytslag ontfangen hadden.

Kalff

folio 21 verso

Kalff en Raesvelt daerop in de vergaderinge erschienen verklaren dat wegens den *voorschreven* uytslag van den de twee *stuivers* op den gulden *voorengemelt* geen eenen duit ontfangen hebben, waerop goetgevonden, dat de volgende publicatie ten overvloet sal worden gedaem:

(in de marge): Publicatie en sommatie om den # eersten en # laetsten uytslag te betalen.

Den heer officier en *gecommitteerdens* van Hendrik Kalf senior en Jan Willem Raesvelt, pagters off collecteurs van den impost op de consumptie, vernomen hebbende dat wegens den uytslag van twee *stuivers* op de gulden van de consumptie op den 9. maj 1733 voor den tijt van vier jaeren uytgeslagen, nog geen eenen duit ontfangen hadden, soo hebben de selve goetgevonden (om ydereen nog ten overvloet voor sijnen schade te waarschouwen) bij desen bekent te maken, en ydereen te sommeren, dat yder over sijn quota in dien uytslag, met

uytganck junij 1733 verschenen, en soo met uytganck junij deses jaers 1734 verschijnen sal, sal hebben te betalen aen de tijdelijke pagters van die consumptie off haere collecteurs en sulks op sodane sitdagen, die de selve om die pagt te ontfangen, met expiratie van desen lopenden pagtjaere sullen holden. Wordende voorts een ydereen nog voor 't laetste gesommeert om de agterstendige penningen van den eersten uytslag in den jaere 1730 gedaen, een yder aen sijnen rot- off gildemeester binnen den tijt van 14 dagen te voldoen, het eene en andere bij poene dat tegens diegene die daarvan in gebreke sullen blijven, sonder conventie⁹⁶ sal worden geprocedeert, als dat nae regte behoort. En opdat niemant hiervan eenige ignorantie⁹⁷ moge pretenderen⁹⁸, wort den voogt off ondervoogden hier te Wenterwijk # gelast # dese te publiceren en te affigeren⁹⁹ daer en waer men sodane publicatien en affixien gewoon is te doen # en daarvan te relateren nae behoren #. Actum dato ut supra¹⁰⁰.

Voorts geauthoriseert de mede-gecommitteerdens dr. Satink en Steven Jan van Hengel, soo sampt als sonders¹⁰¹ ten einde om tegens de gebrekhaftige, wegens de voorschreven gemeensaeken te procederen, soo en als dat nae landtregte

folio 22 recto

te behoort, mits # dat # niet meer jura daervoor van de menschen sullen eischen, als off maer een van haer beyden geauthoriseert waere, het welke de geauthoriseerden hebben aengenomen.

Den mede gecommitteerde Sontsvelt wort geordonneert sijne rekeninge van den ontfank en uytgave, soo sijn *edele* wegens de gemeenspenningen gehadt en gedaen heeft, veerdig te maken mits dat de selve behoorlijk # en # met quitantien zij geverifieert, en dat als met die rekeninge veerdig sal zijn, daarvan aen den heer officier sal hebben kennisse te geven, sullende sijn hoogedele alsdan een dag aenstellen wanneer die rekeninge voor gecommitteerdens sal gedaen worden.

Waarmede dese vergaderinge tot naeder convocatie gescheyden.

---

⁹⁶ door de vingers zen, oogluikend toelaten

⁹⁷ onwetendheid

⁹⁸ voorwenden

⁹⁹ aanplakken

¹⁰⁰ als boven

¹⁰¹ zowel gezamenlijk als afzonderlijk

Sabbathi den 12 martij 1735

Praesent den hoogedel gestrenghe heer
Anton Theodor de Lalane de Du Thaij,
heer van de Kemnade, commandeur
van de fortresse en verwalter dros-
sard en rigter der stadt en heer-
lijkheit Bredevoort.
Gecommitteerdens
dr. Satink, Steven Jan van Hengel, Scholte van Ratum,
Willem van Sontsvelt

(in de marge): Authorisatie op dr. Satink en Hengel om de narigten¹⁰² van de kerke,
provisorie, kosterie en orgel te examineren.

De gecomitteerdens voorgekomen zijnde dat eenige
obligatien en andere naerigten van den kerken en pro-
visoriegoederen manqueerden off niet te vinden waeren,
als in specie een obligatie ten voordeele van de kerke en
laste van de erfgenaemen Jan Laerberg ter somma van vijf-
en seventig guldens min off meer. En een obligatie ten
voordeele van de provisorie en laste van de erfgenaemen van wij-
len Jan Rauwers ter somma van (sic)

Dat de naerigten van de inkomsten van den koster en
organist insgelijks niet waeren in dien staet, dat klaer

con-

folio 22 verso

consteerde, waer dat de inkomsten off landerien toe
hoorden, waerdoor veele disputen en inconuenienten¹⁰³
tussen de selve zijn ontstaen. Soo hebben den heer
officier en gecomitteerdens versogt en geauthoriseert
de medegecomitteerdens dr. Satink en Steven
Jan van Hengel, gelijk de selve geauthoriseert wor-
den bij desen, om nevens gecomitteerdens uyt den kerkenraet
bij den eerwaerde kerkenraet te nomineren, neffens den
tijdelijken kerkmeester en provisor, alle archiven
en naerigten van de kerke, pro-
visorie, kosterie en orgel, 't zij de selve in de kerke
onder de heeren praedikanten off elders mogten be-
rustende zijn # de selve # soo haest mogelijk te examineren en
nae te zien en daervan een pertinenten staet
soo veel doenlijk te formeren en den selven hoe eer
hoe liever aen den heer officier en gecomitteerdens te ex-
hiberen¹⁰⁴, om te dienen tot wegneming van voorschreven in-

---

¹⁰² ? documenten

¹⁰³ ongemakken, bezwaren

convenientien, en vorders nae behoren.

(in de marge): Kalf en Raesvelt rekeninge te doen.
Alsoo Kalff en Raesvelt haere rekeninge waervan op den 25. novembris 1728 in 't ervenboek vermeldt, nog niet gedaen hebben, is goetgevonden de selve te doen aenseggen, dat de selve rekeninge op den 18. deses sullen hebben te doen.

(in de marge): Gemene¹⁰⁵ schulden
Te publiceren dat alle de gene, die nog iets te preten-deren hebben van de gemeente van Wenterswijk haere rekeningen aen den heer officier op den 14, 16 en uyt-terlijk den 18 deses sullen hebben over te geven, ten einde dat de selve rekeningen bij den eerste sittdagen der gecommitteerdens geexamineert en betalinge gedecerneert¹⁰⁶ moge worden.

Waarmede dese vergaderinge ge-
continueert wort tot aenstaende
maendag den 14. deses.

folio 23 recto

Lunae den 14 martij 1735

Praesent
Den hoogedel gestrenge heer *Anton Theodor*
de Lalane de du Thaij, heer
van de Kemnade, verwalter
drossard en rigter deser heer-
lijkheit etc.
Gecommitteerdens
Dominus Schoemaker, dr. Satink, Steven Jan van Hengel,
Willem van Sontsvelt en scholte van Ratum

Ingevolge resolutie van den 28. majj 1733 heb-
ben de gecommitteerdens de rekeninge van
Sontsvelt beginnen nae te sien en daarmede
gevordert tot den post van den smit Hendrik Evers
bedragende de somma van 49 – 5 – 4.

Waarmede dese vergaderinge wort
gecontinueert tot aenstaende vrij-
dag den 18. deses.

---

¹⁰⁴ tonen

¹⁰⁵ gemeenschappelijke

¹⁰⁶ besloten, aangewezen

Veneris den 18 martij 1735

Praesent den heer officier den hooggestrengen heer Anthon Theodor de Lalane de du Thajj, heer van de Kemnade, verwalter drossard en rigter deser heerlijkheit.

Gecommitteerdens

Dominus Schomaker, dr. Satink, Steven Jan van Hengel, Willem van Sontsvelt en scholte van Rathum

(in de marge): Sontsv[elts] rekeninge.

Ingevolge resolutie van den 28. majj 1733 bij continuatie naegesien de rekeninge van de heer Sontsvelt en daermede gevordert als volgt, folio 24 met meerder[en].

Ver-

folio 23 verso

(in de marge): Steven Jan van Hengel

Vervolgens geexamineert de rekeninge van den mede-gecommitteerden Steven Jan van Hengel, welke gesloten was, dat hem nog toe kwam ses en dertig *guldens* als sulks te vinden in dit protocol folio 4 verso en in het oude folio 10 sub dato 27. majj 1729. En alsoo daerbij gebleken dat Steven Jan van Hengel tien *guldens* meer uytgegeven als ontfangen, soo zijn de selve tien *guldens* aen hem bij desen gevalideert, soo dat Hengel competeert¹⁰⁷ ses en veertig *guldens* waerop *ordonnantie* geslagen¹⁰⁸.

(in de marge): Jan Karels rekeninge arbeidsloon
Vervolgens geexamineert de rekeninge van Jan Karel, over het inbrengen van de klokken in den toorn geextendeert¹⁰⁹ ter somma van dertig *guldens* welke bij de heren *gecommitteerdens* is gemodereert ter somma van twee en twintig *guldens*, waerop *ordonnantie* geslagen.

(in de marge): Jan Boumeisters, smit te Eijbargen, klepels
Gelijkfals mede geexamineert de rekeninge van Jan Boumeisters, smit tot Eijbargen, over het maken en repareren van twee klepels in de groote

---

¹⁰⁷ toekomt

¹⁰⁸ beschikking gegeven, besloten

¹⁰⁹ uitgebreid, totaal bedragende

klokke, geextendeert ter somma van negen en twintig *guldens* en tien *stuivers*, en bij de *gecommitteerden* gemodereert ter somma van twee en twintig *guldens*, waerop *ordonnantie* geslagen.

(in de marge): Wander Kossink hout geleverd.
Item geexamineert de rekeninge van Wander Kossink over het leveren van holt en planken aen de kerke ter somma van vier en dertig *guldens* twaelf *stuivers*, gemodereert op dertig *guldens*, waerop *ordonnantie* geslagen.

(in de marge): Hendrik Evers, smit
Similiter geexamineert de rekeninge van Hendrik Evers over het maken van verscheyden ijserwerk aen de kerk en toorn, geextendeert tot vier en vijftig *guldens* twee *stuivers*, gemodereert op twee en veertig *guldens*, waer *ordonnantie* geslagen.

folio 24 recto

(in de marge): Joost Gijsbers, smit
Voorts geexamineert de rekeninge van Joost Gijsbers over het maken van verscheyden ijserwerk aen de kerk en toorn ter somma van hondert seven en twintig *guldens*, gemodereert op eene somma van seven en negentigh *guldens*, waerop *ordonnantie* geslagen.

(in de marge): Verschagens slot van *rekeninge*
Den kerkmeester Verschagen was bij sijne rekeninge, folio 6 in dit ervenprotocol te vinden, te boven gekomen, hebbende meer uytgegeven als ontfangen de somma van seven en tagtig *guldens* daerop *ordonnantie* geslagen.

(in de marge): Sontsvelt geordonneert ordentelijke rekeninge te formeren etc.
Laestelijk weder hervat de rekeninge van den medegecommitteerden Sontsvelt, de selve rekeninge geexamineert en gedresseert¹¹⁰, en den selven geordonneert een ordentelijke rekeninge per capita¹¹¹ te formeren en de selve op aenstaende donderdag den 24. deses aen de vergaderinge te exhiberen¹¹²

Voorts geresolveert om de rekeningen van de verpondinge, kerke en provisorie op morgen voor

---

¹¹⁰ verbeterd, aangepast

¹¹¹ per hoofd

¹¹² tonen

te nemen.

Waarmede dese vergaderinge
gescheyden tot morgen.

Sabbatthi den 19. martij 1735

Praesent den heer officier en alle ge-
committeerdens.

(in de marge): Verpondingsbetalinge aangewesen.
Ingevolge resolutie van gisteren aen den ontfan-
ger Sontsvelt geordonneert te produceren de qui-
tantien van de verpondinge, opdat blijken mag
hoeverre de selve ten comptoire¹¹³ generael vol-
daen zijn.

Waer

folio 24 verso

Waerop den *voornoemden* ontfanger verstoont heeft:

Primo¹¹⁴ een quitantie van den ontfanger-generael
Opgelder van den 7 october 1733 waer bij blijkt dat
de ordinarisse verpondinge van het jaar 1731 voldaan
is.

Secundo¹¹⁵ een quitantie de dato 14. november 1733
van den selven heer ontfanger-generael, waerbij
blijkt dat de extraordinaris verpondinge¹¹⁶ van
het jaar 1732 voldaan is;

Tertio¹¹⁷ een quitantie van den selven heer ont-
fanger-generael de dato 8 julij 1734 waerbij
blijkt dat de ordinaire verpondinge van 't jaar
1732 voldaan is;

En quarto¹¹⁸ een quitantie van meer *genoemden* heer
ontfanger Opgelder de dato 29 december 1734 waer-
bij blijkt dat de extraordinaire verpondinge van
het jaar 1733 voldaan is.

(in de marge): Sontsvelt rekeningen wegens ontfank van de provisoren.
Voorts heeft den mede *gecommitteerde* Sontsvelt reke-
ninge gedaen over sodane *penningen* als van de respecti-
ve provisoren, die meer ontfangen hadden als uyt-

---

¹¹³ kantoor (van de ontvanger)

¹¹⁴ ten eerste

¹¹⁵ ten tweede

¹¹⁶ belasting over bebouwing van grond (huizen, landbouw)

¹¹⁷ ten derde

¹¹⁸ ten vierde

gegeven op ordre van den heer officier en gecommiteerdens ontfangen hadde als op den 29. april 1730 in de vergaderinge van gecommiteerdens # publyck voorgeslesen #	444	2	0
En den 16 ^e junij daeraen volgende van <i>David Wijgink</i>	<u>323</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Somma totalis van den ont- fank seven hondert seven en sestig <i>guldens twee stuyvers</i>	767	2	0
--	-----	---	---

Uytgave tegens den <i>voorschreven</i> ontfang volgens ordonnantie van den heer officier en <i>gecommiteerdens</i> betaelt aen <i>Ulewijk</i> eene somma van twintig <i>guldens</i>	20	0	0
--	----	---	---

folio 25 recto

1730 Den 7 julij ingevolge quitantie aen <i>Ananias Tienk</i> betaelt	120	12	0
Wegens twaelff dagen vacatie vol- gens ordonnantie	213	0	0
Aen de heer landtschrijver naemens de weduwe <i>Meis</i> in gevolge ordonnantie be- taelt	59	11	8
1733 Den ... aen de weduwe <i>Derk ten Ben-</i> <i>gevoort</i> luit ordonnantie	55	19	8
(in de marge): Dese post moet op deselver rekeninge [geset] worden Den 12 maj aen <i>Antoni van Hengel</i> luit ordonnantie	150	0	0
Den 1 junij luit ordonnantie aen den prae- dikant van <i>Ijselborg</i> tot oprigtinge van een school	10	0	0
Ingevolge ordonnantie op heden aen ge- commiteerdens betaelt negen da- gen vacatie.			

Waermede deze vergaderinge ge-
scheyden tot aenstaende donderdag
den 24 deses.

folio 25 verso

Jovis den 24 martij 1735

Praesent den hoog *edelen gestrenghe* heer
Anton Theodor de *Lalane* de du *Thaij*
heer van de *Kemnade* verwalter
drossard en *rigter etc.*

Gecommitteerdens

Dominus Schomaker, dr. Satink, Steven Jan van Hengel,
Willem van Sontsvelt, Scholte van Rathum.

(in de marge): *Dominus* Schomakers kerkenrekening.
Is eerst voorgenomen de kerkenrekening van
dominus Schomaker over de jaeren 1728, 1729, 1730, 1731,
1732 en 1733 voor een gedeelte zijnde het overige op
Verschagens rekening van maj 1732 tot maj 1733 te
vinden, waer bij blijkt dat *dominus* Schomaker meerder
heeft uytgegeven als ontfangen eene somma van
twee en sestig *guldens* sestien *stuivers* twee *penningen*.
Hebbende den heer officier en gecommiteerdens goet
gevonden dat den heer praedikant sal ontfangen van
de restanten die niet ontfangen zijn welke den tijde-
lijken kerkmeester geordonneert wort te innen.
Soo die soo verre niet mogten strekken, sal het overi-
ge door de kerke aen sijn eerwaerde voldaan wor-
den.

(in de marge): Verschagens kerkenrekening.
Vervolgens voorgenomen en geëxamineert de rekening
van wijlen den kerkmeester Alexander Verschagen
van den jaere 1732 tot 1733 waerin *domine* Schomaker
ook heeft ontfangen en uytgegeven, waerbij dan mede
is gebleken dat Alexander Verschagen meerder heeft uyt-
gegeven als ontfangen eene somma van twee *guldens* vijf
en een halve *stuiver* welke penningen den mede gecommiteerde
Sontsvelt geordonneert wort aen de *erfgenamen* van Ver-
schagen te voldoen;

folio 26 recto

(in de marge): Sontsvelt rekening.
Vervolgens is de rekening van Sontsvelt geexa-
mineert en gerevideert, en bevonden in staet om daer
uyt rekening te kunnen doen.

(in de marge): Onbetaelde gemeensschulden concernerende.
Voorts is aen den markenschrijver geordonneert te ma-
ken een staet van de nog openstaende gemeensschul-
den ten einde deselve aen de gemeente konde worden
vertoont.

(in de marge): Kerkengoederen concernerende.
Vervolgens aen de gecommiteerdens dr. Satink en
Hengel gerecommandeert om ingevolge autorisatie

van den 12. deses een staet van de verpande landerien van de kerke op te maken alsmede een staet van de tegenswoordige inkomsten van de selve ten einde om dien staet aen de gemeente te vertonen. Wijders geresolveert dese naevolgende publicatien te doen.

(in de marge:) Publicatie dat de rekeningen sullen voorgelesen worden. Het wort mits desen bekent gemaekt aan een yder der ingesetenen van het dorp en kerspel van Wenterswijk dat den heer officier en gecommiteerdens op aenstaende saterdag den 2. april des voor de middaegs om tien uren in de kerke tot Wenterswijk aen de volle gemeente sullen overleggen en voorlesen de rekeningen der uytgave van sodane penningen als den medegecommiteerde Willem van Sontsvelt daertoe geauthoriseert zijnde, van den eersten uytslag tot het betalen van eenige schulden heeft uytgegeven, met en nevens de bescheyden daertoe specterende¹¹⁹, gelijk mede wat verders omtrent het afdoen der rekeningen soo van kerkmeesters, provisorie en verpondinge door den heer officier en gecommiteerdens gebesoigneert is. Segt het voort.

(in de marge): Publicatie om de restanten van den laetsten uytslag te betalen. "Vermits Willem van Sontsvelt, beurder van de gemeenspenningen, van den laetsten uytslag al nog re-steert eene somma van een hondert een en twin-

tig

folio 26 verso

tig *guldens*, dertien *stuivers*, twee *penningen*, tot welke somma het Dorp nog moet betalen een en twintigh *guldens* dertien *stuivers*. Meddehoe eenen *gulden* drie en een halve *stuiver*. Rathum twee en twintig *guldens* twaelf en een halve *stuiver*. Huppel tien en een halve *stuiver*. Kotten tien *guldens* elf *stuivers* twee *penningen*; Brinkheurne agt en dertig *guldens* ses *stuiver* tien *penningen*; 't Woolt drie en twintig *guldens* seven *stuivers* tien *penningen*; Dorpbuur twee *stuivers* twee *penningen*; Miste twee *guldens* tien *stuivers* twee *penningen*; Korle sestien *stuivers*; Soo worden de *respective* rot- en gildemeesters en wie daer toe betalen moet, all nog voor de laetste mael gewaerschout en gesommeert hun agterwesen van den laetsten uytslag hierboven *gemelt* te betalen binnen de tijt van driemaal vier en twin-

---

¹¹⁹ aanschouwelijk maken

tig uren bij poene dat tegens de onwilligen (die de rot- en gilde meesters versogt worden in den voorschreven tijt over te geven), sal worden geprocedeert met parate executie en distractie als regtens, vervolgens wort het Woolt voor de laetste mael gewaerschout de kerkenmuure aen den beurder voornoemt te voldoen, gelijkfals mede die nog van de oude settingen aen dominus Worm schuldig zijn gebleven en yder wagte sig voor schade."

Waermede dese vergaderinge is gescheyden om op den 2den april wederom te vergaderen.

Sabbathi den 2. april 1735

Praesent den heer officier en alle ge-committeerdens;

(in de marge): De voorschreven publicatien sijn aan den voogt overgegeven; Den voogt Hengel relateert dat hij de publicatien, soo hem op den 24. martij naestleden ter hant

ge-

folio 27 recto

gestelt sijn, op den 27. dito martij heeft gepubliceert en geaffigeert.

Waerop ingevolge resolutie van den 24. martij laestleden nae aentrekkinge van de klokke, den heer officier en gecommiteerdens sig nae de kerke begeven hebben en aldaer ten versoeke van eenige ingesetenen overgelegd en opgelesen in 't openbaer, den ontfank van den eersten uytslag, voor soo verre den mede-gecommiteerden Willem van Sontsvelt (tot het ontfangen van dien uytslag geauthoriseert) de selve hadde ontfangen, voorts mede opengelegd en opgelesen wat daervan hadde uytgegeven.

Waerop in specie Kalff en ... Schutte sijn opgestaan, hebbende van den heer officier en gecommiteerdens versogt voor gebeur¹²⁰ copie van dien selven ontfank en uytgave, het welke haer van den officier en gecommiteerdens is geaccordeert, en dat sig dieswegens bij de landtschrijver konden aengeven.

---

¹²⁰

de heffing

(in de marge): Authorisatie op *Theodorus* van Hengel om den nieuwen uytslag te ontvangen. Vervolgens heeft den heer officier en gecommiteerdens ontboden *Hendrik Kalff* en *Jan Willem Raesvelt* en de selve gevraegt waerom sij ingevolge resolutie van den 9. maj 1733, hiervoor *folio 20* vermeldt, wanneer sij aengenomen hebben die op *voorschreven* dato uytgeslagene *penningen* tegens drie percent te ontvangen, met de inninge van die *penningen* niet hadden vervaaeren, waerop sij geantwoort hebben, dat sij dientwegen niet hadden ontvangen en dat die *penningen* ook niet wilden beuren. Dat den heer officier en *gecommiteerdens* daerop hebben geauthoriseert de persoon van *Theodorus van Hengel*, om dien *meergemelten* uytslag te innen tegens twee en

folio 27 verso

en een halff percent, welken *Theodorus van Hengel* hier in de vergaderinge is gecompareert en heeft deselve in dier voegen te doen aengenomen, sullende hij, *Hengel*, geen *penningen* uyttellen als op speciale *ordonnantie* van den heer officier en *gecommiteerdens*. En verpligt zijn de restanten off diegene die in gebreke blijven prompte betalinge te doen, op te geven aen den heer dr. *Satink* en *Steven Jan van Hengel*, mede-*gecommiteerdens*, om tegens die gebrekhaftige te vervaren als voorens gesegt.

Waerop vervolgens goetgevonden de volgende publicatie te laten doen:
Het wort mits desen bekend gemaekt, dat den heer officier en *gecommiteerdens* van het dorp en kerspel van *Wenterswijk* gedurende haere conferentien, ten dienste van de *geerfdens* en de gemeente gehouden, met leetweesen hebben moeten vernemen, dat er twee klokken aen stukken waeren geraekt, het welke aen alle de ingesetenen van het dorp en kerspel meer als al te wel bekend is. Dat ook *verscheydene* leden sig bij den officier hebben geadresseert, versoekende dat die klokken ten dienste van de gemeente wederom mogten vergoten worden, als ook werkelijk geschiet is. Dat die op den 29. april 1730 uytgeslagene *penningen* voor een groot gedeelte daertoe zijn geemploieert¹²¹ en het nodig was dat de kerkenschulden wierden voldaan en de pandtschappen uytgelost. Soo hebben den

---

¹²¹ aangewend

heer officier en gecommiteerdens op den 9. julij 1733 bij publicatie laeten bekend maken, dat sij ten dien einde op den 9. maj des selven jaers 1733 eenen nieuwen uyt-slagh ten overstaen en goetkeuringe van die doemaels praesente rot- en gildemeesters hadden gedaen, nae dat aen haer een sommier verslag van den staet der

schul-

folio 28 – 1 recto

schulden in de kerke was gedaen en aengetoont, waertoe de eerst uytgeslagene penningen waeren aengewent, 't welk voorgegaen zijnde, hebben den heer officier en gecommiteerdens tot betalinge van de gemeensschulden en inlossinge van de pandtschappen van de kerke bij de doemalige publicatie uytgeslagen voor den tijt van vier jaeren, twee stuyvers op den gulden van hetgene wegens den impost op de gemene middelen betaelt wort, en daertoe geauthoriseert Hendrik Kalff senior en Jan Willem Raesvelt, pagters off collecteurs van den impost van de gemene middelen, welke de beuringe destijts ook aengenomen hebben tegens drie pro cento.

Dat het daerop is gebeurt dat eenige uyt het dorp en kerspel Wenterswijk naemens de gemeente sig bij den heer officier op de Kemnade hebben geaddressseert en versogt dat aen haer specifieke rekeninge mogte worden vergunt, waeraen die voorens uytgeslagene pennningen mogten zijn verwent¹²².

Dat den officier daerover met de gecommiteerdens gedelibereert hebbende, goet gevonden is, alhoewel ongehouden¹²³, alleenlijk tot contantement¹²⁴ van de gemeente aen haer een specifieke rekeninge voor gebeur over te geven, off deselve rekeninge aen haer publyk in de kerke tot Wenterswijk te doen voorlesen.

Waerop den officier en gecommiteerdens ingevolge resolutie van den 24. martij op den 2. april deses jaers 1735 nae voorgaende publicatie en aentrekkinge der klokke in de kerke tot Wenterswijk vergadert geweest zijn, en ten versoeke van eenige ingesetenen van het dorp en kerspel de rekeninge van den ont-fank en uytgave opengelegd, en de uytgave publyk voorgelesen. Waerover eenige ingesetenen hebben versogt, dat aen haer van dien ont-fank en

uyt-

---

¹²² aan een ander overgedragen

¹²³ niet gehouden tot iets

¹²⁴ tevredenheid

folio 28 – 1 verso

uytgave met den aenkleve van dien, voor gebeur copie mogte worden vergunt, het welke dan ook door den officier en gecommiteerdens is geaccordeert en toegestaen.

Dat vervolgens des nae de middaegs ten huysse, daer de ordinaire vergaderinge wort gehouden, hebben doen roepen Hendrik Kalff senior en Jan Willem Raesvelt en haer afgevraegt off sij de voorgemelte beuringe ingevolge resolutie van den 9. maj 1733 tegens drie procento wilden ontfangen, dat voornoemden Kalff en Raesvelt sulks absolutelijc hebben gedeclineert¹²⁵ en verweygart.

Dat den heer officier en gecommiteerdens daerop hebben goetgevonden te authoriseren de persoon van Theodorus van Hengel, om die voorschrevene beuringe van een dubbeltjen op de gulden, ingevolge gemelte resolutie van den 9. maj 1733 te innen en te ontfangen, welken Theodorus van Hengel die beuringe te doen tegens twee en een halff pro cento heeft geaccepteert en aengenomen, om de selve penningen op speciale ordre van den heer officier en gecommiteerdens waer de selve sulden nodigh zijn uyt te tellen.

Soo wort mits desen nogmaels bekent gemaekt, dat een yder sig nae het voorschrevene moge reguleren¹²⁶, sullende den aengestelden ontfanger eenen naderen dag doen publiceren om de penningen ten sijnen huysse te ontfangen, waernaen een yder sig nogmaels kan reguleren, met inthimatie¹²⁷ dat tegens de gebrekhaftige sal worden geprocedeert als regtens". Actum in de vergaderinge, dato als supra¹²⁸.

Waermede dese vergaderinge tot naedere convocatie gescheyden.

folio 28 – 2 recto

Lunae den 16. septembris 1737

Nae voorgaende publicatie van den ....
dat de door sijn hoogheit aengestel-

---

¹²⁵ afgewezen

¹²⁶ schikken

¹²⁷ gerechtelijke bekendmaking, aanzegging

¹²⁸ zoals boven

de kerkmeesters Steven Jan van Hengel junior en Hendrik Tenkink haere rekeningen in de kerke te Wenterswijk souden doen, zijn op dato in die kerke verschenen den heer *seigneur* drossard en rigter Derk Hoppenbrouwer en den rentmeester Roelvink en verscheyden geerfdens om de tafel staende.

(in de marge): Kerkenrekeningen over de jaeren van *Michaeli* 1733 tot 1737 inclusive.

Alwaer Steven Jan van Hengel, kerkmeester, heeft gepresenteert sijne rekeninge over den jaere, beginnende met *Michaeli* 1733 en eindigende met *Michaeli* 1734, hebbende den selve ingevolge die rekeninge datt jaer ontfangen eenhondert twintig *guldens*, vier *stuivers*, agt *penningen*.

En uytgegeven eene somme van eenhondert seven en tagtig *guldens*, een *stuiver* en twee, en aldus meer uytgegeven als ontfangen, de somma van ses en sestig *guldens*, sestien *stuivers* en tien *penningen*, die de kerke aen den rondat¹²⁹ schuldig blijft.

Voorts heeft den kerkmeester Hendrik Tenkink mede gepresenteert sijne rekeninge over den naestvolgenden jaere van *Michaeli* 1734 tot 1735, waer van den totalen ontfank bedraegt de somma van eenhondert vijff en twintig *guldens*, agt *stuivers* en

agt

folio 28-2 verso

agt *penningen*.

En den totalen uytgaeff eenhondert vijff en seventig *guldens*, ses *stuyvers*, vier *penningen*.

Soo heeft den rendant¹³⁰ over dat jaer van 1734 tot 1735 meer uytgegeven als ontfangen: de somma van negenenveertig *guldens*, seventien *stuyvers*, twaelf *penningen*, die de kerke over dat jaer aen den rendant schuldig blijft.

Voorts voorgenomen de rekeninge van voornoemden kerkmeester *Steven Jan* van Hengel over den naestvolgenden jaere van *Michaeli* 1735 tot 1736, waervan den ontfank bedraegt de somma van eenhondert twee en twintig *guldens*, vier *stuyvers*, agt *penningen*.

En den totalen uytgaeff de somma van eenhondert vijf en veertig *guldens*, negentien *stuyvers* en twaelf *penningen*. Soo heeft den rendant over dat jaer van 1735 tot 1736 meer uytgegeven als ontfangen: de somma van

---

¹²⁹ waarschijnlijk bedoeld 'rendant' = toezichthouder, beheerder
¹³⁰ verantwoordelijk beheerder

drie en twintig *guldens* vijftien *stuyvers* en vier *penningen*, die de kerke aen den rendant schuldig blijft.

En dan laestelijk de rekeninge van voornoemden kerkmeester Hendrik Tenkink over den volgenden jaere 1736 tot 1737, waer van den totalen ontfaenk bedragt de somma van hondert ses en twintig *guldens*, dertien *stuyvers*. En den totalen uytgaeff de somma van hondert twee en vijftig *guldens*, negentien *stuyvers*, veertien *penningen*. Dus heeft den rendant over het voorschreven jaer van 1736 tot 1737 meer uytgegeven als ontfangen: de somma van ses en twintig *guldens* ses *stuyvers* veertien *penningen*.

folio 29 recto

Mercurij den 18. maj 1735

Praesent de gecommiteerdens
dominus Schomaker, dr. Satink, Steven Jan van Hengel, Willem van Sontsvelt en scholte Gerrit van Rathum.

(in de marge): Interdictie¹³¹ aen *Theodorus* van Hengel door Kalff, Raesvelt en Schutte, rapport daervan.

Compareerde in de vergaderinge van gecommiteerdens voorgemelte *Theodorus* van Hengel (tot ontfaenger van den 2-den uytslag ten dienste van de gemeente, door den heer officier en gecommiteerdens op den 2-den april naestleden aengesteld zijnde, in plaets van Kalff en Raesvelt) te kennen gevende, hoe dat hem, *comparant*, op den 9. deses (door Fred. Kimmel en Hindrik Evers als gerequireerde goede mannen) waere ter handen gestelt een geschrift continerende¹³² interdictie aen hem, *comparant*, dat sig soude hebben te wagen en te waeren¹³³ wegens den laetsten uytslag ymant molestie aen te doen, welk geschrift hij, *Theodorus* van Hengel, bij desen aen gecommiteerdens was overgevende, zijnde het selve op voorschreven 9. deses getekent door *Hendrik* Kalff, *Albert* Schutte en *Jan Willem* Raesvelt (sig daerbij noemende volmachtigers van de rot- en gildemeesters van 't kerspel van Wenterswijk), versoekende hij *comparant*, dat gecommiteerdens hem geliefden te instrueren, hoe sig vervolgens daeromtrent soude hebben te gedragen.

---

¹³¹ verbod

¹³² inhoudende

¹³³ toezien op de uitvoering van een gerechtelijke uitspraak; ook: bewaken en oppassen

Gecommitteerdens dat overgegeven[ ]
geschrift geexamineert hebbende,
vinden goet daarvan kennisse te ge-
van aen den heer verwalter drossard
en rigter, sullende aen hem, Hengel,
de nodige informatie gegeven wor-
den, als gecommiteerdens het goet
agten van sijn hoogedel gestrenghe
hier omtrent sullen hebben ingenomen.

De kerkenrekening van Hengel en Tenkink over de jaeren van 1733, 1734 en
vervolgens tot 1737 vide folio praedente 28-2-do¹³⁴

folio 29 verso

Jovis den 26 junij 1738

(in de marge): Conferentie op 't Meddehose veen.
Den officier deser heerlijkheit den *substituit*-drossard en
rigter, de heer Derk Hoppenbrouwer, ontfangen heb-
bende brieven van haer *edelmogenden* de heren Gedepu-
teerde Staten deser graefschap, de dato den ...
ter saeke van de differenten¹³⁵ tus-
sen die van Meddehoe ter eenre, en die van 't Dorp
en ..... Wenterswijk ter anderen sijden, ontstaen
over de weggeraekte paelen op 't Kolenbarger Veen,
met gesinnen om een dag te willen aenstellen ten fi-
ne van conferentie # in loco quaestionis¹³⁶ # en herstellinge van die weg-
geraekte paelen, welken dag door den heer officier,
voornoemt zijnde, aengesteld op heden den 26. junij 1738.
Zijn aldaer gecompereert wegens de Gedeputeerde Staten
deser graefschap den hoogwelgeboren heer baron
van Ripperda, heer van Vorden, den hoogwelgebo-
ren heer baron van der Capelle. heer van den
Boedelhoff¹³⁷, voorts de heeren Barth. van Hasselt,
Alb. Curtius en Gerh. Jos. Olmius, respective burger-
meesteren van Zutphen, Doesborg en Deutinchem, in
voorschreven *qualiteit* als gedeputeerde van dese graefschap,
geerfdens van de buurschap Meddehoe ter eenre, en
dr. Satink en Steven Jan van Hengel, sig noemende
gecommiteerden van het dorp van Wenterswijk ter
anderen sijde, allwaer ten overstaen van voornoemden heer

---

¹³⁴ zie op voorgaande folio 28-2

¹³⁵ geschillen

¹³⁶ op de betwiste plek

¹³⁷ havezate in Eefde

substituit-drossard deser heerlijkheit wijt en breet over die differenten is gesproken en gebesoigneert, dog vermits parthien in genen deele konden overeen komen, soo is dese conferentie vrugteloos gescheyden.

folio 30 recto

Jovis den 6. november 1738

(in de marge): Reparatie van de kerk nae voorgaende publicatie gerecommandeert.

Den heer Derk Hoppenbrouwer, *substituit*-drossard en rigter deser heerlijkheit, hebbende doen citeren de rot- en gildemeesters van het dorp en kerspel van Wenterswijk om aen deselve eenige saeken de gemeente rakende voor te stellen, zijn op heden binnen Wenterswijk gecompareert: uyt het Dorp Kalff senior, Albert Schutte, Theodorus van Hengel en Jan Willem Raeveld, uyt Meddehoe Hendrik Sijbink, rotmeester, en Jan Nienhuis, gildemeester, uyt Kotten Teunis Wilterink, gildemeester, uyt het Woolt scholte Jan Hijink, gildemeester, en uyt Korle Jan Hijink, gildemeester.

Aen welke den heer officier voornoemt voorgesteld de hoog nootsakelijke reparatie van kerk en schole, dat een armejager¹³⁸ in 't dorp moeste worden aangesteld en dat haer *edelmogenden* de heren gedeputeerden eysten betalinge van de onkosten van de bewuste commande, als mede om een prompt middel uyt te vinden ten einde die saeken ten eersten konden worden werkstellig gemaekt, en de gemeente daerdoor van de extraordinaire kosten bevrijt.

Waerop de voornoemde rot- en gildemeesters hebben gesegt, dat sulks saeken waeren, daer niet over gesproken konde worden off geen resolutie genomen als op eenen ervendag, dat dienvolgens versogten, dat den heer officier een ervendag geliefde uyt te schrijven, waermede dese conferentie

ge-

folio 30 verso

gescheyden.

Voorts hebben de heeren praedikanten van Wenterswijk aen den heer officier gepresenteert volge request:

---

¹³⁸ veldwachter

"Aen zijn *weledel gestrenge* den heer
Derk Hoppenbrouwer, comman-
deur der fortresse en substituit-
drossard en rigter der heerlijkheit
Bredevoort etc.

Vertonen reverentlijk¹³⁹ en niettemin klagelijk de *heeren*
Willem David Schomaker en Willem Bekkink, prae-
dikanten tot Wenterswijk, dat voor eenige jaeren een
geerfdendag is gepraefigeert¹⁴⁰ geweest ten fine de kerke-
lijke en armensaeken mogten worden gereguleert,
en wel in het bijzonder dat onse kerk soo van dak,
glas als anders in het geheel soude gerepareert wor-
den, sodanig dat daerin de godtsdienst behoorlijk kon-
de gepleegt worden.

Dat daerop bij den laetsten ervendag ook gecommit-
teerdens zijn aengesteld om die saken te reguleren.
Dat verscheyde van die gecommiteerdens deser werelt
zijn overleden en dus die saeken tot nog toe niet
zijn afgedaen, voltooit en gereguleert. En ver-
mits het uwen *lieve* edele en gestrenge selfs en die van Wen-
terswijk genoegsaem kenlijk is, dat de kerk van Wen-
terswijk in sodanig een desolaten staet gestelt is, dat
deselve niet alleen dak digte, neen maer ook bij-
nae alle de glasen sodanig desolaet en ingewaeit
zijn, dat de wint daer doorgaens heen en weer
waeit, waerdoor de *supplianten* eenigsints buyten staet
gestelt zijn en in 't vervolg geheel sullen gestelt wor-
den

folio 31 recto

worden en bij dit wintersaizoen en in volgende
tijden behoorlijken godtsdienst te kunnen exerceren,
waerom de *supplianten* ten hoogsten genootsaekt zijn
sig aen u, *weledele* en *gestrenge*, te adresseren, op het demoedig-
ste versoekende, dat u, *weledele gestrenge*, als officier en op-
perkerkmeester van dese heerlijkheit en plaets, soda-
nige orders gelieve te stellen, hetzij door het con-
voceren van een geerfdendag off andersints, dat
onse kerk met desselfs toebehoren nae behoren
moge worden gerepareert, soo in dak, glas en
sunsten, wat daertoe maer nodig mag zijn." Onder-
stont t' welk doende en was geteykent *Willem David Schomaker*
pastor, *Wilhelm Bekking* pastor, Wenterswijk
den 6. *novembris* 1738.

---

¹³⁹ eerbiedig
¹⁴⁰ vastgesteld

(in de marge): Publicatie om een ervendag te houden.
“Het wort mits desen bekent gemaekt, dat op aenstaende dingsdag over vier weeken, sullende wesen den 28. van de aenstaende maent van julius, des voor de middaegs om tien uren binnen Wenterswijk sal gehouden worden een ervendag. Dat de voornaemste saeke die daer ter deliberatie sal voorkomen is den desolaten staet van de kerke aldaer en de hoogstdringende nootsakelijkheid om de selve ten spoedigsten te repareren, het welke daerom soo tijdig wort bekent gemaekt, dat de bouluyden¹⁴¹ genoegsaeme tijt souden hebben om daervan aen haere landtheeren kennisse te geven, ten einde de selve vervat mogten zijn om daeromtrent sonder verder uytstel sodane resolutie te nemen als # de geerfdens # nae bevint van saeken sullen oordeelen te behoren, met wel expresse¹⁴²

in-

folio 31 verso

inthimatie, dat den heer officier met de presente geerfdens alsdan sal resolveren en concluderen hetgene de noot komt te vereyschen, en het geresolveerde en geconcludeerde daer voor houden, als off het bij de gesaementlijke geërfdens geresolveert en geconcludeert waere, waerna een yder sig sal gelieven te rigten. Actum Bredevoort den 27 junij 1739”.

Martis den 28. julij 1739

Naer voorgaende publicatie en affixie van billetten, gedaen ter ordonnantie van den heer Derk Hoppenbrouwer, *substituit*-drossard en rigter deser heerlijkheit, voorts commandeur van de fortresse van Bredevoort, zijn ten overstaen van sijn weledele gestrenghe in de kerke van Wenterswijk vergadert om een ervendag te holden:

Den weledelen gestrengen heer en mr. Johan Duncan, raet en rekenmeester van sijn hoogheit, den heere prince van Orange en Nassauw, heer deser heerlijkheit, specialijk hiertoe gecommitteert en geauthoriseert bij resolutie van haer *edelmogenden*, de heeren raeden en rekenmeesteren van hoogstgedagte, sijne hoogheit van den 24. junij naestleden.

---

¹⁴¹ boeren

¹⁴² nadrukkelijke

Den hoogwelgeboren en gestrengen heer, baron van Keppel, heer van Hengel, Mallem, Olden Barnsfelt, Oedink en Proebstink.

Den heer Wentholt, rentmeester van haer *edelmogenden*, de heeren Gedeputerde Staten deser graefschap, hiertoe specialijk geauthoriseert, bij resolutie van den 9. deses.

Erik Evers speciale schriftelijke last hebbende van den

hoog-

folio 32 recto

hoogwelgeboren en gestrengen heer Tork, vrijheer van den Rosendael en Pettekom, heer van de Beurse.

Doctor Satink, specialie schriftelijke last hebbende van den hoogwelgeboren en gestrengen heer baron van

Heekeren, heer van Walien, Kampherbeek en de

Wierse. Gelijk mede van de heeren conventualen

van 't klooster den Groten Bourlo, voorts, *nomine proprio*¹⁴³,

den heer Roelvink, rentmeester deser heerlijkheit,

nomine proprio.

Domine Schomaker, als pastor en geerfde.

Domine Bekkink, pastor, Willem van Sontsvelt,

Hendrik Willink, Hendrik Walien Jans, Harmanus Höfkes,

Jan Willem Graver, Albert Schutte, Hendrik Kalff senior, Jan Willem

Raesvelt, Tobias Hesselink op den Dravenhorst, scholte

Roert, scholte Jan te Lintum, scholte Geert te

Lintum op Mierdink, scholte van Ratum, scholte

Hesselink, Berent Lieferdink en voorts een groote me-

nigte van geerfdens om de tafel staende.

Hebbende den heer *substituit*-drossard voornoemt de *edele* geerfdens gecongratuleert¹⁴⁴ en voor haer goetwillige comparitiën bedankt.

En geproponereert de redenen waerom desen ervendag heeft moeten uytgeschreven worden, naementlijk de hoogst dringende nootsakelijkheid van de reparatie der kerke. Voorts de nootsakelijkheid dat er een middel behoorde uytgevonden te worden om de kerke nae gedane reparatie voor 't toekomende altijd te kunnen onderhouden. En dan laestelijk de nootsakelijkheid van de betalinge der oude en verdere schulden uyt de voorgaende reparatien van de kerk als anders voortgesproten en waermede de gemeente uyt dien

hoof-

folio 32 verso

---

¹⁴³ onder eigen naam

¹⁴⁴ begroet

hoofde nog actueel is belast.

En heeft den heer officier geoffereert open te leggen en voor te laeten leesen het verhandelde van gecommiteerdens sedert den laetsten ervendag, dog geconsidereert zijnde, dat sulks te veel tijt soude wegnemen, hebben de *edelen* geërfdens goetgevonden dat met het doen van de rekeninge van Willem van Sontsvelt, als aengestelden ontfangen van den uytslag, van de twee duysent vierhondert *guldens*, op den 29. april 1730 bij gecommiteerdens gedaen, aenstonts een begin soude gemaekt worden.

Tot het examineren van de voorschreven rekeninge vorders zijnde geprocedeert, soo is gebleeken dat daerbij geen quitantiën wierden geexhibeert, en de geërfdens op de reden van dien inquirerende, heeft den rendant verklaert, dat hij de selve al overgegeven hadde aen den heer officier en gecommiteerdens bij voorgaende overleveringe van de rekeninge op den 24 martij 1735, gelijk de nog levende gecommiteerdens, hier present zijnde, ook hebben getuigt, dat sij de *gemelte* quitantiën als doen hebben gesien en dat de selve waarschijnlijk onder den heer officier, wijlen den heer de Lalane de du Thaij, berustende waeren gebleven. Waermede de *edelen* geërfdens in soo verre en voor dit mael genoeggen hebben genomen.

En is vervolgens met het doen van de rekeninge voortgevaeren en bevonden dat den rendant ontfangen hadde wegens restanten van oude settingen de somma van ses en seventig *guldens*, drie *stuivers*, wegens den voorschreven uytslag niet meer als twee duysent twee hondert seven en seventig *guldens*, seven *stuivers* en ses *penningen*

76 3 0

2277 7 6

folio 33 recto

wegens verkopinge van de linden op de kerkhoff, in 't ervenboek folio 10 verso aengetekent, drie *guldens*

3 0 0

En nog wegens verkogt loot als anders vijff en twintig *guldens*, seventien *stuivers*.

25 17 0

Soodat den totalen ontfank bedraegt eene somma van twee duysent driehondert twee en tagtig *guldens*, seven *stuivers* en ses *penningen*

En den totalen uytgaeff de somma van twee
duysent drie hondert agtien *guldens*, twee *stuivers*, agt *penningen*

ii^m – iii^c – xviii – ii – viii

Soodat den rendant meer heeft ontfangen als
uytgegeven: de somma van vier en sestig *guldens*,
vier *stuivers* en veertien *penningen*.

lxiv – ix – xiv

En vervolgens in discussie zijnde gekomen off den
rendant voor sijne genomene moeiten te deser sake
iets soude worden toegelegd, vermits bleek dat hij
het ontfangen van die *penningen* voor niet hadde aen-
genomen, is aen den selven in plaets van de geey-
ste 150 *guldens* geaccordeert eene somma van dertig
guldens.

Soodat den rendant derhalven schuldig blijft aen
de gemeente eene somma van vier en dertig *guldens*,
vier *stuivers*, veertien *penningen*.

xxxiv – iv – xiv

En is bij het doen van voorschreven rekeningen bevonden
dat

@@ folio 33 verso tot hier nagekeken in Ecal

dat den rendant heeft betaelt op *ordonnantie* des heren
officiers aen Hendrik Willink, ticheler¹⁴⁵, wegens het ma-
ken van dat gedeelte van de muur om de kerkhof,
het welke de buurschap Woolt moeste maeken,
de somma van ses en twintig *guldens*, die van die
buurschap moeten worden gerepeteert¹⁴⁶.

26   0   0

En dat wegens den uytslag daerbij vermelt
te weynig is ontfangen, een hondert twe
en twintig *guldens*, twaelf *stuyvers* en tien *pen-
ningen*

122   12   10

Mitsgaders dat den rendant daerbij
nog schuldig blijft de somma van
vier en dertig *guldens*, vier *stuyvers*, vertien
penningen

34   4   14

---

¹⁴⁵ steenbakker

¹⁴⁶ teruggevraagd

Makende dus te saemen eene somma van een
hondert twee en tagtig *guldens*,
seventien *stuyvers* en agt *penningen*

i^c – lxxxii – xvii – vii

En is goetgevonden dat de *gemelte* somma aen de
gemeente te goede sal komen en dat tot in-
ninge van de selve, 't zij in der minne off casu quo¹⁴⁷
door middelen regtens door den heer officier de nodige
ordre sal worden gestelt.

Waarmede dan overgegaen zijnde tot examinatie van
de schulden tot laste van de gemeente, soo als hier
boven in de propositie¹⁴⁸ van den heer officier vermeld
volgens een staet door den landtschrijver deser heer-
lijkheit opgemaekt, en hier ter tafel van de *edele* ge-
erfden geproduceert, is gebleken dat de selve bestaen
in de naevolgende posten

1) Als eerstelijk de pretensie¹⁴⁹ van de *erfgenaemen* van wijlen

den

folio 34 recto

den schoolmeester Joost Smit, in out ervenproto-
col folio 1 verso et 26 vermeld.

Abraham Grul, borger te Zutphen, hier op den
ervendag present, in huwelijk hebbende eene dogter
van *voornoemden* schoolmeester, verklaert dat de papieren dien
aengaende niet bij sig heeft, maer dat vermeent dat
per resto nog te vorderen hebben de somma van
een hondert vijff en seventig *guldens* capitael, plusminus,
versoekende daarvan betalinge met den intresse
dus

175 0 0

2) De pretensie van de aennemers van de
kerkenvloer in den jaere 1720 gelegd

450 0 0

Welke twee poincten zijn *gedemandeert* ter exami-
natie aen den heer officier om *ordonnatie* te verle-
nen tot betalinge van het liquide restant, dat
bevonden sal worden de selve te *competeren*¹⁵⁰.

3) Den eysch van de *erfgenaemen* van wijlen den schoolmeester
Noël du Prè, wegens het timmeren van de nieuwe

---

¹⁴⁷ in zich voordoende geval

¹⁴⁸ voorstel

¹⁴⁹ vordering

¹⁵⁰ (rechtmatig) toekomen

kamer aen de schole, en sulks met speciaal consent van de *edele* geërfdens, verleent op eenen ervendag in den jaere 1691 gehouden ter somma van twee hondert een en vijftig *guldens*, dertien *stuyvers*

251 13 0

4) De rekeninge van de weduwe van wijlen M. du Prè wegens het repareren van de kerkenglasen in den jaere 1691 al gedaen, per resto ter somma van agt en negentig *guldens*

98 0 0

5) De rekeninge van de erfgenaemen van den voogt Nourneij wegens sommatien in den jaere 1722 gedaen, negen *guldens* en negen *stuyvers*

9 9 0

folio 34 verso

6) De rekeninge van Hendrik Harmsen en Egelink wegens het repareren van het dak van de kerke en onderhouden van het selve, sedert den jaere 1732 tot 1736 per resto ter somme van een hondert drie en zestig *guldens*, drie *stuyvers*

163 3 0

7) De weduwe Weddink pretendeert nog wegens verteringen in de jaeren 1715, 1716 en 1710 ten haeren huuse gedaen, volgens rekeninge hier overgegeven

	23	11	4			
nog	6	6	8			
nog	<u>3</u>	<u>10</u>	<u>8</u>	33	8	4

8) De smit Jan Wimes volgens twee overgegevene rekeningen sedert het jaer 1690 verdient per resto drie en twintig *guldens* elf *stuyvers*

23 11 0

9) De erfgenamen van Tob. Beusink wegens een slot van rekeninge van den 18 april 1712 # gedaen # over drie settingen, bij haer vader ontfangen, de somma van zestien *guldens* en tien *stuyvers*

16 10 0

10) Steven Jan van Hengel wegens verdient salaris in den jaere 1720, volgens hierbij overgegevene rekeninge, agtien *guldens* en agt *stuyvers*

18 8 0

Dan nog wegens het slot van sijne rekeninge over den ontfank van

een vierdendeel jaers verpondinge tot reparatie van de kerke in den jaere 1716 uytgeslagen, ad ses en veertig guldens	46 0 0	64	8	0
---	--------------	----	---	---

folio 35 recto

11) Albert Sevink en Hendrik Strobant ter saeke dat de klokken uyt den toorn hebben gebragt <i>etc.</i> in den jaere 1731 verdient, veertien guldens en tien stuyvers		14	10	0
---	--	----	----	---

12) Hendrik Strobant wegens timmerloon in de jaeren 1731 en 1732 verdient ad drie guldens, elf stuyvers		3	11	0
---	--	---	----	---

De pretensie van Jan Willink Egbers afgeslagen, omdat onder het briefje stont dat betaelt was, en dat briefje terug gegeven aen A. Willink

13) Den orgelmaker te Vreden competeert wegens reparatie van het orgel in den jaere 1732 de somma van				
---	--	--	--	--

14) Den smit Joost Gijsbers voor een anker, glasroeden, staven en splijtnagels ¹⁵¹ in den jaer 1731 aen de kerke geleverd, tien guldens, seven stuyvers		10	7	0
--	--	----	---	---

15) Joost ter Baak wegens verteringe door den broer aen 't Swilbroek, den leyendekker, klokkengieter <i>etc.</i> gedaen en verschot aen expressens in de jaeren 1728 en 1731, veertien guldens en sestien stuyvers, dus		14	16	0
---	--	----	----	---

16) Den officier wijlen den heer De Lalane de Du Thaij en de landtschrijver Hecking preten-deren wegens het houden van ervendagen in de jaeren 1712 en 1728 de somma van vijf en veertig guldens en veertien stuyvers		45	14	0
---	--	----	----	---

17) De landtschrijver Becquer wegens twee ervendagen in den jaere 1715 en 1716 gehalten een en dertig guldens, vier stuyvers		31	4	0
--	--	----	---	---

folio 35 verso

---

¹⁵¹ splitpennen

18) Wijlen de heeren officieren van Coeverden en du Thaj en den landtschrijver Hecking wegens sommatien en publicatien van den jaere 1722 tot 1734, de somma van negen en negentig <i>guldens</i> , twaelf <i>stuyvers</i>	99	12	0
19) Doctor Satink en Steven Jan van Hengel wegens verdient salaris in de jaeren 1730 - 1732 en 1734 negen <i>guldens</i> en agtien <i>stuyvers</i>	9	18	0
20) Resteert nog wegens agt sittdagen van gecommiteerdens de somma van een hondert ses en dertig <i>guldens</i>	136	0	0
21) Jan Carel wegens het hangen van de klokken in de jaere 173 gedaen, twee en twintig <i>guldens</i>	22	0	0
22) Jan Boumeister, smit te Eijbergen, wegens het versmeden van de klepels, de somma van twee en twintig <i>guldens</i>	22	0	0
23) De schult van Antoni van Hengel, welke uyt de provisorie betaelt is, en aen de selve moet worden gerestitueert, ad een hondert vijftig <i>guldens</i>	150	0	0
24) Den kerkmeester Tenkink volgens slot van sijne rekeningen over de jaere van Michaëli 1734 tot 1735 en 1736 tot 1737, den 16. septembris 1737 gedaen voor gecommiteerdens, de somma van ses en seventig <i>guldens</i> , vier <i>stuyvers</i> en tien <i>penningen</i>	76	4	10
25) Den koster Michorius komt wegens het brengen van de klokken in den toorn, volgens rekeninge ses <i>guldens</i>	6	0	0
folio 36 recto			
26) Nog competeert den heer officier en landtschrijver wegens het houden van desen ervendag de somma van seven en dertig <i>guldens</i> en tien <i>stuyvers</i>	37	10	0

Alle het welke de *edele* geerfdens nae gedane examinatie hebben geoordeelt, dat de gemeente nog wesent-

lijk schuldig was uyt de *respectieve* redenen bij yder post vermeld en dat het van de justitie en billikheit was, dat alle het selve eindelijk wierde voldaan en gequeuten, bedragende de somma van over de negentien hondert guldens, wordende den heer officier gedomandeert¹⁵² aen een yder daerop ordonnantie te verleen.

En zijn vervolgens in overweginge genomen de onkosten die de gemeente nootsakelijk sal moeten aanwenden tot het repareren van de kerk etc. en zijn de selve bij gissinge begroot in manieren als volgt, als naementlijk:

Tot het dak en verwulfsel ¹⁵³ de somma van ses hondert <i>guldens</i>	600	0	0
Tot de glasen	250	0	0
Tot stoffen en witten	150	0	0
Tot een knikkel- of beenhuisjen	100	0	0
Tot een psalmbret ¹⁵⁴	50	0	0
Tot een preekstoel	300	0	0
Tot het repareren en vernieuwen van het schoolhuis ten minsten	500	0	0

Al het welke saemen getrokken zijnde bedraegt de somma van een duysent negen hondert en vijftig *guldens*. Soo dat dese reparatien etc en de schulden voorgemelt bedragen kort aen de vierduysent *guldens*.

Waerop de *edele* geerfdens hebben geresolveert om eens

uyt

folio 36 verso

uyt de confusie te geraeken, uyt te slaen gelijk doen mits desen eene somma van vierduysent *guldens*, mits dat sulks sal geschieden op volgende wijze:

Dat als nu voor het eerste jaer sal uytgeslagen worden tweeduysent *guldens*, te betalen in tijt van veertien daegen nae de publicatie, die daervan op aenstaende zondag sal worden gedaen.

Dat uyt den *voorschreven* eersten uytslag¹⁵⁵ sal betaelt worden de reparatie van het dak, verwulfsel, glasen en al wat tot de kerk behoort, voorts het schoolhuis gemaekt en soo daer iets mogt komen over te schieten, sal dat geemplojeert worden tot betalinge van de schulden. Dat gesien zijnde, hoe ver dese *penningen* strekken, het

---

¹⁵² opgedragen

¹⁵³ dakgewelven

¹⁵⁴ psalmbord

¹⁵⁵ belasting

twede jaer sal uytgeslagen worden nog duysent *gulden* en daeruyt voldaan worden de verdere schulden.

Dat dan weder gesien zijnde hoe verre die *penningen* gestrekt hebben, het derde jaer sal uitgeslagen worden de vierde off laetste duysent *gulden* off soo veel als nodig sal wesen.

Dat die *penningen* sullen worden gefurneert en opgebracht op die manier als de ingesetenen van yder buurschap met haere rot- en gildemeesters 't best # vinden # sullen nae justitie en billikheit.

Dat de rot- off gildemeesters die *penningen* ontfangen hebbende, de selve sullen betalen aen den heer rentmeester Roelvink, die tot ontfanger van de selve wort aengesteld mits desen.

Dat alle de reparatien tot de kerke publyk sullen worden aanbestedet door de kerkmeesters op behoorlijke geformeerde bestekken, ten overstaen van den heer officier en dat de rot- # en gilde- # meesters daerbij sullen mogen komen als sij willen.

Dat

folio 37 recto

Dat de *gemelde* reparatien voltooit zijnde, het werk sal moeten worden opgenomen en ingevolge bestek gemaekt bevonden zijnde, door den heer officier *ordonnantie* sal worden geslagen ten fine van betalinge.

Dat geen betalinge sal mogen geschieden, als op vertoninge van sodane *ordonnantie* van den heer officier.

Dat den heer rentmeester Roelvink nae verrigtinge van saeken van sijn bewint sal hebben te doen behoorlijke rekeninge, ten overstaen van den heer officier, de rot- en gildemeesters en andere geintresseerdens, die daerbij sullen willen komen, naedat sulks behoorlijk en tijdelijk¹⁵⁶ sal zijn gepubliceert.

Wat aenbetreft het geproponeerde point om middelen uyt te vinden, waeruyt de kerke (als nu in voegen *voorschreven* sal zijn gerepareert) in 't toekomenden in een goeden staet soude kunnen worden onderhouden, buiten extraordinaire¹⁵⁷ en lastige uytslagen, als soo veele jaeren herwaerts heeft moeten geschieden.

En geconsidereert zijnde, het geringe inkomen dat de kerke tegenwoordig heeft, soo hebben de *edele* geerfdens ten dien einde genomen de volgende resolutien:

Dat de gemene banken in de kerk geen particuliere eygenaers hebbende, sullen worden verkogt en de *penningen* daer

---

¹⁵⁶ op tijd

¹⁵⁷ buitengewoon

van profluerende¹⁵⁸, door de kerkmeesters worden geemplo-
jeert tot lossing van de verpande landerien, sullende
de selve allvorens ten overstaen van den heer officier
hebben te doen behoorlijk onderzoek en sig te informe-
ren nae de revenues¹⁵⁹ van die landerien, opdat de
voordeligste eerst mogen worden gelost.

Dat vermits de revenues van die landerien nog niet
sullen kunnen toereyken tot volkomen onderhoud
van de kerke, de *edele* geerfdens hebben goetgevonden en

ge-

folio 37 verso

geresolveert:

Dat van 't overluyden van een doden met alle de
vier klokken sal worden betaelt eenen gulden en tien
stuyvers.

En van 't overluyden van een dooden met de drie klein-
ste klokken eenen gulden.

En van 't overluyden van een doden met de twee klein-
ste klokken niets.

Dat dit niet eerder sal aengaen als wanneer de kerke
behoorlijk sal zijn gerepareert en in goeden staet
gebragt, welk point met een seer groote meerder-
heit van stemmen bij de *edele* geerfdens is geconclu-
deert geworden.

Waarmede den heer officier de *edele*
geerfdens voor haere genomene reso-
lutien heeft bedankt, en desen ervendag
gescheyden.

(in de marge): Publicatie om den uytslag van 2000 *guldens* te betalen.

Het wort mits desen bekend gemaekt dat de *edele*
geerfdens van het dorp en kerspel van Wenterswijk, op
dingsdag den 28. julij naestleden om een ervendag te hou-
den, specialijk geconvoceert, hebben geexamineert en op-
genomen de schulden van de gemeente, voorts ge-
maekt een begrotinge van de kosten, waarmede de kerke
met den aenkleven van dien soude kunnen gerepa-
reert, en het vervallen schoolhuis in sodanigen staet
gebragt worden, dat den schoolmeester daerin wonen
en schoolhouden kan, en dat de kinderen niet genoot-
saekt mogen worden wegens regen en wint, snee off
koude daeruyt te lopen.

Dat de geerfdens bevonden hebben nodig te zijn tot beta-
linge van de schuldens en reparatie *voorschreven*, de somma

---

¹⁵⁸ voortvloeiende

¹⁵⁹ inkomsten

folio 38 recto

van vierduysent guldens.

Dat het wel hoognootsakelijk was, dat dat gelt ten eersten en hoe eer hoe liever opgebracht wierde, dog ter consideratie van geringe luyden en om de gemeente soo weinig te beswaren als eenigsints mogelijk, hebben de *edele* geërfdens goetgevonden(1) de gemelde somma(3) van vierduysent guldens uyt te slaen(2), te betalen(4)¹⁶⁰ in drie termijnen.

Dat den eersten termijn zal weesen van tweeduysent guldens en den 2^{den} en 3^{den} yder van een duysent guldens.

Dat den eersten termijn nu aenstonts sal moeten worden betaelt, om redenen dat de kerk nog voor de winter moet worden herstelt en bruykbaer gemaekt.

Dat de *edele* geërfdens de maniere om dese penningen op te brengen hebben gelaeten aen het goetvinden van de ingesetenen van yder buurschap en gilde, mits dat den uytslag geschiede nae justitie en billikheit.

Soo wort mits desen bekend gemaekt en een yder aengekondigt, dat den eersten termijn van twee duysent guldens sal moeten worden worden gefurneert¹⁶¹ en overgetelt aen den heer rentmeester Roelvink binnen den tijt van 14 daegen nae publicatie deses, en sulks om redenen voorschreven, een yder der ingesetenen wel bekend, te weeten dat de kerke nootsakelijk moet worden gerepareert voor de winter, met aenduydinge, dat tegens de gebrekhaftige sal worden geprocedeert met parate executie, soo als dat in diergelijken van outs gebruykelijk is geweest en nae regten behoort. Actum Bredevoort den 1. augusti 1739.

folio 38 verso

Jovis den 15 october 1739

(in de marge): Verkopinge van de kerkenbanken
Ingevolge resolutie, genomen bij de geërfdens op laestleden ervendag gehouden op den 28 julij deses jaers, zijn de gemene banken in de kerke, geen particuliere eygenaers hebbende (nae gedane publicatie en omroeping) ten overstaen van den heer officier publycque verkogt in de kerke te Wenterwijk, en hebben uytgebracht eene somma van 1291

¹⁶⁰ de zin moet gelezen in de volgorde van de cijfers, dus 'uyt te slaen' moet achter 'goetgevonden' staan, dus: 'goetgevonden uijt te slaen, de g(eme)lde somma van vier duysent guldens te betalen in drie termijnen.'

¹⁶¹ verschaft

guldens, segge twaelf hondert een en negentig guldens, die door de kerkmeesters moeten worden geemplojeert tot lossinge van de kerkenlanderien, voormaels verpandt, relatie tot de resolutie voorgemelt folio 37, zijnde de conditi- en en de verkopinge te vinden in het pacquet van de kerkenrekeningen.

Jovis den 29. october 1739

(in de marge): Kerkenrekeningen
Zijn de kerkenrekeningen gedaen over de jaeren van Michaeli 1737 tot 1739, als met meerderen hier nevens folio 39 te sien.

(in de marge): Publicatie over de betalinge van 't overluyden van de doden.
"Alsoo op den laetsten ervendag, gehouden in Wenterswijk op den 28 julij deses jaers, is worden goetgevonden bij de gesaementlijke geerfdens, dat tot onderhoud van de kerke alhier sal betaelt worden door diegene die haere doden met vier klokken sullen laeten overluyden eenen gulden en tien *stuyvers*, en die met drie klokken sullen laten luyden eenen gulden, en met twee klokken niets. Dat sulks niet eerder soude worden betaelt, als wanneer die op dien ervendag geresolveerde reparatien voltooit en de kerke in staet gebracht sal zijn. En alsoo aen die resolutie tans is worden voldaan, soo wort het bij desen genotificeert, dat de betalinge van 't voorschreven gelt aen-vank sal nemen op den 1 januarij aenstaende, waernae een yder dit aengaende sig kan rigten. Actum Wenterswijk den 19. *decembris* 1739".

(in de marge): Publicatum den 20. dito.

folio 39 recto

(in de marge): Publicatie dat de van de Wenterswijkse kerke verpande landerien sullen gelost worden.

"Vermits, de gesaementlijke geerfdens van het dorp en kerspel van Wenterswijk op laestleden ervendag, gehouden op den 28. julij des verlopenen jaers 1739, geresolveert hebben om haere kerkenlanderien, soo voor desen verpandt zijn geworden, weder in te lossen, soo wort het mits desen bekent gemaekt, dat alle diegene die sulke landerien in pandtschap besitten, sig bij de tijdelijke kerkmeesters sullen hebben aen te geven en haere pandtbrieven off regtelijk bewijs vertonen en bijbrengen, als wanneer aen deselve nae examinatie van saeken, met voorkennisse van den heer officier als opperkerkmeester haere pandtpenningen sullen worden gerestitueert, soo en als dat ingevolge voorschreven resolu-

tie sal bevonden worden te behoren. Actum Bredevoort den 2 februarij 1740.”

(in de marge): *Publicatum* te Wenterswijk den 7. dito

Jovis den 29. october 1739

Nae voorgaende publicatie en affixie¹⁶² van billetten, dat de kerkmeesters van Wenterswijk haere rekeningen souden doen over de jaeren van Michaeli 1737 tot 1739, zijn op dato in de kerke verschenen den *weledele gestrenghe* heer Derk Hoppenbrouwer, *substituit*-drossard en rigter, en den rentmeester de heer J. B. Roelvink, en verscheyden geerfdens om de tafel staende.

(in de marge): Kerkmeester Hengel *rekeninge* over 1737 tot 1738.

Alwaer den kerkmeester Steven Jan Hengel junior heeft gepraesenteert sijne kerkenrekeninge over den jaere ingaende met Michaeli 1737 en eindigende met Michaeli 1738, waarvan den # totalen # ontfank bedraegt de somma van een hondert twee en twintig *guldens*, vijftien *stuyvers* en tien *penningen*.

En den totalen uytgaeff eene somma van een hon-

dert

folio 39 verso

dert drie en sestig *guldens* veertien *stuyvers* en ses *penningen*.

Soo heeft den rendant Steven Jan van Hengel *junior* meer uytgegeven als ontfangen eene somma van veertig *guldens*, agtien *stuyvers* en twaelf *penningen* die de kerke aen den selven schuldig blijft.

dus xl - xviii - xii

(in de marge): *Hendrik* Tenkink *rekeninge* over 1738 tot 1739.

Voorts heeft den kerkmeester Hendrik Tenkink gepresenteert sijne rekeninge over den naestvolgende jaere van Michaeli 1738 tot 1739, waarvan den totalen ontfank bedraegt de somma van een hondert ses en twintig *guldens*, vier *stuyvers* en veertien *penningen*.

En den totalen uytgaeff de somma van twee hondert negentien *guldens*, eenen *stuyver* en veertien *penningen*.

Soo heeft den rendant Hendrik Tenkink meer uytgegeven als ontfangen de somma van drie en negentig en seventien *stuyvers*, die de kerke aen den selven schuldig blijft

Dus iifxcii - xvii - 0¹⁶³

---

¹⁶² aanplakking

(in de marge): Publicatie om den 2-den uytslag te betalen.

“Vermits de nootsakelijkheid komt te vereyschen, dat den tweden termijn van den uytslag geresolveert bij de geerfdens van 't dorp en kerspel van Wenterswijk op den 28 julij 1739 sonder uytstel worde betaelt, waarvan de redenen bij alle ingestenen wel zijn bekend.

Soo wort het mits desen bekend gemaekt, dat dien 2-den termijn op voorschreven ervendag gestelt op de somme van duysent *guldens* sal moeten betaelt worden aen handen van den heer rentmeester Roelvink in

tijt

folio 40 recto

tijt van veertien dagen nae publicatie deses, bij poene dat tegens de gebrekhaftige sal worden geprocedeert bij parate en reële executie, soo als dat in diergelijken van outs gebruykelijk, en nae regten behoort. Actum Bredevoort den 30 decembris 1740”.

Martis den 25 septembris 1742

Ten overstaen van den *weledel gestrenge* heer Derk Hoppenbrouwer, commandeur van de fortresse, voorts *substituit*-drossard en rigter der stadt en heerlijkheit Bredevoort etc.

Tussen de in- en opgesetenen van het Dorp en Dorpboer van Wenterswijk en die van Meddohoe sedert wel vijftig jaeren herwaerts discrepantie geweest zijnde, over en ter saeke van eenige weggeraekte paelen op en bij het Kolenbarger off Meddohose # veen # nae de sijde van de kavenstede Leurdijk in de buerschap Meddohoe gelegen, welke palen gedient soudent hebben tot scheydinge van die plaetsen, daer voorgemelte in- en opgesetenen gewoon waeren te steken en te maeyen haeren torff en plaggen.

Hebbende haer *edelmogenden*, de heren Gedeputeerde Staten van dese graefschap als hooftgeintresseerdens in de buerschap Meddohoe sedert den jaere 1736 die saek daerheen tragten te dirigeren, dat die differenten¹⁶⁴ mogten weggenomen en nieuwe paelen off stenen geset worden. Zijnde daer over gehouden verscheyden conferentien en

---

¹⁶³ deze telling klopt niet, hier staat 292 – 17 - 0

¹⁶⁴ geschillen

oculaire inspectien in loco contentioso¹⁶⁵ in de jaeren 1738

en

folio 40 verso

en 1739 en sulks alles ten overstaen van den heer officier deser heerlijkheit bovengemelt, sonder dat die saek ten genoegen van parthien heeft kunnen worden getermineert.

De saeken dusverre in dien staet gebleven zijnde tot groot naedeel van de geintresseerdens van de buurschap Meddohoe, hebben haer *edelmogenden* bij missyve van den 18 augusti naestleden den heer officier versogt, ten einde om het daerheen te dirigeren, dat die van Wenterswijk mogten nomineren eenige gecommiteerdens uyt het midden van de gemeente aldaer, om met die van Meddehoe te confereren om die differentiale limiten¹⁶⁶ te reguleren.

Welke gecommiteerdens ten voorschreven einde bij die van 't Dorp en Dorpboer genomineert, en daarvan kennisse gegeven zijnde aen 't collegie van haer *edelmogenden* hebben de selve tot het termineren en inschikken van die saek gedespiceert¹⁶⁷, eerst den 12 en daernae om sekere redenen den 25 deses maents, zijnde den dag van heden.

Waervan dan tijdelijke kennisse gegeven zijnde aen parthien, zijn op heden des voor de middaegs om tien uren gecompareert in loco contentioso de rot- en gildemeesters van de buurschap Meddohoe, naementlijk Harmen Lammerdink, Derk Boeijink, Gerrit Sijbink, J.H. Wanders, Berent ter Horst, Frerik Thieenk, Jan Walvaer en veele andere ingesetenen van de voorschreven buurschap Meddohoe ter eenre.

Voorts Steven Jan van Hengel senior, Hendrik Kalf senior, Theodorus van Hengel, Derk van Almeslo, Derk van Wullen, Hendrik Jan Wijgink en Harmanus Gijsbers, rotmeesters van het Dorp en Dorpboer van Wenterswijk, specialijk gecommiteert

tot

folio 41 recto

tot het reguleren en inschikken van 't voorschreven different, ter anderen sijde.

---

¹⁶⁵ op de betwiste plaats

¹⁶⁶ betwiste grenzen

¹⁶⁷ afgevaardigd voor inspectie

Als wanneer die saek (de welke nu sedert vijftig jaeren herwaerts veel moeyelikheden hadde veroorsaekt) nae eene de novo¹⁶⁸ genomene oculaire inspectie in loco contentioso door tussenspreken van den hoogwelgeboren en gestrenge heer F. R. E. baron van der Capellen, heer van den Boedelhoff en door den weledel gestrenge heer Andr. Becquer borge-meester der stadt Doesborgh, in *qualiteit* als gecommitteert en specialijk geauthoriseert (uyt het midden van haer *edelmogenden* de heeren Gedeputeerden Staten van dese graefschap Zutphen) tot het inschikken en reguleren van *voorschreven* discrepantie, is geacordeert en getermineert, en sulks ten overstaen van sijn weledel gestrenge den heer Derk Hoppenbrouwer, in *qualiteit* als officier deser heerlijkheit, in deser voegen.

(in de marge): A

Dat er eerstelijk ten opsigte van het plaggenmaeyen sal gestelt worden een pael op den hoek van off bij het huis van de kavenstede Leurdijk in de buurschap Meddohoe gelegen, off aldaer even op het velt.

(in de marge): B C

Dat het district van den pael, staende aen het veen bij de koele van Mentinkberg, tot aen het walregt¹⁶⁹ van Kolenberg in twee delen sal gedeelt worden, mits dat die van het Dorp en Dorpboer van 't walregt van Kolenberg te beginnen vijftig voeten voor uyt sullen hebben.

(in de marge): D

Dat het overige van daer tot aen den *voorschreven* pael bij bij Mentinkbergs koele staende sal verdeelt worden in twee deelen, en aldaer in 't midden # worden # geset een steen.

Dat de linie van dien nieu te settenen steen¹⁷⁰ tot aen
D den

folio 41 verso

den pael A¹⁷¹ die aen de Leurdijk sal geset worden, sal dienen tot een scheydinge tussen de in- en opgesetenen van 't Dorp en Dorpboer en die van de buurschap Meddohoe, sullende tussen dien *voorschreven* pael A¹⁷² aen de Leurdijk

---

¹⁶⁸ opnieuw

¹⁶⁹ recht om een wal op te werpen

¹⁷⁰ hieronder en op de volgende folio staan letters bijgeschreven, waarschijnlijk voor een gemaakte tekening

¹⁷¹ hierboven staat bijgeschreven 'A'

en den voorschreven steen D¹⁷³ op de hoogte nog worden geset een steen E¹⁷⁴, ten einde sig de geintresseerdens ten wedersijden daernae des te gemakkelijker souden kunnen reguleren.
(in de marge): E

Dat het velt aen de noortsijde van de linie sal verstreken tot een plaggenvelt voor die van Meddohoe en het velt aen de suytsijde van de selve tot een plaggenvelt voor die van 't Dorp en Dorpboer.

Dat die van 't Dorp en Dorpboer niet aen de noortsijde, en die van Meddohoe niet aen de suytsijde van de voorschreven linie sullen mogen komen om plaggen te maeyen.

Wat aengaet het different op 't veen, het selve is getermineert volgender gestalte:

Dat op de linie van den soogenoemden kappael # staende # midden op het Kolenbarger off Meddohose veen nae den graeuwen steen staende ten Noorden van daer, aen de kant van 't veen, vijff en seventig roeden van dien pael sal geset worden een nieuwen pael.

Dat de linie van dien nieu te settenen pael, tot aen den pael die bij de koele van Mentinkberg staet, sal verstreken tot scheidinge tussen de in- en opgesetenen van het Dorp en Dorpboer en die van Meddohoe, sullende tussen dien kappael (off scheidspael) en den pael bij Mentinkbergs koele nog geset worden een pael, tot meerder gemak van de geintresseerdens.

Dat die van 't Dorp en Dorpboer niet aen de Noortsijde
van

folio 42 recto

van die linie en die van Meddohoe niet aen de suytsijde van de selve turff sullen mogen steeken off maeken.

En vermits parthien daermede ten wedersijden genoeg genomen hebben, soo hebben de selve geauthoriseert den lantmeter Jan Strobant (wonende te Wenterswijk, om de daer omtrent gerequireerde metinge op mor-

---

¹⁷² hierboven staat weer een 'A'

¹⁷³ hierboven staat weer een 'D'

¹⁷⁴ hierboven staat een 'E'

gen te doen, opdat de paelen op de geconvenieerde¹⁷⁵ plaetsen als dan terstont kunnen worden geset, sullende parthien ten wedersijden saemenkomen om negen uren des voor de middaegs om bij die metinge en settinge present te zijn.

Mercurij den 26 september 1742

Ingevolge de op gisteren gemaekte conventie is de metinge door den landtmeter Jan Strobant gedaen per presentie van de gecommiteerde van haer edel mogenden als mede van de in- en opgestene van de buurschap Meddohoe en die van het Dorp en Dorpbuur. Voorts de palen en steenen geset op de geconvenieerde plaetsen en sulks alles ten overstaen van sijn *weledel gestreng* den heer officier deser heerlijkheit. Waarmede parthien ten wedersijden genoeg hebben genomen en soo wel de heeren haer *edelmogenden* gecommiteerdens, als den officier deser heerlijkheit bedankt voor haere genomene moeiten en versogt dat den heer officier de hant aen die conventie gelieve te houden en parthien ten wedersijden daerbij te maintineren¹⁷⁶.

Me teste¹⁷⁷

Wilhelm Sigismund Hecking, landschrijver

folio 42 verso

Jovis den 19 december 1743

Coram¹⁷⁸ den *weledel gestreng* heer *Derk Hoppenbrouwer*, commandeur van de fortresse, voorts *substituut*-drossard en rigter der stadt en heerlijkheit van Bredevoort, etc.

En ter presentie van *dominus* Bekkink, *dominus* Evers, praedikanten en *Steven Jan* van Hengel en *Hendrik Tenkink*, kerkmeesters hier te Wenterswijk, dan nog verscheydene andere personen om de tafel staende, de welke (gevraegt zijnde off haere naemen mede wilden aengetekent hebben) antwoordeden van "neen", seggende dat maer daer gekomen waeren uyt nieuwsgierigheit, dat sij sig met die dingen niet wilden bemoeyen.

---

¹⁷⁵ overeengekomen

¹⁷⁶ handhaven

¹⁷⁷ waarvan ik getuige ben

¹⁷⁸ ten overstaan van

(in de marge): Rekeninge van den rentmeester Roelvink over de eerste 2000 *guldens* anno 1739 uytgeslagen.

Waerop dan den heer rentmeester Roelvink in *qualiteit* als op den laetsten ervendag (gehouden op den 28 julij 1739) aengestelden receptor¹⁷⁹ van de *penningen* uytgeslagen tot betalinge van de gemeensschulden en reparatie van de kerke, heeft gepresenteert sijne rekeningen wegens den ontfank en uytgave van de eerste tweeduysent *guldens* op *voorschreven* ervendag geresolveert, zijnde den tijt van betalinge naeder bij publicatie van den 1 *augustus* des *voorschreven* jaers 1739 aen de gemeente bekent gemaect.

Van welke rekeninge den totalen ontfank bedraegt de somma van eenduysent negenhondert drie en tagtig *guldens* agt *stuyvers* en negen *penningen*.

i^mix^clxxxiii – vii – ix

En alsoo den totalen uytgaeff van de rekeninge bedraegt de somma van eenduysent agthondeft twee en sestig *guldens* seven *stuyvers* en vier *penningen*

i^mviii^clxii – vii – iv

Soo heeft den rendant meer ontfangen als uytgegeven de somma van eenhondert een en twintig *guldens*, eenen *stuy-*

folio 43 recto

stuyver en vijf *penningen*

i^cxxi – i – v

de welke den rendant in desen aen de gemeente schuldig blijft. Aldus nae gedane publicatie en affixie (van den 8. deses als van outs gebruykelijk) gedaen, gerekent, opgecalculeert en gesloten, onder protest en reserve als nae stijle en maniere van rekenen gebruykelijk, hebbende den rendant de ordonnantien en quitantien daertoe specterende¹⁸⁰ overgegeven om ter secretarie bewaert te worden. Ten overstaen van den heer officier en kerkmeesters, voorts de heeren praedikanten van Wenterswijk, als *bovengemelt* die rekeninge ondertekent hebbende. Actum dato als boven

(in de marge): Rekeninge over de 1000 *guldens* in *voorschreven* jare uytgeslagen

---

¹⁷⁹ ontvanger

¹⁸⁰ aanschouwende

Voorts heeft den heer rentmeester Roelvink in *qualiteit voorschreven* mede gepresenteert sijne rekeninge over den tweden uytslag van duysent *guldens* op *voorschreven* ervendag in den jaere 1739 gehouden. Welkers betalinge naeder bij publicatie van den 30 december 1740 is bekent gemaekt aen de gemeente.

Van welke rekeninge den totalen ontfaank bedraegt de somma van negenhondert een en seventig *guldens veertien stuyvers* en ses *penningen*

ix^clxxi – xiv - vi

En den totalen uytgave bedraegt de somma van een duysent vijff en dertig *guldens twee stuyvers* en dertin *penningen*.

i^mxxxv – ii – xiii

Soo heeft den rendant meer uytgegeven als ontfangen eene somma van drie en sestig *guldens agt stuyvers* en seven *penningen*.

lxiii – viii – vii

Dan alsoo den rendant bij slot van sijne eerste rekeninge op heden gedaen, aen de gemeente is schuldig gebleven

folio 43 verso

ven hondert een en twintig *guldens* eenen *stuyver* en vijff *penningen*, waervan affgetrokken zijnde de *voorschreven* drie en sestig *guldens*, agt *stuyvers* seven *penningen*.

Soo blijft den rendant aen de gemeente bij desen schuldig de somma van seven en vijftig *guldens twaelf stuyvers* en veertien *penningen*.

lvii – xii – xiv

Aldus nae gedane publicatie en affixie *voorschreven* als van outs gebruikelijk, gerekent, opgecalculeert en gesloten onder protest en reserve als nae stijle en maniere van rekenen gebruikelijk, hebbende den rendant de ordonnantiën en quitantiën daertoe specterende overgegeven, om ter secretarie bewaert te worden, en sulks ten overstaen van den heer officier, pastoren en kerkmeesters # als # bovengemelt, die rekeninge ondertekent hebbende.

Veneris den 20 december 1742

Coram den *weledel gestrengen* heer Derck Hoppenbrouwer, *substituut-drossard* en rigter etc.

En ter presentie van den heer rentmeester Roelvink de
praedikanten Bekking en Evers, en de kerkmeesters Hengel
en Tenkink.

(in de marge): Kerkenrekeningen van Michaeli 1739 tot 1743

(in de marge): Kerkmeester Van Hengel

Alwaer den kerkmeester *Steven Jan* van Hengel heeft gepresen-
teert sijne rekeninge over den jaere van Michaeli¹⁸¹ 1739
tot Michaeli 1740.

Waervan den totalen ontfaenk bedraegt de somma van
eenhondert ses en negentig *guldens* en negentien *stuyvers*

i^c xcvi – xix – o

En den totalen uytgaeff de somma van tweehondert
dertig *guldens*, agtien *stuyvers* en twaelf *penningen*

ii^c xxx – xviii – xii,

soo dat

folio 44 recto

Soo dat de kerke bij desen aen den rendant schuldig
blijft de somma van drie en dertig *guldens*, negentien *stuyvers*
en twaelf *penningen*

xxxiii – xix – xii

Aldus gerekent, opgecalculeert en gesloten onder protest
en reserve nae stijle en maniere van rekenen gebruikelijk.

Gedaen te Wenterswijk op dato en ten overstaen
als voren.

(in de marge): Dit slot is aen den rendant bij slot van sijne volgende rekeninge van 1741 tot
1742 goetgedaen.

(in de marge): Kerkmeester Tenkink

Voorts heeft op dato *voorschreven* den kerkmeester Hendrik
Tenkink mede gepresenteert sijne rekeninge over den jare
van Michaeli 1740 tot 1741.

Waervan den totalen ontfaenk bedraegt de somma
van tweehondert en vijftien *guldens* en vijftien *stuyvers*

ii^c xv – xv – o

En alsoo den totalen uytgaeff bedraegt de somma van
eenhondert agt en negentig *guldens*, seventien *stuyvers* ses
penningen

i^c xcviiii – xvii – vi

Soe heeft den rendant meer ontfangen als uytgegeven
de somma van sestien *guldens*, negentien *stuyvers* en tien *penningen*,

---

¹⁸¹ 29 september

die hij aen de kerke schuldig blijft

xvi – xix – x

Aldus gerekent, opgecalculeert en gesloten onder protest en reserve als nae stijle en maniere van rekenen gebruikelijk. Gedaen op dato en ten overstaen als voren.

(in de marge): Kerkmeester Van Hengel

Vorders heeft op dato *voorschreven* den kerkmeester Steven Jan van Hengel gepresenteert sijne rekeninge over den volgenden jaere van Michaeli 1741 tot 1742.

Waervan den totalen ontfaenk bedraegt de somma van

twee

folio 44 verso

tweehondert drie en negentig *guldens*, agtien *stuyvers*

ii^c xciii – xviii – o

En alsoo den totalen uytgaeff bedraegt de somma van tweehondert veertien *guldens*, veertien *stuyvers* en vier *penningen*

ii^c xiv – xiv – iv

Soo heeft den rendant in desen meer ontfangen als uytgegeven de somma van negen en seventig *guldens* vier *stuyvers* en vier *penningen*.

En alsoo den selven bij sijne vorige rekeninge van den jaere van Michaeli 1739 tot 1740 te boven is gekomen off meer uytgegeven heeft als ontfangen de somma van drie en dertig *guldens* negentien *stuyvers* en twaelf *penningen*, welke somma van de *voorschreven* 79 *guldens*, 4 *stuyvers*, 4 *penningen* affgetrokken zijnde, blijft den rendant aen de kerke schuldig de somma van vijff en veertig *guldens*, vier *stuyvers* en agt *penningen*

xlvi – iv - viii

Aldus gerekent, opgecalculeert en gesloten onder protest en reserve als nae stijle en maniere van rekenen gebruikelijk. Op dato en ten overstaen als vorens.

(in de marge): Kerkmeester Tenkink

Voorts heeft den kerkmeester Hendrik Tenkink gepresenteert sijne rekeninge over den volgenden jaere van Michaeli 1742 tot 1743.

Waervan den totalen ontfaenk bedraegt de somma van tweehondert vijff en twintig *guldens* en agt *penningen*

ii^c xxv – o - viii

En alsoo den totalen uytgaeff bedraegt de somma van
tweehondert vijff en tagtig *guldens*, agtien *stuyvers* en tien *penningen*
ii^c lxxxv – xviii - x

Soo

folio 45 recto

Soo heeft den rendant meer uytgegeven als ontfangen
de somma van sestig *guldens*, agtien *stuyvers* en twee *penningen*,
lx – xviii - ii
dewelke de kerke aen den rendant schuldig blijft.

Aldus gerekent, opgecalculeert ende gesloten, onder pro-
test en reserve als nae stijle en maniere van reke-
nen gebruykelijk. Gedaen te Wenterswijk op dato en
ten overstaen als voren.

Me teste
Wilhelm Sigismund Hecking, landschrijver

Veneris den 21. februarij 1744

Coram den *weledel gestrengen* heer Derk Hoppenbrouwer, commandeur
van de fortresse, voorts *substituut*-drossard en rigter der stadt
en heerlijkheit van Bredevoort etc.

En ter presentie van den heer rentmeester Roelvink en
de heeren pastoren Bekkink en Evers, de *respectieve* re-
keningen ondertekent hebbende.

(in de marge): Rekening van de weduwe van den provisor Joost Tieenk Derks.
Alwaer # eerstelijk # door den voogt Hengel naemens Willemina
Tieenk weduwe van wijlen # den provisor # Joost Tieenk Derks is
gepresenteert desselfs rekeninge over den jaere van
maj 1732 tot 1733.

Waervan den totalen ontfank bedraegt de somma
van vijffhondert ses en twintig *guldens*, sestien *stuyvers* en vier
penningen.

En den totalen uytgaeff de somme van vijff hondert
drie en vijftig *guldens* agtien *stuyvers* en twaelf *penningen*.

Soo dat de rendante meer heeft uytgegeven als ont-
fan-

folio 45 verso

fangen de somma van seven en twintig *guldens*, twee
stuyvers en twaelf *penningen*.

Welke somme de provisorie aen den rendante bij deselve schuldig blijft.
(in de marge): Adde¹⁸² t slot van de volgende rekeninge.

(in de marge): Eadem¹⁸³
Voorts de rekeninge van den selven provisor wijlen Joost Tieenk Derks over den jaere van majj 1733 tot 1734.

Waervan den totalen ontfaenk bedraegt de somma van vijffhondert drie en sestig *guldens* en agt *stuyvers*. En den totalen uytgaeff de somme van seshondert seven en negentig *guldens*, vijftien *stuyvers* en vier *penningen*. Soo dat de rendante meer heeft uytgegeven als ontfangen de somma van eenhondert vier en dertig *guldens*, seven *stuyvers* en vier *penningen*.

Welke de provisorie aen de rendante bij deselve schuldig blijft.
(in de marge): Op den 5 majj 1744 aen de weduwe *ordonnantie* gegeven op Willem van Sontsvelt, om dit en 't slot van de vorige rekeninge aen de weduwe rendante te betalen.

(in de marge): Rekeninge van den provisor Roelvink. Voorts heeft den heer rentmeester Roelvink, gewesen provisor, gepresenteert sijne rekeninge over den jaere beginnende met majj 1734 tot 1735.

Waervan den totalen ontfaenk bedraegt de somma van vierhondert seven *guldens* en agt *stuyvers*. En alsoo den totalen uytgaeff bedraegt de somma van vijffhondert agtien *guldens*, eenen *stuyver* en dertien *penningen*, soo heeft den rendant meer uytgegeven als ontfangen de somma van een hondert tien *guldens*, dertien *stuyvers* en dertien *penningen*.

Welke somme de provisorie aen den rendant schuldig blijft bij desen.
(in de marge): Dit slot wort in de volgende rekeninge ingebracht en goetgedaen.

46 recto

(in de marge): Idem
Voorts heeft den heer Roelvink *qualitate praedicta*¹⁸⁴ gepresenteert sijne rekeninge over den volgenden jaere van majj 1735 tot 1736.

Waervan den totalen ontfaenk bedraegt de somma van seshondert *guldens*, twaelf *stuyvers* en ses *penningen*.

---

¹⁸² voeg toe

¹⁸³ op dezelfde (dag, zitting)

¹⁸⁴ in voornoemde hoedanigheid

En alsoo de totale uytgaeve bedraegt de somma van vijffhondert drie en vijfftig *guldens*, seven *stuyvers* en twaelf *penningen*.

So blijft den rendant bij desen aen de provisorie schuldig de somma van seven en veertig *guldens*, vier *stuyvers*, tien *penningen*.

En alsoo den rendant bij de rekeninge over den voorgaenden jaere is te boven gekomen en meer uytgegeven als ontfangen de somma van eenhondert tien *guldens*, dertien *stuyvers* en dertien *penningen*.

Waervan affgetrokken zijnde de *voorschreven* 47 *guldens*, vier *stuyvers* en tien *penningen*, soo blijft de provisorie aen den rendant schuldig de somma van drie en sestig *guldens*, negen *stuyvers* en drie *penningen*.

(in de marge): Rekeninge van de weduwe van wijlen den provisor *Gerrit Jan Walien* Voorts heeft *Jan Willem* Graver gepresenteert de rekeninge van wijlen den provisor *Gerrit Jan Walien*, naemens desselfs *weduwe* die die rekeninge selfs getekent heeft en sulks over den jaere van maj 1736 tot 1737.

Waervan den totalen ontfank bedraegt de somma van driehondert seven en negentig *guldens*, twee *stuyvers* en twee *penningen*.

En alsoo de totalen uytgaeve bedraegt de somma van driehondert vijff en negentig *guldens* en elf *stuyvers*,

soo

folio 46 verso

Soo heeft de rendante meer ontfangen als uytgegeven de somma van eenen *gulden* en elf *stuyvers*, de welke # de rendante aen # de provisorie schuldig blijft

(in de marge): Eadem

Voorts heeft den voornoemden *Jan Willem* Graver *qualitate praedicta* gepresenteert de rekeninge van voornoemden provisor wij¹⁸⁵ *Gerrit Jan Walien* over den jaere van maj 1737 tot 1738 bij de *weduwe* rendante mede selfs getekent.

Waervan den totalen ontfank bedraegt de somma van vierhondert negen en twintig *guldens*, negen *stuyvers* en twaelf *penningen*.

En alsoo de totale uytgave bedraegt de somma van vijffhondert negen *guldens* en seven *stuyvers*, soo heeft de rendante meer uytgegeven als ontfangen de somma van negen en tagtig *guldens*, seventien *stuyvers* en vier *penningen*.

---

¹⁸⁵ wijlen

Waervan nog moet afgetrokken worden de somma van eenen *gulden* en elf *stuyvers*, de welke de rendante bij de vorige rekeninge is schuldig gebleven.

Soo dat de provisorie aen de rendante bij desen schuldig blijft de somma van agt en tagtig *guldens*, ses *stuyvers* en vier *penningen*.

(in de marge): Den 5. martij 1744 an de rendante *ordonnantie* gegeven van negentien *guldens*, vier *stuyvers*, agt *penningen* op Marten Schoemaker die dat bij sijne rekeninge hiernaevolgende is schuldig gebleven.

(in de marge): Rekeninge van den provisor Marten Schoemakers Voorts heeft den gewesen provisor Marten Schoemakers gepresenteert sijne rekeninge over den jaeren van maj 1738 tot maj 1740.

Waervan den totalen ontfank bedraegt de somma van sevenhondert ses en seventig *guldens* en vijff *stuyvers*.

En alsoo de totalen uytgave over dese twee jaeren bedraegt de somma van sevenhondert seven en vijfftig

folio 47 recto

vijftig *guldens*. Soo heeft den rendant meer ontfangen als uytgegeven de somma van negentien *guldens*, vier *stuyvers* en agt *penningen*, die de provisorie aen den rendant schuldig blijft.

(in de marge): 1744, den 5. martij *ordonnantie* gegeven om dit slot aen de weduwe Gerrit Jan Walien in minderinge te betalen.

(in de marge): Rekeninge van den provisor Hendrik Tenkink. Voorts heeft den provisor Hendrik Tenkink gepresenteert sijne rekeninge over den jaere van maj 1740 tot 1741.

Waervan den totalen ontfank bedraegt de somma van vierhondert agt en tagtig *guldens*, seven *stuyvers* en twaelf *penningen*.

En alsoo de totale uytgave bedraegt de somma van driehondert een en tagtig *guldens* en agtien *stuyvers*. Soo heeft den rendant in desen meer ontfangen als uytgegeven, blijvende dus aen de provisorie schuldig de somma van eenhondert ses *guldens*, negen *stuyvers* en twaelf *penningen*.

(in de marge): Idem Eindelijk¹⁸⁶ heeft den selven provisor Hendrik Tenkink gepresenteert sijne rekeninge over den jaere van

---

¹⁸⁶ als laatste, tot slot

maj 1741 tot 1742.

Waervan den totalen ontfank bedraegt de somma van twaelffhondert een en sestig *guldens*, vijfftien *stuyvers* en twaelff *penningen*.

En alsoo de totale uytgave in desen bedraegt de somma van elffhondert drie en seventig *guldens* en agtien *stuyvers*.

Soo heeft den rendant meer ontfangen als uytgegeven de somma van seven en tagtig *guldens*, seventien *stuyvers* en twaelff *penningen*.

(in de marge): Dit slot is voldaan als *folio verso* te sien, blijvende den rendant maer eenige *stuyvers* schuldig.

Aldus gerekent, gecalculeert en ge-

folio 47 verso

gesloten, onder protest en reserve als nae stijl en maniere van rekenen gebruykelijk. Gedaen te Wenterwijk op dato als voren. Coram en ter presentie # respectieve # van den heer officier, rentmeester en praedikanten, de welke de rekeningen *voorschreven* ondertekent hebben, als aen de liasse¹⁸⁷.

Me teste

Willem Sigismund Hecking, *landschrijver*

(in de marge): Slot van *voorschreven* rekeninge van Hendrik Tenkink

Op den 15 maj 1744 heeft den provisor Hendrik Tenkink

vertoont quitantie van ses *guldens* betaelt aen

Joost ter Baek wegens verteringe # volgens ordonnantie # van den 19 martij

naestleden, nog een dito van drie en sestig *guldens*, negen *stuyvers* en

drie *penningen* betaelt aen den heer rentmeester Roelvink tot be-

talinge van het slot van sijne rekeninge volgens ordonnantie

en quitantie van den 21. februarij naestleden. Dan nog heeft den

provisor Hendrik Tenkink voornoemt betaelt aen den heer

officier en landschrijver de somma van agtien *guldens*, als

sulks alles met meerderen in margine van 't slot van

voorschreven rekeninge te sien. Bedragende te saemen de som-

ma van seven en tagtig *guldens*, negen *stuyvers* en drie *penningen*.

Welke affgetrokken zijnde van het *voorschreven* slot van de

rekeninge over den jaere van maj 1741 tot 1742 blijft

den provisor Hendrik Tenkink schuldig de somma van

agt *stuyvers* en negen *penningen*.

Me teste

Willem Sigismund Hecking, *landschrijver*

---

¹⁸⁷ een bundel papieren, met een koord bijeen gehouden

folio 48 recto

Jovis den 5. november 1744

Coram¹⁸⁸ den *weledel gestrenghe* heer Derk Hoppenbrouwer, commandeur van de fortresse, voorts *substituut-drossard* en rigter der stadt en heerlijkheit van Bredevoort etc.

Ter presentie van de heren praedikanten Evers en Bekkink.

(in de marge): Provisor Jan Michorius 1742

Den provisor Jan Michorius exhibeert¹⁸⁹ sijne rekeninge over den jaere van majj 1742 tot majj 1743.

Waervan den totalen ontfank bedraegt de somma van driehondert seventig *guldens*, veertien *stuyvers* en agt *penningen*.

iii^c lxx – xiv – viii

En den totalen uytgaeff de somma van twee duysent vierhondert vijff en seventig *guldens*, negen *stuyvers* en twee *penningen*

ii^m iv^c lxxv – ix – ii

Soo heeft den rendant meer uytgegeven als ontfangen in desen jaere 1742 de somma van twee duysent eenhondert vier *guldens*, veertien *stuyvers* en tien *penningen*.

ii^m i^c iv – xiv – x

Welke somma de provisorie aen den randant schuldig blijft.

Aldus gedaen, opgecalculeert en gesloten, onder protest en reserve, als nae stijle en maniere van rekenen gebruykelijk. Ten overstaen en ter praesentie dato als voren.

(in de marge): Idem over den jaere 1743

Nog heeft denselven provisor op dato overgegeven

folio 48 verso

ven sijn rekeninge over den volgenden jaere van majj 1743 tot 1744.

Volgens slot van de rekeninge over den jaere beginnende met majj 1742 op heden gedaen blijft de provisorie

---

¹⁸⁸ ten overstaen van

¹⁸⁹ toont

aen den rendant in desen schuldig de somma van tweeduysent, eenhondert vier *guldens*, veertien *stuyvers* en tien *penningen*.

Somma totalis van den ontfaenk hiervoren gemelt bedraegt de somma van tweeduysent seshondert seven en tagtig *guldens*, vijftien *stuyvers* en agt *penningen*.

ii^m vi^c lxxxvii – xv – viii

En alsoo den totalen uytgaeff (het voorschreven slot daerbij gerekent zijnde) bedraegt twee duysent vijffhondert drie en vijftig *guldens*, vijftien *stuyvers* en tien *penningen*

ii^m v^c liii – xv – x

Soo blijft den rendant aen de provisorie # bij desen # schuldig de somma van eenhondert drie en dertig *guldens* negentien *stuyvers* en veertien *penningen*.

i^c xxxiii – xix – xiv

Welke somma den rendant aen den tijdelijken provisor Hendrik Tenkink heeft overgegeven, die de selve bij ondertekeninge deses bekent ontfangen te hebben. Aldus gedaen, opgecalculeert en gesloten onder protest en reserve als nae stijle en maniere van rekenen gebruykelijk. Ten overstaen en ter praesentie dato als voren.

folio 49 recto

Jovis den 3. martij 1746

Stadtholder *Willem Sigismund* Hecking, *Juris Utriusque Doctor*¹⁹⁰
Ter praesentie van *Jan Barend* Roelvink, rentmeester van sijn
hoogheit, de praedikanten Evers en Bekkink, voorts
de kerkmeesters Hengel en Tenkink.

(in de marge): Kerkmeester Hengel 1743 – 1744

Den kerkmeester *Steven Jan* van Hengel junior exhibeert sijne rekeninge over den jaere van Michaeli 1743 tot 1744.

Waervan den totalen ontfaenk bedraegt de somma van eenhondert een en negentig *guldens* en elf *stuyvers*.

i^c xci – xi – o

En alsoo den totalen uytgaeff bedraegt tweehondert drie en dertig *guldens*, ses *stuyvers* en drie *penningen*

ii^c xxxiii – vi – iii

Soo heeft den rendant in desen meer uytgegeven als ontfangen de somma van een en veertig *guldens*, vijftien

---

¹⁹⁰ doctor in beide rechten

stuyvers en drie penningen

xli – xv – iii

die de kerke aen den rendant in desen schuldig blijft. Aldus gedaen, gerekent, opgecalculeert en gesloten, onder protest en reserve, nae stijl en maniere van rekeninge gebruykelijk. Ten overstaen en praesentie, dato ut supra.

Eodem¹⁹¹

(in de marge): Kerkmeester Tenkink 1744 – 1745

Den kerkmeester Hendrik Tenkink exhibeert mede sijne rekeninge over den jaere van Michaeli 1744 tot 1745.

Waervan den totalen ontfank bedraegt de somma
ma

folio 49 verso

ma van tweehondert tagtig *guldens*, drie *stuyvers* en twaelff *penningen*.

ii^c lxxx – iii – xii

En alsoo den totalen uytgaeff bedraegtde somma van driehondert een en dertig *guldens*, seventien *stuyvers* en vier *penningen*

iii^c xxxi – xvii – iv

Soo heeft den rendant meer uytgegeven als ontfangen de somma van een en vijftig *guldens*, dertien *stuyvers* en agt *penningen*

li – xiii - viii

die de kerke aen den rendant in desen schuldig blijft. Aldus gedaen, gerekent, opgecalculeert en gesloten, onder protest en reserve, als nae stijl en maniere van rekeninge gebruykelijk. Ten overstaen en praesentie, dato alsvoren

(in de marge): Ordonnantie op den provisor *Theodorus* van Hengel

Den tijdelijken provisor te Wenterswijk *Theodorus* van Hengel wort gelast te betalen aen Steven Jan van Hengel senior sodane posten, als aen den selven op den laetsten ervendag in de jaere 1739 gehouden (sub *numeris* 10, 19, en 20) zijn toegelegd, te saemen bedragende eene somma van 40 *guldens*, 6 *stuyvers*, segge veertig *guldens* en ses *stuyvers*, sullende dese met behoorlijke quitantie ingebragt zijnde in rekeninge valideren. Actum Bredevoort den 14 julij 1747.

folio 50 recto

---

¹⁹¹ op dezelfde plaats

Jovis den 20 maert 1749

Coram den *weledel gestrenghe* heer Derk Hoppenbrouwer
substituit-drossard en rigter.

Ter praesentie van *dominus* Gerhard Evers, *verbi divini minister*¹⁹², Wilhelm Bekking
verbi divini minister, Benjamin Satink, Steven Jan van Hengel junior en Hendrik
Tenkink.

Den kerkmeester Steven Jan van Hengel junior praesenteert sijn
rekeninge wegens sodanen ontfank en administratie als
den selven gedaen en gehadt heeft van de penningen geprove-
nieert¹⁹³ uyt de verkopinge van de kerkenbanken gedaen
den 15 octobris 1739, quo relatio¹⁹⁴.

Waevan den totalen ontfank bedraegt de somma van
eenduysent en dertig *guldens*.

i^m xxx – o – o

En alsoo den totalen uytgave bedraegt de somma van
negenhondert vijff en sestig *guldens*, ses *stuyvers* en tien *penningen*

ix^c lxxv – vi – x

Soo heeft den rendant meer ontfangen als uytgegeven
de somma van vier en sestig *guldens* veertien *stuyvers*

lxiv – xiv – o

de welke den rendant in desen aen de kerke schuldig
blijft.

Aldus gedaen, gerekent, opgecalculeert en gesloten, onder
protest en reserve als nae stijl en manier van rekenen
gebruikelijk. Actum in de kerke te Wenterswijk nae
voorgaende tijdelijke publicatie en affluyden der klokke,
ten overstaen van den heer officier en voornoemde personen de
originele rekeninge getekent hebbende.

Voorts

folio 50 verso

Voorts heeft denselven Steven Jan van Hengel junior in *qualiteit*
als kerkmeester gepraesenteert sijne rekeninge over den
jaere van Michaeli 1745 tot Michaeli 1746.

Waervan den totalen ontfank bedraegt de somma
van tweehondert twaelf *guldens* en elf *stuyvers*

ii^c xii – xi – o

En alsoo den totalen uytgaeff bedraegt den som-
ma van tweehondert twee en sestig *guldens*, vijff

---

¹⁹² dienaar van het goddelijk woord

¹⁹³ voortgekomen, ontvangen

¹⁹⁴ waarvan verslag

stuyvers en agt penningen

ii^c lxii – v – viii

Soo heeft den rendant meer uytgegeven als ontfangen de somma van negen en veertig *guldens*, veertien *stuyvers* en agt *penningen*

xlix – xiv – viii

de welke de kerke aen den rendat schuldig blijft.

Aldus gedaen, gerekent, opgecalculeert en gesloten onder protest en reserve als dat nae stijl en maniere van rekenen gebruykelijk. Ten overstaen van den heer officier, pastoren en de heer commis Satink naemens den rentmeester deser heerlijkheit en ampte, de originele rekeninge ondertekent hebbende. Actum Winterswijk dato ut supra.

Voorts heeft den kerkmeester Hendrik Tenkink gepresenteert sijne rekeninge over het volgende jaer van
Micha-

folio 51 recto

Michaelis 1746 tot Michaelis 1747 waervan den totalen ontfang bedraegt de somma van twee hondert vier *guldens*, vijftien *stuyvers* en twee *penningen*

ii^c iv – xv – ii

En den totalen uytgaeff de somma van tweehondert twee en vijftig *guldens*, vijff *stuyvers* en twaelf *penningen*

ii^c lii – v – xii

Soo heeft den rendant meer uytgegeven als ontfangen de somma van seven en veertig *guldens*, tien *stuyvers* en tien *penningen*

xlvi – x – x

Dewelke de kerke aen den rendant schuldig blijft.

Aldus gedaen, gerekent, opgecalculeert ende gesloten onder protest en reserve, als dat nae stijl en maniere van rekenen gebruykelijk. Ten overstaen en ter praesentie van den heer officier etc. bovengemelt dese ondertekent hebbende. Actum dato ut supra.

Voorts heeft denselven kerkmeester Hendrik Tenkink gepraesenteert sijne volgende rekeninge over den jaere van Michaelis 1747 to Michaelis 1748, waervan den totalen ontfang bedraegt de somma van twee honder vijff en dertig *guldens* en elf *stuyvers*.

ii^c xxxv – xi – o

En

folio 51 verso

En alsoo de totale uytgaeve bedraegt de somma van tweehondert ses en tagtig guldens en drie *stuyvers*

ii^c lxxxvi – iii – o

Soo heeft den rendant meer uytgegeven als ontfangen de somma van vijftig *guldens*, twaelff *stuyvers*.

I – xii – o

de welke de kerke aen den rendant bij desen schuldig blijft.

Aldus gedaen, gerekent, opgecalculeert en gesloten onder protest en reserve, als dat nae stijl en maniere van rekenen gebruykelijk. Ten overstaen en ter praesentie als boven gemelt. Actum Wenterswijk dato ut supra.

folio 52 recto

Lunae den 29. *septembris* 1749

Nae voorgaende publicatie en affixie van billetten gedaen ter *ordonnantie* van den *weledere gestrenghe* heer *Benjamin Satink* g. drossard en rigter deser heerlijkheit en ampte van Bredevoort, zijn ten overstaen van sijn *weledere gestrenghe* op heden in de kerke van Wenterswijk vergadert om een ervendag te houden.

Den hoogwelgeboren heer R. baron van Dorth, naemens den heer *Frederick Willem Floris* baron van Pallandt, heer van het Walvaert.

Jan Roelvink rentmeester van sijn hoogheit.

Meis naemens haer *edelmogenden* de heeren *gedeputeerden* Den heer baron van Keppel tot Öedink

Den ontfanger Roelvink

De pastores loci¹⁹⁵ Evers en Bekking

Jan Ubbink junior, naemens den heer van Rhee, Hendrik Willink, Harmen Höfkes, scholte Roert, Albert Schutte, scholte Hijink, *Gerrit Jan* Roerdink op Kreil, scholte Geert te Lintum op Mierdink, *Wander* Kossink op Boeijink, Jan Willem Honders, scholte Jan Tenkink, *Berent* Liefers, Gerrit Jan scholte van Ratum, Enno Wiersma, *Willem* Eeltink, Hendrik Walien Hendriks, Hendrik Kalff, *Jan Willem* Graver, Keune Hesselink, de kerkmeesters Hengel en Tenkink en een menigte van andere geerfdens.

Alwaer door den heer officier geproponeert¹⁹⁶ is, dat in aenvank

---

¹⁹⁵ plaatselijke dominees

sijner bedieninge als g. drossard bevonden hadde, dat het regt van sijn doorluchtige hoogheit en dat der geerfdens door het bekende libertine¹⁹⁷ aengraven, sonder derselver consent¹⁹⁸ gepleegt wordende, tegens het landtregt en den olden gebruyke notoir strijdende, sonder eenig menagement¹⁹⁹ wierde gevilipendeert²⁰⁰, kunnende niet gedogen dat particuliere baetsugtige menschen sig in dier voege met verkortinge van het gemene heyden en weyden²⁰¹, en dus ten koste van het gemeen, komen te verrijken

folio 52 verso

rijken, met de gemene velden ten haeren privativen²⁰² voordele te appropireren²⁰³, de gemene wegen en straten te benauwen en daer tegens de gemeenssaeken. alsoo wel als de kerken, in een desolaten staet lieten vervallen. Hebbende sulks aen haer edelmogenden de heeren raeden van sijn doorlugtige hoogheit geremonstreert²⁰⁴, en daerop ook autorisatie van den 5. augusti naestleden ontfangen tot het beleggen van eenen ervendag, deselve in persoon bij te wonen en in allen opsigte sijn hoogheits geregtigheden en intres nae behoren te helpen bevorderen en waer te nemen. Waerom dan desen ervendag is uytgeschreven, met een goede en gegronde hoop dat sijn doorlugtige hoogheit wel sal gelieven te permitteren dat de aengegravene gronden, off ten voordeele van de kerke werden verkogt, of daerover sodane dispositie²⁰⁵ te mogen maken als ten meesten voordeele van deselve sal bevonden worden te behoren, niet twijfelende off de geerfdens sullen die gunstige resolutie van sijn doorlugtige hoogheit off desselfs raeden in dank aennemen en daarvan weeten te profiteren.

Waerop de voorschreven remonstrantie²⁰⁶ met de daerop gevallene resolutie en autorisatie van den 5. augusti naestleden gelesen sijnde, hebben de geerfdens eenparig g'resolveert om seven personen te committeren en deselve te autoriseren om die saeke te onderzoeken, een pertinenten²⁰⁷ staet van de

---

¹⁹⁶ voorgesteld

¹⁹⁷ lichtzinnig

¹⁹⁸ toestemming

¹⁹⁹ zunigheid, voorzichtigheid, verschoning

²⁰⁰ veracht, geringschat

²⁰¹ plaggen en houden van vee op de markevelden

²⁰² persoonlijke

²⁰³ bedoeld wordt 'appropriëren' = toeëigenen

²⁰⁴ bezwaar gemaakt, aangegeven

²⁰⁵ beschikking

²⁰⁶ bezwaar, tegenvoorstel

²⁰⁷ behoorlijke, bruikbare

aengegravene en vergravene gronden te formeren en de selve te aestimeren²⁰⁸ off te doen aestimeren hoeveel deselve yder in 't bijzonder en alle te saemen wel waerdig zijn souden, dat daarvan in tijt van twee maenden rapport souden doen aen den heer officier, en sulks alles op haer eygen kosten, sonder eenige vacatie of verteringskosten ten laste van de gemeente te mogen inbrengen. Dat alle diegene van de geerffdens die aengegeven hebben en het aengegravene souden willen behouden, hetselve door een gesworen landtmeter sullen moeten laeten meeten ten haeren kostn en daarvan een metebrief²⁰⁹ aen de gecommiteer-

folio 53 recto

mitteerdens hebben over te geven, waarvan deselve mede rapport sullen hebben te doen.

Tot gecommiteerdens zijn genomineert en geauthoriseert den hoogwelgeboren heer R. baron van Dorth, naemens den hoogwelgeboren heer *Frederik Willem Floris* baron van Pallandt, heer van het Walvaert. Den # hoogwelgeboren heer *Georg* B. K. # baron van Keppel tot Öedink, mits dat een bekwaem man in sijns hoogwelgeborens plaets sal mogen nomineren. De beyde kerkmeesters Hengel en Tenkink, *Berent* Liefers, Jan Ubbink junior aen den Tappe en *Harmen* Kalff. Welke gecommiteerdens dat ook hebben aengenomen in voegen voorschreven.

Zijnde het point van het maken en repareren van de wegen, stegen en straten, waarvan in de # voorschreven # remonstrantie gewag gemaekt wort, gelaeten aen de directie van den heer officier.

Waarmede den heer officier de geerfdens voor haere vrijwillige comparitie bedankt, en desen erven dag tot naeder convocatie gescheyden.

Jovis, den 21^e octobris 1751

Coram den weledel gestrenge heer *Benjamin* Satink, *substituut*-drossard den rigter etc.

Ter praesentie van heer rentmeester *Harmen Otto* Roelvink, van *dominus* Gerhard Evers v.d.m., *dominus* Wilhelm Becking pastor

Den kerkmeester Hendrik Tenkink praesenteert sijne rekeninge

---

²⁰⁸ schatten, ramen

²⁰⁹ officieel bewijs van meting

over den jaere van Michaeli 1748 tot 1749.

Waervan den totalen ontfaenk bedraegt de somma van tweehondert drie en dertig *guldens*, vijftien *stuyvers* en vier *penningen*

ii^c xxxiii – xv – iv

En vermits den totalen uytgaeff bedraegt de somme van twee hondert seven en seventig *guldens* en veertien *stuyvers*

ii^c lxxvii – xiv – o

Soo heeft den rendant meer uytgegeven als ontfangen de som-

folio 53 verso

somme van drie en veertig *guldens* en agtien *stuyvers*, en twaelf *penningen*

xliii – xviii – xii

dewelke de kerke aen den rendant in desen schuldig blijft.

Aldus nae gedane publicatie en affixie van billetten als van outs gebruykelijk, gerekent, opgecalculeert en gesloten onder protest en reserve, als dat nae stijl en maniere van rekenen gebruykelijk, hebbende den rendant de quitantien daertoe specterende²¹⁰ overgegeven, om ter secretarie bewaert te worden. En sulks # op dato en # ten overstaen als vooren.

Voorts heeft denselven kerkmeester Tenkink gepraesenteert sijne volgende rekeninge over den jaere van Michaelis 1749 tot Michaelis 1750, waervan den totalen ontfaenk bedraegt de somme van tweehondert twintig *guldens*, vier *stuyvers* en vier *penningen*.

ii^c xx – iv – iv

En alsoo de totale uytgave hiervoren bedraegt de somme van tweehondert drie en twintig *guldens*

ii^c xxiii – o – o

Soo heeft den rendant meer uytgegeven als ontfangen de somme van twee *guldens*, vijftien *stuyvers* en twaelf *penningen*

ii – xv – xii

Aldus gedaen, gerekent, opgecalculeert en gesloten onder protest en reserve, als dat nae stijl en maniere van rekenen gebruykelijk. Op dato en overstaen als voren.

folio 54 recto

Lunae den 10 april 1752

Nae voorgegaene iterative²¹¹ publicatien en affixien van

---

²¹⁰ aantonend

²¹¹ herhaaldelijk gedane

billetten gedaen ter ordonnantie van den *weledel gestrenghe* heer *Benjamin* Satink, *substituit-drossard* en rigter deser heerlijkheit en ampte van Bredevoort, zijn ten overstaen van sijn *weledel gestrenghe* in de kerke van Wenterswijk vergadert om een ervendag te houden

Den hoogwelgeboren heer *Georg* B. U. baron van Keppel, heer van Oedink etc.

Harmen Otto Roelvink en in plaets van sijn moeder.

L. Meis als geauthoriseerde van haer *edelmogenden* de heeren gedeputeerde staten van dese[ ] graefschap.

Jan scholte Roerdink, *Wander* scholte Hijink, *Wander* Kossink op Buijink, Fred. Dondergoor sonder volmagt, Gerrit Jan scholte van Ratum, Gerrit Jan Roerdink op Kreil, *Willelm* Eeltink, Jan Scholten, *Harmen* Lammerdink rotmeester, *gedeputeerde* Boer, *Berent* Leferdink, Gert Merdijnk, Lubbert Derk Jan Hesselink als geerfde in plaetse van sijn vader en moeder, Jan Oisink, Jan Wijberdink, Gerrit Rotman rotmeester in Kotten, *Willelm* Nijweijde gildemeester. En een grote menigte van geerfdens om de tafel staende.

Alwaer den heer *substituit*-officier heeft geproponeert de redenen van desen ervendag in dier voegen:

Hoogwelgeborene, weledele en edele geerfdens,

Uyt de gedane iterative publicatien sullen de heren vernomen hebben om wat redenen en ten welken einde desen ervendag heeft moeten uytgeschreven worden. Te weeten de hoognodige en geen uytstel konnende lijden reparatie van de kerke, soo als sulks uyt de remonstrantie daerover door den kerkmeester *Hendrik* Tenkink gedaen # is gebleken # waervan kennisse hebbe gegeven aen haer *edelmogenden* de heeren raden en rekenmeesteren van haer koninglijke hoogheit mevrouwe de prinsesse van Oragne en Nassauw etc. ingevolge resolutie van *welgemelte* haer *edel mogenden* # van den 31 januarij naestleden # dan desen ervendag is uytgeschreven, versoekende dat de heeren geerfdens
daer

folio 54 verso

daerop gelieven te nemen sodane resolutien, als de nootsaekelijkheid komt te vereyschen tot verhoedinge van grotere schade.

Waerop de geerfdens # naedat de *voorschreven* ## remonstrantie en ## resolutie gelesen was # hebben overgegeven een geschrift, luydende van woort tot woort als volgt:

Alsoo de heer *substituit*-drossard deser heerlijkheit *Benjamin* Satink (als daer toe van den heeren raden en rekenmeesters van haer koninglijke hoogheit geauthoriseert) eenen geerfdendag is aengesteld, die

alhier binnen Wenterswijk staet gehouden te worden op den 10 april deses jaers 1752 en sulks wegens eenige reparatie soo aen de kerke moet gedaen worden, soo is het dat de onderschrevene geerfden en leden van de gemeente van Wenterswijk gewillig zijn die reparatie te laeten doen en sulks in dier voegen.

Ten eersten dat uyt yder gilde een bekwaam persoon sal aengesteld worden, die de nodige bestekken tot die reparatie sullen laeten verveerdigen door twee basen, daarvan kennisse hebbende van sodanige materialen als hout, stenen, kalk, leyen, ijserwerk etc. en arbeidsloon daertoe vereyst wordende.

2)

Dat wanneer die bestekken veerdig zijn, bij publicatie soo op verscheyden plaetsen sullen gedaen worden, hetselve alle ten overstaen van den heer drossard, kerkmeester, rot- en gildemeesters en aengestelde personen aen de minst aennemende in het openbaer in de kerke sal worden bestadet worden.

3)

Dat de onderschrevene geerfdens en leden een yder sijn quota soo veele penningen willen uyt slaen in haer gilden en rotten, als men sal bevinden nodig te weesen tot die reparatie, als de bestadinge geschiet is.

4)

Dat het gelt soo van yder gilde off rot daertoe wort uytgeslagen, sal ontfangen worden bij de gilde- off rotmeesters en aldaer soo lange sal verblijven totdat de aennemers haer werk sullen verveerdigt hebben, het welke als dan door twee onpartijdige basen, daarvan kennisse hebbende, sal worden opgenomen en
goet

folio 55 recto

goetgekeurt zijnde, soo sal een yder gilde sijn contingent off portie aen den aennemer voldoen en sullen de rot- en gildemeesters tot genoeg van de aennemers stellen sufficente borgen.

5)

Dat de rot- en gildemeesters een yder in haer gilde en rot behoorlijke rekeninge sullen hebben te doen van de penningen soo sij ontfangen hebben, en alles met quitantie sullen moeten aentonen, waeraen die betaelt zijn en sullen deselve dit alles hebben te doen, sonder daervoor iets te mogen profiteren, maer alles gratis en liefde van Godts huis, versoekende de onderschrevene dat dit in 't ervenboek off protocol moge

worden geschreven en dat dit origineel aen den heer rentmeester Roelvink moge worden gerestitueert. Dat dit onse eenparige meyninge is, sulks betuygen wij bij ondertekeninge deses, oirkond onse handen²¹². Actum Wenterswijk den 10. april 1752. Getekent *Georg B. U. van Keppel* Jan scholt Roerdink, Wander schuelst Hijink, Wander Kossink op Buijnk, Frederijck Dondergoor sonder volmagt, Gerrit Jan scholte van Ratum, Gerit Jan Roerdink op Kreijl, Willem Eeltink, Jan Schoelten, Harmen Lammerdijnck (# *nota bene* # gedeputeerde boer rotmeester), Berent Leefferdijnck, Geert Merdijnck, Lubbert Derk Jan Hesselink als geaerde²¹³ in plaets van mijn vader en moeder, Jan Oisink, Jan Wijberdinck (geerfde), Herman Otto Roelvink, en in plaets van mijn moeder Albert Schutte, Gerrijt Rotman (rotmeester in Kotten), Wijllem Neijweijde gildemeyster.

Waerop den kerkmeester Hendrik Tenkink heeft overgegeven de volgende acte

Compareerde Hendrik Tenkink in *qualiteit* als tijdelijken kerkmeester, aengehoordt hebbende de redeneringen en debatteringen, voorts het leesen van seker geschrift van veel geërfdens getekent, segte dat sig genootsaekt vint aen de heeren geërfdens te moeten voordragen, dat commissie²¹⁴ # off acte # heeft van sijn hoogheit als heer deser heerlijkheit en amptede

folio 55 verso

(de # selve # bij desen exhiberende # met # versoeck van restitutie nae gedane lecture). Verklarende den *comparant* (nae gedane opleesinge van die *voorschreven* commissie) dat niet sal off kan dulden, dat tegens den inhoud van deselve iets nadeligs worde ondernomen, protesterende op het cierlijkste, in valsulks mogte worden geresolveert off geconcludeert, alsmede dat geen andere administratie²¹⁵ voor als nog sal mogen dulden off erkennen, als van de kerkmeesters daertoe van sijn hoogheit gequalificeert. Dat in val # evenwel # iets naedeligs mogte # geresolveert # worden, denselven, hoewel ongaerne, maintenu²¹⁶ # sal # moeten versoeken, daer en waer sulks eygent en gehoort. Voorts verklaerde *comparant* dat nae voorgedane publicatie van sijn bewint en administratie van het inkomen der kerke # tijde sijner bedieninge # alle twee jaeren heeft gedaen

---

²¹² met als getuigenis onze handtekeningen

²¹³ lett.: van dezelfde gesteldheid zijnde, hier: namens

²¹⁴ opdracht

²¹⁵ bewind, beheer

²¹⁶ handhaving, bescherming

behoorlijke rekeninge, sonder dat er ymant iets op heeft weeten te seggen, waer # omtrent # den *comparant* sig refereert tot de rekeningen ter secretarie van dese heerlijkheit en ampte berustende. Dat daerom niemant anders kan worden geauthoriseert, om de tot reparatie van de kerke uytgeslagene off uyt te slane penningen te ontfangen en uyt te geven, sonder des *comparants* voor-gemelte commissie te vilipenderen²¹⁷.

(in de marge): 1

Dat om alle chicanes weg te nemen, den *comparant* praesenteert te stellen cautie tot genoeg van de heren geërfdens, edog op kosten van deselve, off diegene die sulks mogten praetenderen.

(in de marge): 4

Dat daerenboven aenbelooft, dat in tijt van vier weeken naedat het werk (ingevolge de te makene bestekken en bestedinge) sal zijn voltooit en geaprobeert²¹⁸, rekeninge en reliqua²¹⁹ sal doen, soo en in dier voegen als de heeren g'erfdens dat sullen goetvinden, ten overstaen van den heer officier # en # soo als dat van oudts gebruykelijk.

(in de marge): 2

Dat ook kan lijden dat de heren geerfdens eenige gecommiteerden aen hem toevoegen om het bestek op te laten maken, de bestedinge bij # te # wonen en de materialen met den *comparant* # te # besigtigen, eer deselve verarbeit worden sullen om deselve te approberen off te disapproberen²²⁰, soo als dat nae bevindinge sal behoren.

Dat

folio 56 recto

(in de marge): 3

Dat ook geen penningen uyt sal tellen als op speciale ordonnantie²²¹ van den heer officier, soo als dat bij het te makene bestek sal worden goetgevonden.

(in de marge): 5

Dat indien de *edele* geërfdens des *comparants* overbodige offertes niet geliefden aen te nemen, bij desen wil hebben geprotesteert tegens alle resolutien die tot naedeel van sijn commissie mogten worden genomen.

---

²¹⁷ versmaden, geringschatten

²¹⁸ goedgekeurd

²¹⁹ overblijfselen, schuldrest

²²⁰ afkeuren

²²¹ opdracht

Versoekende dan met alle respect dat dese acte moge worden geschreven in t ervenprotocol en daarvan extract aen den *comparant* verleent, om sig daarvan te kunnen bedienen nae raede en regten, *salvis*²²².
De geerfdens laeten dese verklaringe van den kerkmeester in statu quo²²³.

Tot gecommiteerdens om de bestekken te laten maken en de bestedinge te doen, zijn genomineert:
Uyt Miste en Korle: scholte # Gerrit # Jan Roerdink op Kreil.
Uyt Meddohoe: scholte van Huppel.
Uyt Huppel en Hengsel: Wander Buijink.
Uyt Ratum: scholte van Ratum.
Uyt Kotten: Jan Oisink
Uyt het Woolt en Dorpbour: scholte Jan Roerdink
Uyt het Dorp: Albert Schutte en Jan Willem Graver

Aen den weledelen gestrengen
heer *Benjamin* Satink, *substituit*-drossard en rigter
der stadt en heerlijkheit Bredevoort,
mmitsgaders de hoogwelgeborene
edele en edele geerfdens van den dorpe en
kerspele Wenterswijk.

Scholte Hendrik Hessink remonstreert met schuldig respect, hoe dat Jan ten Bengevoort, wijlen Harmen Boesink en Hendrik Kalff zijn geweest aennemers van en werkelijk hebben geleverd een vloer in de Wenterswijkse kerk in den jare 1720 gelegd.
Dat deselve daarvan all nog toekomt de somme van 450 *guldens* en

waer

folio 56 verso

en waeruyt den remonstrant Hessink wegens de daertoe geleverde stenen per resto competeert 287 *guldens*, 5 *stuyvers*.
Dat om dies wegens betalinge te erlangen²²⁴ bij vorige geerfdedagen van tijt tot tijt instantien²²⁵ gedaen zijn.
Dat wel ten gevolge van dien op den geërfdendag, den 28 julij 1739 alhier in de kerke gehouden, bij de doemalige praesente geerfdens geresolveert ende geconcludeert is, dat nae examinatie en op ordonnantie van den officier de betalinge van geseyde 450 *guldens* uyt de destijts uytgeslagene penningen soude worden gedaen.
Dat egter, onaengesien die dien aengaende menigvuldige gedane

---

²²² met voorbehoud

²²³ in de staat waarin het zich bevindt

²²⁴ verkrijgen

²²⁵ verzoeken

aensoeking, niets daerop gevolgt is.

Dat in tegendeel de penningen daertoe vermogens²²⁶ opgamelte resolutien gedestineert²²⁷ ende betaelt, tot andere eindens tegens de uytgedrukte intentie en wille van de geerfdens, bij opgamelte resolutie geinsereert²²⁸, geemplojeert²²⁹ en aengelegt zijn, gelijk sulks uyt de door wijlen den heer rentmeester *Jan Barend* Roelvink gedane rekeninge nopens de doemaels uytgeslagene en vervolgens bij hem ontfangene penningen, en in specie²³⁰ de daer aengehegte ordonnantien met meerdeeren te sien, *quo relatio*²³¹.

En vermits het den remonstrant geensints convenieert om het voorschreven agterwesen, dat nu meer als dertig jaeren geborgt en nae luit²³² van evengeseyde resolutie voor ruim twaelff jaren hadde moeten betaelt wesen.

Soo versogte en affwagte den remonstrant met vorig respect dat bij den *hoogwelgeborene edele* en edele geerfdens op heden sodane resolutien mogen worden beraemt, waerdoor eindelijk eenmael wegens voorschreven agterwesen genoeggeen gegeven en gepraevenieert²³³, dat tot obtinue²³⁴ van dien geen regtelijke middelen behoeven aengewent te worden.

In contrarie val mits desen over allen opontholt en kosten ten cierlijksten protesterende en sig casu quo et in omnem eventum²³⁵ alle competente middelen en vordere petitien regtens soo wegens de praetensie²³⁶ selve als den intresse van dien à tempore morae²³⁷ reserverende, sub salvis per omnia de jure salvandis²³⁸.

t Welk doende was was getekent Hindrick Hessink.

De geerfdens verstaen dat die praetensie soo als alle andere sullen be-

taelt

folio 57 recto

taelt worden.

De geerfdens versoeken van t verhandelde copia over te geven aen den heer rentmeester Roelvink.

Waarmede desen ervendag tot naeder convocatie gescheyden.

---

226 volgens
227 bestemd, toebedeeld
228 ingevoegd
229 gebruikt
230 met name
231 waarvan verslag, waarvan akte
232 verluiden, volgens
233 voorkomen
234 verkrijging
235 in dit geval en een ieder geval
236 geeiste som
237 vanaf het moment van in gebreke blijven
238 onder voorbehoud van alles wat rechtens voorbehouden mag worden

Aen de weledel gestrengen heer Benjamin Satink,
substituit-drossard der heerlijkheit Bredevoort.

Mijnheer,

Geven met schuldige eerbied te kennen de onderschrevene gecommiteerdens uyt het kerspel Wenterswijk, soo voor sig selfs, als naemens de eerste en voornaemste geerfdens van welgemelte kerspel, hoe dat op eenen geerfdendag binnen Wenterswijk den 10. april 1752 gehouden, is voorgedragen de hoge nootsaekelijkheid en der reparatie van de kerke aldaer, ten einde de *edele* en *edele* geerfdens ten allerspoe digsten tot voorkominge van grotere schade sodane mid delen, als daer daertoe souden worden vereyst en ten dien opsigte nodig en dienstig oordelen, mogten beraemen. Dat de geerfdens sig aenstonts willig en bereit hebben getoont, om sodanen omslag te doen, als tot die te doene extraordinaire²³⁹ reparatie, aengesien de ordinaris²⁴⁰ kerken revenues wel niet toereykende mogte bevonden worden, sullen worden vereyst.

Ten welken einde niet alleen, maer mede om de bestekken te laeten opmaken en de bestadinge te doen, uyt gemelten kerspel gecommiteerdens zijn genomineert, als met meerderen bij het verbael van den 10. april 1752 nominatim²⁴¹ ervintlijk, *quo relatio*.

En vermits opgemelte gecommiteerdens all eenigen tijt die bestekken in gereetheyt hebben gehad, ook werkelijk aen U *edel gestreng*e vertoont, teffens versogt dat een dag van bestadinge moge worden gefixeert en die daertoe nodige billetten vervaerdigt,

om

folio 57 verso

om ter gewoonlijker plaetsen gepubliceert en geaffigeert te worden.

Egter tot haer leetwesen ondervindende, dat sulks tot hier en toe niet werkstellig is gemaekt en dus die tot dat einde heilsame genomene resolutie buiten effect verbleven.

Soo vinden sig de onderschrevene soo voor haer selfs, als in haere *qualiteiten* genootdrongen haer tot u *weledel gestreng*e als officier te wenden all nog bij desen eerbiediglijk, niettemin serieuse lijk te versoeken, dat u *wel edel gestreng*e de nodige orders, soo tot het fixeren van een dag der bestadinge (waertoe de onderschrevene gecommitterdendens bij opgemelte resolutie van den 10-den april 1752 speciaal mede geauthoriseert, sig veerdig

---

²³⁹ buitengewone

²⁴⁰ gewone

²⁴¹ met namen genoemd

aenbieden ten allen ogenblik te compareren) als tot het doen vervaerdigen der nodige billetten ten fine van publicatie en affixie gelieven te stellen, inmiddels obstesterende²⁴² onschuldig te zijn, nog te geen de minste occasie²⁴³ te hebben gegeven in val bij langer trainissement²⁴⁴ het verval der kerke mogte toenemen.

Waerop in margine²⁴⁵ van dese twee alleen luydende appointement²⁴⁶ wort versogt. Onderstont: t' welk doende en was met verscheyden handen getekent:

Albert Schutte, als koemyteerde angestellt.
Jan Willem Graver, als aengestelde gecommiteerde.
Gerrit Jan Roerdink op Kreijl, kometyerde.
Jan Roerdink, als koemyteerde.
Wander Kossink op Buijnck, gecommiteerde
Gerrijt Jan scholte van Ratum, als gekometyerde
Jan Scholten, gekoemten.

Daerop geappointeert
Den heer *substituit*-officier, gelet hebbende op het versoek in desen gedaen, ordonneert de remonstranten, dat sig sullen hebben te reguleren nae de resolutie van haer *edelmogenden* de heeren raden van sijn hoogheyt van den 11. october 1752 te deser sake

ge-

folio 58 recto

genomen, waervan aen yder gecommiteerde een copie authentycque op den (sic) is worden geinsinueert, en dat doende wort gepermitteert, ingevolge van de selve met de bestadinge te mogen voortvaren. Vermanende de remonstranten wel serieuselijk, dit werk ernstig te overwegen en te verhoeden dat door verder vertrek en niet naekominge van *opgemelte* resolute van haer *edelmogenden* geen swaerdere kosten aen de gemeente worden veroorsaekt.
Actum Bredevoort den 14. junij 1753

Martis den 17. julij 1753

Stadtholder *Willem Sigismund* Hecking, *juris doctor*
Kernoten B. Schallenberg en E. A. Meeuwsen

Erschenen Hendrik Tenkink, gediensig refererende, hoe dat met

---

²⁴² obstesteren = plechtig verzekeren

²⁴³ gelegenheid

²⁴⁴ vertraging

²⁴⁵ in de marge

²⁴⁶ aantekening op een geschrift

de uysterste bevreemdinge heeft vernomen, dat op den 8. deses aen alle kerken deser heerlijkheit Bredevoort bij billet door den heer en meester *Willem Sigismund* Hecking, als landtschrijver ter ordonnantie des heren officier gesubscribeert²⁴⁷, is bekend gemaekt, dat den *comparant* als kerkmeester van de kerke tot Wenterswijk en de gecommiteerden van welgemelten dorpe en kerspele ten overstaen van den heer officier deser heerlijkheit tegens den 23. deses, souden willen bestaden eenige reparatien aen gemelte kerke, verdeelt in elff parcelen, en dat daervan nae gedane publicatie onder anderen aenstonts de bestekken bij den *comparant* souden te sien zijn.

Daer dog den *comparant* door den heer *substituit*-drossard en rigter *Benjamin Satink* van die gedane publicatie, nooit tevoren eenige de alderminste vereiste kennisse gegeven, nog tot het formeren van eenige bestekken gerequireert²⁴⁸, nog ook niet om die bij opgemelte publicatie genoemde bestekken te examineren, veel weiniger om aen leydekkers en andere basen van de naburige plaetsen buiten dese heerlijkheit de nodige kennisse van dusdanen te doene bestadinge te geven, en nog minder dat de daertoe vereiste penningen bij den heer rentmeester Roelvink in cassa waren off tijdig genoeg souden weesen. En terwijl sulks tegens

alle

folio 58 verso

alle ordre des *comparants* commissie, als kerkmeester en de resolutie van haer edele mogende, de heren raeden en rekenmeesteren van haer koninglijke hoogheit mevrouwe de prinsesse van Oragne en Nassauw etc., etc., etc., als moeder en voogdesse van de hoogvorstelijke kinderen van den 11. octobris 1752 ten eenenmael is aenlopende en tot verontwaardiging en veragtinge van *comparants qualiteyt* als kerkmeester. En die daertoe gunstig aen den *comparant* verleende commissie, bij wijlen sijn doorlugtigste hoogheit *Willem Carel Hendrik Friso* prince van Oragne en Nassauw etc., etc., etc. als heere deser heerlijkheit ende de resolutie van opgemelden rade is strekkende. Soo vint den *comparant* als kerkmeester van welgemelte kerke mits desen sig hoogst genootdrongen en verpligt, om tegens die voorschrevene behandelinge en wat vorders naedeligs daerin gecomprehendeert²⁴⁹ is, ten aller cierlijksten te protesteren en sijn doleance²⁵⁰ daerover, daer en waer sulks behoort te reserveren. Met versoek dat dit protest in 't ervenprotocol van Wenterswijk geinsereert en daervan per extractum insinuatie gedaen moge worden aen sijn *weledel gestrenghe*

---

²⁴⁷ onderschreven

²⁴⁸ gevorderd

²⁴⁹ inbegrepen is

²⁵⁰ beklag, klagen

voornoemt ten fine en effecte als dat bevonden sal worden te behoren, salvis²⁵¹.

Op den 20. dito relateert den voogt Frerik Beukers, dat bovenstaende acte per extractum protocolli aen den heer *substituit*-drossard Satink voorhoofs hadde geinsinueert, die het selve ook hadde aengenomen.

folio 59 recto

Lunae den 23. julij 1753

(in de marge): Coram den hoogwelgeboren en gestrengen heer jonkheer Hans Willem van Camstra, grietman²⁵² van Idaerderadeel²⁵³, drossard en rigter deser heerlijkheyt en ampte.

Voorwaerden en conditien waer nae Hendrik Tenkink, kerkmeester met en nevens de gecommiteerdens # alle present # (op den ervendag gehouden hier te Wenterswijk op den 10 april 1752 aengesteld, om de nootwendige reparatien aen de kerk alhier te laeten doen) ten overstaen van den hoogwelgeboren en gestrengen heer jonkheer Hans Willem van Camstra, drossard en rigter deser heerlijkheyt en ampte, aen den minst aennemenden (nae op den 8 deses in de vier kerken deser heerlijkheyt gedane publicatie) willen bestaden alle sodane materialen als van hout, nagels, leyen, loot, kalk en stenen, alsmede het arbeytsloon, soo respectivelijk tot de reparatie voorschreven vereyst worden, zijnde verdeelt in elff parcelen, als hierna sal worden uytgedrukt.

(in de marge): Vermits den kerkmeester Hendrik Tenkink hier niet mede praesent, heeft den heer officier den ondervoogt Jan Beukers geordonneert denselven te roepen, om dese bestadinge bij te wonen, welken Beukers relateert dat den kerkmeester voornoemt geantwoort hadde, dat alsoo de saeken tot hiertoe buyten hem gedaen waeren, hij er ook niet mede te doen wilde hebben.

1)

Sal een yder parceil bijzonder opgehangen, ingeset en affgeslagen worden, met ordinaire guldens van 20 stuyvers

---

²⁵¹ met voorbehoud

²⁵² Friese functie, vergelijkbaar met die van drost in de Achterhoek

²⁵³ gemeente in Midden-Friesland, opgeheven in 1984

het stuk en die op het laagste komt en de toeslag krijgt sal aennemer zijn.

2)

Die aennemer wort van het houtwerk # dat alle regt moet wesen # sal hetselve ingevolge bestek moeten leveren sonder schadelijke olm²⁵⁴, noesten

folio 59 verso

sten off spin²⁵⁵, nae ampts mate voor den 20 augusti deses jaers 1753 op de kerkhoff binnen Wenterswijk, het welke alsdan door een onpartijdige, daervan kennisse hebbende, sal opgenomen worden en goetgekeurt zijnde 't bedongene gelt aen hem contant sal betaelt worden.

3)

Die aennemer wort van de celter leyen, dekloot en nagels sal deselve ook voor den 20 augusti *voorschreven* binnen in de kerke hier te Wenterswijk vrij moeten leveren, de welke alsdan door eene daervan kennisse hebbende, sullen naegesien en ontfangen worden, en deselve ook goetgekeurt zijnde, soo sal den aennemer sijn bedongen gelt ook contant betaelt worden.

4)

Die aennemer wort van het timmerwerk sal soo ras het hout en planken geleverd zijn voort aen den arbeit moeten gaen, en niet weder affgaen mogen voor en al eer hij sijn aengenomene timmerwerk heeft voltooit, het welke alsdan ook door twee onpartijdige timmerluyden sal worden opgenomen, en goetgekeurt zijnde, het beloofde en bedongen gelt sal betaelt worden.

5)

Die aennemer wort van het leydekkers werk, sal soo ras als het hout geleverd is, de oude leyen van de garfkamer en het affdak aen de noortsijde moeten affbreken, en sorge dragen dat de timmerluyden daer niet bij verlet worden, en soo ras als de timmerluyden het dak aen een einde weer sullen hebben toegekleet aenstonts weder aen het dekken gaen, en daer sullen moeten aen blijven, totdat sij haer aengenomene werk ingevolge bestek hebben verveerdigt, als wanneer hetselve ook sal (door een kenner daervan zijnde) opgenomen worden, en goetgekeurt zijnde

---

²⁵⁴ houtrot

²⁵⁵ (= spint) hout tussen kernhout en bast, vaak zachter

dan ook sijn bedongen gelt ontvangen.

folio 60 recto

6)

Die aennemer wort van het tiende parceel, als stoffen, witten etc. sal die materialen en gereetschap, soo hij daertoe nodig heeft, moeten bij doen, en ook aen den arbeit gaen soo ras als het dak boven weder digt is, en als hij sijn werk ingevolge bestek verveerdigt haaft, soo sal het ook opgenomen worden, en goetgekeurt zijnde, dan ook sijn bedongene gelt hebben te ontvangen.

7)

De aennemers sullen haere bedongene penningen uyt handen van den heer rentmeester Roelvink ontvangen, en sullen de gecommiteerdens Sorge dragen dat soodra dese bestadinge gedaen is, die *penningen* in handen van den heer rentmeester gestelt worden.

8)

De aennemers sullen tot genoeg van de bestaders van haer aengenomene # hebben te stellen # twee suffisante borgen, die sig neffens den aennemer een voor alle en alle voor een sullen verbinden haer aengenomene te leveren en te voldoen, volgens de bestekken daervan gemaekt.

En in val de aennemers mogten bevreest zijn, dat sij op haer tijt de penningen niet mogten krijgen, soo verklaren de gecommiteerde soo sampt als sonders, een voor alle en alle voor een, de penningen op de in desen gestelde tijt prompt te sullen betalen, bij poene van parate executie, en sulks onder renuntiatie²⁵⁶ van de beneficien den borgen in regten competerende, sig van den effecte van dien voor wel onderdijgt houdende, onder verbant en submissie²⁵⁷ als regtens.

9)

De bestaders houden, naedat het laetste parceel sal zijn opgehangen en toegeslagen een uur haer beraet om de aennemers ten dele off in 't geheel te mogen bedanken, blijvende ondertussen den aennemer aen sijn aengenomene vaste staen.

Volgt

folio 60 verso

---

²⁵⁶ afstand doen van

²⁵⁷ onderwerping aan de rechtbank

Volgt het bestek in elff parcelen verdeelt.

Eerste parceel daertoe worden vereyst.

Elff rijen yder lank twaelff voet²⁵⁸, swaer vier en vier duim²⁵⁹.

Twaelff rijen yder lank veertien voet, swaer vier en vier duim.

Vijffhondert voet planken, de tien uyt de voet²⁶⁰, de snede vrij en niet smaller als een voet.

Ingeset op 50 – 0 – 0

Habet²⁶¹ scholte Jan Roerdink voor 34 - 0 - 0

Borgen Berent Draijers
en Jan Roeloff Willink

Twede parceel

Drie platen yder lank negentien voet, swaer vijff en seven duim.

Twe balkens yder lank seventien voet, swaer aen beyde einden negen en tien duim.

Een post lank tien voet, swaer negen en negen duim.

Ingeset op 18 – 0 – 0

Habet scholte Jan te Lintum voor 10 - 0 - 0

Borgen | Keune Esselink
| en Berent Draeijsers.

folio 61 recto

Derde parceel

Een balken lank 20 voet aen beyde einden, swaer negen en 10 duim.

Twee posten yder lank 10 voet, swaer 8 en 9 duim.

Twee balkens yder lank 12 voet, swaer 8 en 9 duim.

750 Voet planken, de tien uyt de voet, de snede vrij, yder lank 10½ voet en niet smaller als een voet.

Ingeset op 60 – 0 – 0

Habet Berent Geurkink op Draeijsers voor 50 – 0 – 0

Borgen | Jan scholte te Lintum
| en Keune Esselink

Vierde parceel

17 Rijen # yder # lank 12 voet, swaer vier en vier duim.

Twee platen yder lank 16 # voet #, swaer 7 en 8 duim.

750 Voeten planken, de tien uyt de voet, de snede vrij, lank 10½ voet en niet smaller als een voet

---

²⁵⁸ voet is ca. 30 cm, dus 3, 60 meter

²⁵⁹ duim is ca. 2, 5 cm, dus de dikte van de balk is 10 cm x 10 cm

²⁶⁰ dus 30/10 = 3 cm dik

²⁶¹ heeft (aangenomen)

Ingeset op 60 – 0 – 0
Habet idem voor 48 – 0 – 0
Borgen als voren.

folio 61 verso

Vijfde parceel
18 Rijen yder lank twaelff voet, swaer 4 en 4 duim.
2 Platen yder lank 19 voet, swaer 7 en 8 duim.
750 Voeten planken de 10 uyt de voet, de snede vrij.
lank 10½ en niet smaller als een voet.
Ingeset op 60 – 0 – 0
Habet Berent te Raa voor 57 – 0 – 0
Borgen | Berent Lieferdink
| en Berent Draeijers

Het sesde parceel
35 Rijen yder lank 13½ voet, swaer vier en vier duim.
1 Plate lank 26 voet, swaer 7 en 8 duim.
750 Voeten planken de 10 uyt de voet, de snede vrij,
lank 10½ voet en niet smaller als een voet.
Ingeset op 70 – 0 – 0
Habet idem voor 58 – 0 – 0
Borgen als voren.

folio 62 recto

Het sevende parceel
Sestig rijsten celter leyen hier te Wenterswijk # vrij # in de
kerk te leveren.
Ingeset op 450 – 0 – 0
Habet Willem Wilmink 399 – 0 – 0
Borgen

Het agtste parceel
Sestig duysent leynagels, het duysent # drie en # vier pont swaer.
Ses duysent enkelde solder nagels.
Ses en dartig voet langte en twe voet breedte dakloot,
de vierkante voet swaer ses pont.
Ingeset op 130 – 0 – 0
Habet Kasper la Mott voor 97 – 0 – 0
Borgen | Harmanus Mulder
| Antoni Voortman

folio 62 verso

Het negende parceel

De oude leyen van de noortsijde van het affdak aff te nemen, alsmede van de garfkamer, en in de kerke te brengen. Voorts het affdak en de garfkamer ter lengte van 114 voeten en hoogte 24 voeten weder toe te dekken, de nieuwe leyen daertoe te behouwen en de ouden, soo verre die nog goet zijn, mede toe te behouwen en te gebruyken aen eene kante, den aennemer sal de materialen hier # in de kerk voorhanden tot steigerwerk als anders mogen gebruyken en hetgene komt te mankeren sal hij sig selfs moeten aenschaffen #.

Ingeset op 225 – 0 – 0

Habet Kasper la Mott voor 100 – 0 – 0

Borgen als voren.

Het tiende perceel

De gehele kerk en afdakken, alsmede de garfkamer eerst te stoffen en daer de kalk is affgefallen weder toe te strijken, en dan de kerk en afdakken en garfkamer tweemaal te witten, de bogens boven met swart aff te setten en het gehele glas boven de beenhalle toe metselen²⁶² en sal den aennemer # het steigerwerk #, kalkstenen, swartsel, sant etc. daertoe moeten bij leveren.

Ingeset op 140 – 0 – 0²⁶³

Habet

Borgen

folio 63 recto@

Het elfde perceel

Het timmerwerk, soo van het affbreken boven de garfkamer, alsmede het affdak aen de noortsijde, op het voordeligste te doen, voorts het nieuwe hout en planken op sijn plaetse te brengen, daer het gedestineert²⁶⁴ is en vereyst wort,

het affdak en garfkamer met nieuwe planken

weder te bekleden, soo en als 't behoort.

Ingeset op 350 – 0 – 0

Habet Fredrik Dondergoor voor 98 – 0 – 0

Borgen | Jan Berent Mengers en

| Lubbert Derk Jan Hesselink

(in de marge): Extract hiervan aen Graver gegeven ad 5 fol.

Aldus gedaen en bestadet op dato en ten overstaen

---

²⁶² dit woord staat in de marge en lijkt later bijgeschreven

²⁶³ hieronder staat 'ingehouden', dus ofwel van de werkljst geschrapt, ofwel geen bieders voor die prijs

²⁶⁴ bestemd

als voren.

Veneris den 8. november 1754

Coram den weledel gestrenghe heer *Benjamin Satink*, *substituut*-drossard en rigter.

Ter praesentie

van den heer rentmeester *Harmen Otto Roelvink* en

dominus Wilhelmus Bekking.

Theodorus van Hengel, provisor van de armengoederen hier te Wenterswijk, praesenteert sijne rekeninge over de jaeren van maj 1746 tot maj 1750, bedragende de

rekeninge van 1746 tot 1747	633 – 10 – 4
van 1747 tot 1748	620 – 10 – 0
van 1748 tot 1749	883 – 17 – 12
en van 1749 tot 1750	669 – 9 8

Somma totalis van den ontfaank van de vier voorschreven jaeren bedraegt van twee duysent agt hondert *guldens*, seven *stuyvers*, agt *penningen*

ij^m viii^c vii^{glns} – vij^{strs} – vij^{pen}

En

folio 63 verso

En alsoo de totale uytgave van voorschreven jaeren, daerbij komende hetgene den rendant²⁶⁵ bij het sluyten deses heeft betaelt aen de heer *substituut*-officier en landtschrijver ad twaelff *guldens*, bedraegt de somme van twee duysent drie hondert seventien *guldens*, sestien *stuyvers* en ses *penningen*

ij^m iii^c xvii – xvi – vi

Welke affgetrokken zijnde van voorschreven ontfaank, blijft den rendant aen de provisorie schuldig van voorschreven jaeren de somme van vier hondert negen en tagtig *guldens*, elff *stuyvers* en twee *penningen*

iv^c lxxxix – xi – ii

getekent Theodorus van Hengel.

Aldus gedaen gerekent, gecalculeert en gesloten onder protest en reserve als nae stijl en maniere van rekenen gebruykelijk. Ten overstaen en praesentie, op dato als vorens, die de originele rekeninge getekent hebben.

Me teste

Willem Sigismund Hecking, landschrijver

²⁶⁵

rentmeester, beheerder

Voorts heeft den provisor Hendrik Tenkink gepraesenteert sijne rekeningen van majj 1750 tot 1751 en van 1751 tot 1752.

Bedragende de totale somme van de rekeninge van majj 1750 tot 1751 de somme van vijff hondert seventig *guldens* twaelff *stuyvers* # en # agt *penningen*.

En den ontfang van majj 1751 tot 1752 de somme van vijff hondert negentien *guldens*, seventien *stuyvers* en twaelff *penningen*, Dus bedraegt den ontfang van *voorschreven* beyde rekeningen de somme van een duysent vijff en negentig *guldens*, tien *stuyvers* en vier *penningen*.

$i^m \text{ xcv} - x - iv$

En alsoo de totale uytgave van # de # *voorschreven* jaeren bedraegt (daer-
bij

folio 64 recto

bij komende het gene den rendant bij het sluyten deses heeft betaelt aen den heer *substituit*-officier en landtschrijver ad ses *guldens* en voor verteringe vier *guldens*, dus te saemen tien *guldens*) is de somme van negen hondert twee en vijftig *guldens* en ses *penningen*.

$ix^c \text{ lii} - o - vi$

Welke affgetrocken zijnde van den *voorschreven* ontfang heeft den rendant meer ontfangen als uytgegeven de somme van een hondert drie drie en veertig *guldens*, negen *stuyvers*, veertien *penningen*

$i^c \text{ xliiii} - ix - xiv$

die hij aen de provisorie schuldig blijft.

getekent Hendrik Tenkink

Wordende denselven geordonneert die somme aen den volgende provisor Jan Willem Graver over te tellen, het welke hem, rendant, voor goede betalinge sal valideren²⁶⁶. Aldus gedaen, gerekent, gecalculeert en gesloten onder protest en reserve nae stijl en maniere van rekenen gebruykelijk, op dato, ten overstaen en praesentie als voren, die de originele rekeninge getekent hebben.

Me teste, *Willem Sigismund* Hecking, *landschrijver*

Voorts heeft denselven *seigneur* Hendrik Tenkink gepraesenteert sijne rekeningen over de administratie²⁶⁷ van de kerkengoederen off inkomsten van de kerk over de jaeren van Michaelis 1750 tot 1751, van 1751 tot 1752 en van 1752 tot 1753. Bedragende den totalen ontfang van de reke-

---

²⁶⁶ gelden

²⁶⁷ beheer

ninge van 1750 tot 1751 de somme van twee hondert
eenen *gulden*, twaelf *stuyvers* en vier *penningen*.

ii^c i – xii *stuyvers* – iv *penningen*

En alsoo den totalen uytgaeff bedraegt de somme van een
hondert seven en sestig *guldens*, drie *stuyvers* en vier *penningen*

i^c lxxvii – iii – iv

Soo heeft den rendant meer ontfangen als uytgegeven de
somme van vier en dertig *guldens*, negen *stuyvers*.

facit

folio 64 verso

facit xxxiv – ix – o

Dewelke hij, rendant, bij desen aen de kerke schuldig
blijft. getekent Hendrik Tenkink

Aldus gedaen, gerekent, opgecalculeert en gesloten onder pro-
test en reserve nae stijl en maniere van rekenen gebruy-
kelijk. Ten overstaen en praesentie van den heer *substituit*-
officier, rentmeester, pastoren en geerfdens dese on-
dertekent hebbende. Actum dato ut supra.

Me teste, *Willem Sigismund* Hecking, *landschrijver*

Voorts heeft den selven # kerkmeester # *seigneur* Hendrik Tenkink gepraesenteert sijne
rekeninge over den jaere van Michaeli 1751 tot 1752,
waervan den totalen ontfaenk bedraegt de somme
van een hondert agt en seventig *guldens*, dertien *stuyvers* en
vier *penningen*.

i^c lxxviii – xiii – iv

En alsoo den totalen uytgaeff bedraegt de somme
van een hondert ses en sestig *guldens* en vijff *stuyvers*.

i^c lxxvi – v – o

Soo heeft den rendant in desen meer ontfangen als uyt-
gegeven de somme van twaelf *guldens*, agt *stuyvers* # en # vier *penningen*,
welke somme den rendant bij desen aen de kerke schul-
dig blijft. getekent Hendrik Tenkink.

Aldus gedaen, opgerekent, gecalculeert en gesloten onder protest
en reserve nae stijl en maniere van rekenen gebruykelijk.
Ten overstaen en praesentie van den heer *substituit*-officier, rentmee-
ster, praedikanten en geerfdens dese getekent hebbende.
Actum dato ut supra

Me teste, *Willem Sigismund* Hecking, *landschrijver*

Dan nog heeft den selven kerkmeester *seigneur* Hendrik
Tenkink gepraesenteert sijne rekeninge over den jaere van
Michaeli 1752 tot 1753, waervan den totalen ontfaenk
bedraegt de somme van twee hondert een en dertig

folio 65 verso

Schutte, Harmen Kalff en verscheyden andere geerfdens.

Alwaer (nae verlesinge van een missijve van haer edele mogende de heeren Gedeputeerde Staten deser graefschap van den 27 majj, en een daerop gevolgde resolutie van opgamelte haer edele mogende van den 30 october beyde naestleden ter saeke, dat de sedert den jaere 1710 aengegravene gronden souden moeten worden gemeten en aengegeven, ingevolge resolutie van haer edele mogende de heeren Staten van dese graefschap Zutphen. Dan mede gelesen zijnde de resolutie van haer edele mogende de heeren raden en rekenmeesteren van haer koninglijke hoogheyd mevrouwe de prinsesse douariere van Oragne en Nassauw etc. etc. etc., moeder en voogdesse van de hoogvorstelijke kinderen, insgelijks van den 30. october naestleden, waerbij de heer *substituut*-officier is worden geauthorisert om desen ervendag uyt te schrijven) door sijn weledel gestrenghe voornoemt is gedaen de volgende propositie

Op een missyve van haer edele mogende de heeren Gedeputeerde Staten der graefschap Zutphen, dat een geerfdensvergaderinge te Wenterswijk soude off moeten erleggen, om de aengegravene gronden te laeten meten door een gesworen landmeter, en bij *appointment*²⁶⁹ van haer edel mogende de heren raden en rekenmeesteren van haer koninglijke hoogheyd mevrouwe de prinsesse van Oragne en Nassauw, de dato den 30. october naestleden geauthoriseert om een ervendag tot Wenterswijk uyt te schrijven als met meerderen kunt vernemen uyt derselver bijlagen.

Daerop hebben eenige van de geerfdens sig verklaert als volgt.

Den rentmeester Roelvink segt dat het aengraven accordeert, voorbehoudens het regt van sijn hoogheyd op de aengegravene en aen te graven gronden. Dat hetgene aen het domein goet Schurink aengegraven is, sal laeten meten en aengeven.

Dominus pastor Evers segt dat ten tijde van sijn eerwaerde voorsaet

den

folio 66 recto

rentmeester *Jan Barend* Roelvink aen de Hilde in Meddohoe wat aengegraven is, dat het insgelijks sal laeten meten en aengeven.

---

²⁶⁹

beschikking

Scholte Garrit Jan Roerdink op Kreijl segt, dat hetgene sedert den jaere 1710 is aengegraven ook zal laten meten en aengeven.

Scholte Wander Kössink op Boeijnk gelijkfals.

Berent te Pele gelijkfals.

De overige geerfdens hebben # sig # daerover niet willen verklaren.

Waarmede desen ervendag gescheyden
tot naeder convocatie.

Jovis den 7 julij 1757.

Coram den *weledel gestrenghe* heer *Benjamin* Satink, *substituut-drossard* en rigter.
Ter praesentie van *dominus Wilhelm* Becking, pastor *Gerhard* Evers *ecclesiastis huius loci*²⁷⁰.

Steven Jan van Hengel *qualitate qua*. Scholte Jan Roerdink
Scholte Wander Hijink.

Seigneur Jan Tenkink praesenteert de rekeninge over de administratie van de kerkengoederen, welke wijlen sijn vader Hendrik Tenkink gehadt en gedaen heeft over den jaere beginnende met Michiel 1753 tot 1754.

Bedragende den totalen van dese rekeninge de somme van twee hondert agt en dertig *guldens*, seven *stuyvers* en ses *penningen*.

ii^c xxxviii – vii – vi.

En den totalen uytgaeff de somma van een hondert vier en veertig *guldens*, ses *stuyvers* en tien *penningen*.

i^c xliv – vi – x

Soo heeft den rendant meer ontfangen als uytgegeven de somma van vier en negentig *guldens* en twaelf *penningen*

xciv – o – xii, welke den rendant aen de kerke schuldig blijft.

getekent Jan Tenkink

Aldus gedaen, opgecalculeert, gerekent en gesloten onder
pro-

folio 66 verso

protest en reserve nae stijl en manier van rekenen gebruikelijk. Ten overstaen van den heer officier *Benjamin* Satink, *dominus Wilhelm* Becking, *dominus Gerhard* Evers

---

²⁷⁰ predikant van deze plaats

en geërfdens scholte Jan Roerdink, *Wander Hijink* en verdere geërfdens dese ondertekent hebbende. Actum Wenterswijk den 7. julij 1757.

Benjamin Satink

Wilhelm Becking, pastor

Gerhard Evers *ecclesiastes huius loci*

Steven Jan van Hengel, *qualitate qua*

Scholte Jan Roerdink.

Scholte Wander Hijink

Me teste, *Willem Sigismund Hecking*, *landschrijver*

Voorts heeft denselven Jan Tenkink geprae enteert de rekeninge van de administratie van de kerkengoederen, welke voornoemde sijn vader Hendrik Tenkink gehad en gedaen heeft over den jaere van Michiel 1754 tot 1755.

Bedragende den totalen ontfaank, folio 2 verso, van de rekeninge, de somme van twee hondert tien *guldens*, twee *stuyvers* en vier *penningen*

ii^c x – ii – iv

En alsoo de totale uytgave bedraegt de somme van drie hondert vier en sestig *guldens*, negentien *stuyvers* en agt *penningen*

iii^c lxiv – xix – viii

Soo heeft den rendant in desen meer uytgegeven als ontfangen de somme van een hondert vier hondert vier en vijftig *guldens*, seventien *stuyvers* en vier *penningen*.

Daerbij is denselven bij vorige heden gedane rekeninge over den jaere ingegaen met Michaeli 1753 schuldig gebleven de somma van vier en negentig *guldens* twaelff *penningen*, welke affgetrokken van voorschreven een hondert vier en vijftig *guldens*, seventien *stuyvers* en vier *penningen*.

Blijft de kerke aen den rendant in desen schuldig de somme van sestig *guldens*, sestien *stuyvers* en agt *penningen*

lx – xvi – viii

Aldus gedaen, opgecalculeert, gerekent en gesloten onder protest en reserve nae stijl en manier van rekenen ge-

bruy-

folio 67 recto

bruykelijk. Ten overstaen van den heer officier *Benjamin Satink*, *dominus Becking*, *dominus Evers* en geerfdens de scholten *Jan Roerdink*, *Wander Hijink*, dese ondertekent hebbende en verdere geerfdens, hier mede praesent. Actum Wenterswijk den 7. julij 1757.

Benjamin Satink

Wilhelm Becking, *verbi divini minister*²⁷¹

Gerhard Evers, *ecclesiastis huius loci*

Scholte Jan Roerdink

Schoelte Wander Hijink

²⁷¹ dienaar van het goddelijke woord

Lubbert Derk Jan Hesselink, Wander Kossink op Buijnk
Me teste, *Willem Sigismund* Hecking, *landschrijver*

Voorts heeft den kerkmeester Steven Jan van Hengel gepraesenteert sijne rekeninge over den jaere van Michaeli 1755 tot 1756.

Bedragende den totalen ontfaank van dese rekeninge de somma van twee hondert negen *guldens*, vier *stuyvers* en vier *penningen*

ii^c ix – iv – iv

En alsoo de totale uytgaeff, hiervoren *folio* 3, bedraegt de somma van een hondert drie en negentig *guldens*, negentien *stuyvers*, twaelf *penningen*

i^c cxiii²⁷² - xix – xii

Soo heeft den rendant meer ontfangen als uytgegeven de somme van vijftien *guldens*, vier *stuyvers*, agt *penningen*

xv – iv – viii

Steven Jan van Hengel, *qualitate praedicta*²⁷³

Aldus gedaen, opgecalculeert, gerekent en gesloten onder protest en reserve nae stijl en manier van rekenen gebruykelijk. Ten overstaen van den heer officier *Benjamin* Satink, *dominus* Becking en *dominus* Evers en geerfdens de scholten *Jan* Roerdink, *Wander* Hijck en verdere geerfdens dese ondertekent hebbende en hier mede praesent. Actum Wenterwijk den 7. julij 1757

Benjamin Satink

Gerhard Evers, *ecclesiastes huius loci*

Wilhelm Becking, *verbi divini minister*

Schoelte Jan Roerdink

Schoelte *Wander* Hijck

Me teste, *Willem Sigismund* Hecking, *landschrijver*.

folio 67 verso

Veneris den 20. junij 1760

Stadtholder *Arnold* Hendrik Bom, *juris utriusque doctor*

Ter praesentie van

Dominus Wilhelm Bekking, pastor, *Harmen Otto* Roelvink

Gerhard Evers, *ecclesiastis huius loci*, *Theodorus* van Hengel, *Harmen*

Jan van Hengel, *Jan Willem* Graver, als tijdelijke provisor.

Den provisor *Theodorus* van Hengel praesenteert sijne rekeninge over den jaere van de maent maj 1752 tot 1mo 1753, waervan den ontfaank nae gemaekte calcu-

---

²⁷² moet zijn ic xciii

²⁷³ in voornoemde hoedanigheid

latie bevonden te bedragen eene somma van een duysent een gulden, 14 stuyvers, 6 penningen	1001	-	14	-	6
De uytgave daerentegens bedraegt eene somma van vier hondert seven en seven- tig guldens, 12 stuyvers, 6 penningen, dus	<u>477</u>	-	<u>12</u>	-	<u>6</u>
Welke uytgave ad 477 – 12 – 6 affge- trokken van den ontbank ad 1001 – 14 – 6, blijft den rendant van dese rekeninge aen de provisorie schuldig vijff hondert vier en twintig guldens, 2 stuyvers, dus	524	-	2	-	0

Aldus opgenomen en gesloten onder reserve nae stijl en
usance van rekeningen gebruykelijk, ten overstaen van
den heer officier, rentmeester, praedikanten en aenwesende ge-
erfdens binnen Wenterswijk, den 20. junij 1760, ten over-
staen en praesentie als voren.

Voorts heeft denselven provisor *Theodorus* van Hengel gepraesen-
teert sijne rekeninge over den jaere van de maent maj 1753
tot ultimo april 1754, waervan den ontbank bedraegt nae
gemaekte calculatie eene somma van vier hondert seven
en tagtig guldens, 10 stuyvers en 4 penningen

487	-	10	-	4
-----	---	----	---	---

Waerbij moet komen hetgene den rendant
bij slot van sijne vorige rekeninge aen de
provisorie is schuldig gebleven ad

<u>524</u>	-	<u>2</u>	-	<u>0</u>
1011	-	12	-	4

aldus te saemen

Uytgave daerentegens bedraegt
eene somma van agt hondert negen en

ses-

folio 68 recto

sestig gulden, 17 stuyvers, 6 penningen
dus 869 – 17 – 6

Officier en landschrijver voor het
affhoren deser als vorige re-
keninge

<u>6</u>	-	<u>0</u>	-	<u>0</u>
----------	---	----------	---	----------

Dus totaal

875	-	17	-	6
-----	---	----	---	---

Welke uytgave ad agt hondert 75 – 17 – 6,
affgetrokken van den voorstaenden ont-
bank ad 1011 – 12 – 4 blijft den rendant
van dese als vorige rekeninge schuldig
eene somma van hondert vijff en dertig
guldens, 14 stuyvers en 14 penningen, dus

135	-	14	-	14
-----	---	----	---	----

Aldus opgenomen en gesloten onder reserve nae stijl en
usance van rekeningen gebruykelijk, ten overstaen van
den heer officier, praedikanten en geërdens praesent.

Actum Wenterswijk, den 20 junij 1760. Ten overstaen en praesentie als voren.

Alsoo sig in bovenstaende rekeninge in de uytgave bevinden twee posten, de eene van	100	-	0	-	0
de andere ad	<u>150</u>	-	<u>0</u>	-	<u>0</u>
dus te saemen	250	-	0	-	0

Welke 250 gulden den rendant aen sijn broeder Jacobus van Hengel, thans tijdelijken provisor, ingevolge twee quitantien de datis den 18. julij 1758 en 29. novembris sub n. A et B bij dese rekeninge annex heeft overgetelt, welke 250 *guldens gemelte Jacobus* van Hengel bij sijne toekomstige te doene rekeninge sal moeten verantwoorden.

Memorie

Is goetgevonden en verstaen, dat sodane 135 – 14 – 14, als den rendant *Theodorus* van Hengel bij slot deser rekeninge is schuldig gebleven, sullen werden overgetelt aen handen van den tijdelijken provisor *Jacobus* van Hengel, om in sijne te doene aenstaende rekeninge in te brengen.

In fidem²⁷⁴ *Arnold Hendrik Bom*, stadtholder bij absentie van de *landschijver*.

Op

folio 68 verso

Op den 3. julij 1760

Heeft den rendant *Theodorus* van Hengel de *voorschreven* eenhondert vijffendertig *guldens*, veertien *stuyvers* en veertien *penningen* aen den volgende provisor *Jacobus* van Hengel in de vergaderinge overgetelt.

Me teste, *Willem Sigimund Hecking*, *landschrijver*

Jovis den 3. julij 1760

Stadtholder *Arnold Hendrik Bom*, *juris utriusque doctor*.

Ter praesentie van den heer rentmeester en praedikanten etc., de *respectieve* rekeningen ondertekent hebbende.

Den provisor Jan Willem Graver praesenteert sijne rekeninge over 't jaer, beginnende met den 1. maj 1754 en eindigende met den laetsten april 1755, waervan de gehelen ontfaek bedraegt de somme van seven hondert twee en tagtig *guldens* en dertien *penningen*, dus

782	-	0	-	13
-----	---	---	---	----

De gehele uytgave daerentegen bedraegt eene somma van vier hondert vijff en negentig *guldens* en 2 *stuyvers*, dus

<u>495</u>	-	<u>2</u>	-	<u>0</u>
------------	---	----------	---	----------

Welke affgetrokken van bovenstaenden ont-

²⁷⁴ ter waarborg

fank blijft den rendant aen de proviso-
rie schuldig de somme van twee hon-
der ses en tagtig *guldens*, agtien *stuyvers* en der-
tien *penningen* 286 - 18 - 13

Aldus gedaen en gerekent, opgenomen en
gesloten onder protest en reserve nae stijl
en maniere van rekenen gebruykelijk. Ten
overstaen en praesentie van den officier
en vervolgens dese getekent hebbende
den 3. julij 1760.

Me teste, *Willem Sigismund Hecking*, *landschrijver*

Voorts praesenteert denselven provisor *Jan Willem* Graven sijne
rekeninge over 't jaer, beginnende met den 1sten maj 1755
en eindigende met laetsten april 1756, waervan den
gehelen ontfang bedraegt eene somma van ses ondert
vijff en twintig *guldens*, drie *stuyvers* en ses *penningen* 625 - 3 - 6
Bij slot van # vorige # rekeninge is den rendant
schuldig gebleven de somme van 286 - 18 - 13

-Soo

folio 69 recto

Soo dat den totalen ontfang van dese en t slot van
vorige rekeninge bedraegt de somme van negen hon-
dert twaelff *guldens*, twe *stuyvers*, drie *penningen*.

Dus 912 - 2 - 3

De gehele uytgave daerentegen be-
draegt de somma van vijff hondert
een vijftig *guldens*, negentien *stuyvers*, dus 551 - 19 - 0

Welke affgetrokken van bovenstaenden
ontfang blijft den rendant van dese
en vorige rekeninge schuldig drie hon-
dert sestig *guldens*, drie *stuyvers* en drie *pen-*
ningen, dus 360 - 3 - 3

Aldus gedaen en gerekent, opgenomen en geslo-
ten onder protest en reserve nae stijl en maniere van
rekenen gebruykelijk. Ten overstaen van den officier
en praesentie van de pastoren, rentmeester en geerf-
dens dese getekent hebbende. Wenterswijk den 3 julij
1760.

Me teste, *Willem Sigismund Hecking*, *landschrijver*

Voorts praesenteert denselven provisor *Jan Willem* Graver sijne
rekeninge over 't jaer, beginnende met den 1-sten maj 1756
en eindigende met den laetsten april 1757, waervan den

ontfank bedraegt de somma van ses hondert een en sestig <i>guldens</i> , negen <i>stuyvers</i> en ses <i>penningen</i> , dus	661	-	9	-	6
Hierbij 't gene den rendant bij slot van vorige rekeninge is schuldig gebleven, de somma van drie hondert sestig <i>guldens</i> , drie <i>stuyvers</i> en drie <i>penningen</i> , dus	<u>360</u>	-	<u>3</u>	-	<u>3</u>
Soo dat den totalen ontfank bedraegt de somma van een duysent een en twintig <i>guldens</i> , twaelf <i>stuyvers</i> en negen <i>penningen</i> , dus	1021	-	12	-	9
De uytgave bedraegt vijff hondert negen en negentig <i>guldens</i> , 12 <i>stuyvers</i> en 8 <i>penningen</i> , dus	<u>599</u>	-	<u>12</u>	-	<u>8</u>
Welke uytgave affgetrokken van bovenstaenden ontfank blijft den rendant van desen 't slot van vorige rekeninge schuldig de somma van vier hondert twee en twintig <i>guldens</i> en eenen pennink, dus	422	-	0	-	1
Aldus					

folio 69 verso

Aldus gedaen en gerekent, opgenomen en gesloten onder protest en reserve als nae stijl en maniere van rekenen gebruykelijk. Ten overstaen van den officier, praedikanten en rentmeester en praesente geerfdens, dese ondertekent hebbende. Wenterswijk den 3. juli 1760.

Me teste, *Willem Sigismund* Hecking, landschrijver

Laestelijk praesenteert denselven provisor <i>Jan Willem</i> Graver sijne rekeninge over 't jaer, beginnende met den 1-sten maj 1757 en eindigende den laetsten april 1758, waervan den ontfank bedraegt de somma van ses hondert twee en negentig <i>guldens</i> en ses <i>penningen</i> , dus	692	-	0	-	6
Hierbij hetgene den rendant bij slot van vorige rekeninge is schuldig gebleven ter somma van vier hondert twee en twintig <i>guldens</i> en eenen pennink, dus	<u>422</u>	-	<u>0</u>	-	<u>1</u>
Dus bedraegt den gehelen ontfank elfhondert veertien <i>guldens</i> en seven <i>penningen</i>	1114	-	0	-	7
De uytgave daerentegen bedraegt seshondert drie en sestig <i>guldens</i> , vijftien <i>stuyvers</i> en vier <i>penningen</i> , dus	<u>663</u>	-	<u>15</u>	-	<u>4</u>
Welke affgetrokken zijnde van bovenstaenden ontfank blijft den rendant schuldig de somme van vier hondert vijftig <i>guldens</i> , vijff <i>stuyvers</i> en drie <i>penningen</i> , dus	450	-	5	-	3
Den officier en landschrijver van yder re-					

keninge drie <i>guldens</i> , dus te saemen van de					
vier rekeningen	12	-	0	-	0
voor transport	<u>3</u>	-	<u>0</u>	-	<u>0</u>
Welke affgetrokken van <i>voorschreven</i> restant blijft					
vier hondert vijff en dertig <i>guldens</i> ,					
vijff <i>stuyvers</i> en drie <i>penningen</i> , dus	435	-	5	-	3

Aldus gedaen, opgenomen en gesloten onder protest en reserve als nae stijl en maniere van rekenen gebruykelijk. Ten overstaen van den heer officier, rentmeester en praedikanten en praesente geerfdens. Wenterswijk den 3^e juli 1760.

Me teste, *Willem Sigismund Hecking*, landschrijver

folio 70 recto

Veneris den 3. october 1760

Praesentibus den heer en mr. *Arnold Hendrik Bom*, stadholder

De heeren praedicanten van Wenterswijk en verdere de respectieve rekeningen ondertekend hebbende.

Is afgehoord de reets op den 7 *februarij* 1760 ge-exhibeerde²⁷⁵ Wenterswijksche kerkenrekening van den kerkmeester IJsbrant Richolt, over den jaare beginnende met Michiel 1756 en eindigende met Michiel 1757.

Waarvan de totale ontfang bedraegt eene summa van één hondert agt en tagtig *guldens*, elf *stuivers* en vier *penningen*

188 - 11 - 4

De uitgave daarentegens eene summa van twee hondert agt en dertig *guldens*, elf *stuivers* en twaalf *penningen*

238 - 11 - 12

Welke uitgave gebalanceerd tegens den ontfang, blijft de kerke aan den rendant schuldig de summa van vijftig *guldens* agt *penningen*

f. 50 - 0 - 8

Voorts is eodem dato²⁷⁶ afgehoord de kerkenree-

²⁷⁵   getoonde

²⁷⁶   op dezelfde dag, datum

keninge door Anna Maria Louise du Pré,
weduwe van wijlen den kerkmeester Steven
Jan van Hengel, over den jaere van Michiel
1757 tot Michiel 1758 gehouden.

Waarvan de totale ontfang bedraagt eene summa van twee hondert drie en twintig guldens, zes stuivers en twaalf penningen	223	-	6	-	12
De uitgave daarentegens de summa van twee hondert twaalf guldens, zestien stuivers en vier penningen	212	-	16	-	4
Zoodat de rendante meerder heeft ontfangen als uitgegeven en					

folio 70 verso

en dienvolgens aan de kerke schuldig blijft eene summa van tien guldens, tien stui- vers en agt penningen	10	-	10	-	8
--	----	---	----	---	---

Alles conform de sloten onder die
hierboven gemelde rekeningen door wijlen
den heer landschrijver Hecking eigenhandig
gesteld. En vervolgens door den heere
stadholder mr. *Arnold Hendrik* Bom, de heeren Evers
en Bekking, praedicanten te Wenterswijk, en
door Wander Kossink, Theodorus van Hengel,
Jan te Lintum, Derk Jan van Dunnewolt,
Jan scholte van Huppel en Kuene Esselink,
nevens de tijdelijke kerkmeesters ondertekent
in de kerke te Wenterswijk, den 3. october 1760

In fidem
(handtekening) P. R. v. V. van Lamzweerde²⁷⁷,
landschrijver

Veneris den 9. maart 1764

Praesentibus den heer stadholder mr. *Arnold Hendrik* Bom
de heer *Harmen Otto* Roelvink rentmeester van
zijne doorluchtige hoogheid den heere
prince van Orange en Nassau etc. etc. etc.,
F. Geers, rentmeester der geestelijke goederen,

²⁷⁷ waarschijnlijk: Paul Reinier van Vinceler van Lamzweerde, * 1727 in Doesburg

de heer Gerhard Evers, predicant te Wenterswijk,
Theodorus van Hengel,
Kuene Hilbelink

Zijn de navolgende Wenterswijksche kerken-
rekeningen afgehoord en gesloten als
1mo. De rekeninge van den kerkmeester
IJsbrand Richolt over den jaare van
Michiel 1758 tot Michiel 1759.

Waarvan de totale ontfang zig bedraagt
eene summa van twee hondert zeven
en zestig guldens, agt stuivers en
vier

folio 71 recto

vier penningen.

f. 267 - 8 - 4

De uitgave daarentegens
bedraagt een summa van twee
hondert agt en veertig guldens,
twee stuivers en vier penningen.

f. 248 - 2 - 4

Zoodat de rendant meer ontfan-
gen als uitgegeven heeft en dien-
volgens aan de kerke schuldig
blijft de *summa* van negentien
guldens en zes stuivers

---

19 - 6 - 0

Memoria

Bij slot der rekeninge over den
jaare van Michiel 1756 tot 1757
is de kerke aan de rendant
schuldig gebleven eene summa
van vijftig guldens en agt penningen
In mindering van dewelke hem
verstreckt zijnde deeze overschie-
tende negentien guldens en zes
stuivers. Blijft de kerke aan
den rendant per resto nog schul-
dig eene *summa* van dertig guldens,
veertien *stuivers* en 8 penningen

50 - 0 - 8

---

30 - 14 - 8

2do De reekeninge van den kerkmeester
Harmen Jan van Hengel over den jaare
van Michiel 1759 tot Michiel 1760.

Waarvan de totale ontfang zig bedraagt

eene summa van twee hondert en tien guldens, zeven stuivers en vier penningen

f. 210 - 7 - 4

De uitgave daarentegens eene *summa* van twee hondert en vijf guldens, twaalf stuivers en veertien penningen

205 - 12 - 14

Zoodat de rendant meerder ontfangen als uitgegeven heeft en dienvolgens aan de kerke schuldig blijft eene *summa* van vier guldens, veertien *stuivers* en zes penningen

---

4 - 14 - 6

3to

folio 71 verso

3to. De reekeninge van den kerkmeester IJsbrand Richolt over den jaare van Michiel 1760 tot Michiel 1761.

Waarvan de totale ontfang bedraagt eene *summa* van twee hondert zestien *guldens*, agtien *stuivers* en vier *penningen*

f. 216 - 18 - 4

De uitgave daarentegens eene *summa* van een hondert twee en zestig *guldens*, agt *stuivers* en vier *penningen*

162 - 8 - 4

Dus de rendant meerder ontfangen als uitgegeven heeft en voor de kerke komt over te schieten eene *summa* van vier en vijftig *guldens* en tien *stuivers*.

---

54 - 10 - 0

Memoria.

Bij 't slot der reekeninge over den jaare van Michiel 1758 tot 1759 is de kerke aan den rendant schuldig gebleven een *summa* van dertig *guldens*, veertien *stuivers* en agt *penningen* Waarmede verminderd zijnde de bovengemelde restant ad vier en vijftig *guldens* en tien *stuivers*.

30 - 14 - 8

Blijft de rendant bij slot deser reekeninge schuldig aan de kerke eene *summa* van drie en twin-

tig guldens, vijftien <i>stuivers</i> en agtt penningen.	23	-	15	-	8
---	----	---	----	---	---

4to De reekeninge van den kerkmeester
Harmen Jan van Hengel over den jaare
van Michiel 1761 tot Michiel 1762.

Waarvan de totale ontfang bedraagt eene <u>summa van twee hondert een en zeventig guldens, veer- tien <i>stuivers</i> en tien # penningen #</u> (het slot der vorige reke- ninge van Michiel 1759 tot 1760 ad vier guldens, veertien <i>stuivers</i> en zes penningen, daaronder mede begrepen) dus	271	-	14	-	10
De uitgave daarentegens eene <i>summa</i> van eenhondert zevenennegentig <i>guldens</i> , zeven <i>stuivers</i> en agtt penningen	197	-	7	-	8
Zodat					

folio 72 recto

Zoodat de rendant meerder heeft ontfan- gen als uitgegeeven en dieswegens aan de kerke schuldig blijft eene <i>summa</i> van vier en zeven- tig guldens, zeven <i>stuivers</i> en twee penningen	74	-	7	-	2
---	----	---	---	---	---

5to De reekeninge van den kerkmeester
Ijsbrand Richolt over de jaare van
Michiel 1762 tot Michiel 1763.

Waarvan de totale ontfang tesamen met het slot der vorige reekeninge ad f. 23 – 15 – 8 bedraagt eene <i>summa</i> van twee hondert zes en tagtig guldens, dertien <i>stuivers</i> en twaalf penningen	286	-	13	-	12
De uitgave daarentegens eene <i>summa</i> van twee hondert vijf- tien guldens, veertien <i>stuivers</i> en veertien penningen	215	-	14	-	14
Dus de rendant meerder ont- fangen [ ] als uitgegeeven heeft en overzulx aan de kerke schul- dig blijft eene <i>summa</i> van zeventig guldens, agtt <i>stuivers</i> en veertien penningen	70	-	18	-	14

Aldus afgehoord, geslooten en getekend
in de kerke van Wenterswijk den 9. maart
1700 vier en zestig.

Me teste
Paul Reinier van Vinceler van Lamzweerde,
landschrijver

En is, na afhooringe van bovengemelde
vijf kerkenrekeningen, door de daartoe
vergaderde praesente geërfdens, ten over-
staan van den heere officier der heerlijk-
heid en ampte van Bredevoort eenpa-
rig geresolveerd,

Dat de kerkmeesters in der tijd geen thin-
sen gaande uit erven die tussen diverse
eigenaren zijn verdeeld, mogen splitsen,

nochte

folio 72 verso

nochte oock van iedere particuliere gein-
teresseerde, na rato van desselfs aandeel
in zoo een erve, den thins per partes
zullen behoeven te vorderen of in te maa-
nen. Maar dat zij daarvoor het corpus
of geheele erve, waaruit den thins gaat,
zullen moeten aanspreken.

Dat ook in 't vervolg de naamen der
parceelen, waaruit den thins gaat en
niet alleen de personen door welke
die betaald word in haare rekeningen
zullen moeten uitdrukken.

Voorts, dat de kerkmeesters geen
rekeningen, boven de tien guldens zig
bedragende, zullen mogen betalen, ten-
zij hun daartoe vooraf de ordonnantie
des heeren officiers worde vertoond,
uitgenomen de vaste jaarlijkse ordi-
naire posten en hetgene aanbestadet
is.

In fidem
Paul Reinier van Vinceler van Lamzweerde,
landschrijver

Jovis den 7 februarij 1765

Praesentibus den heere stadholder mr. *Arnold Hendrik Bom*
Den heer rentmeester *Harmen Otto Roelvink* en

de heeren Evers en Becking,
praedicanten te Wenterswijk

Zijn de navolgende Wenterswijksche pro-
visorie-rekeningen afgehoord en ge-
sloten als

1mo De rekeninge van den provisor Jacobus
van Hengel, ingaande met den eersten zaterdag
in mej 1758 en eindigende den laatsten zatur-
dag in april 1759.

Waarvan de totale ontfang zig bedraagt
eene

folio 73 recto

eene summa van zeven hon- dert vier en zeventig guldens, twaalf stuivers en tien <i>penningen</i>	f.	774	-	12	-	10
De uitgave daarentegens bedraagt zig eene summa van zes hondert en dartien gul- dens, vijf stuvers		613	-	5	-	0
Zoodat den rendant meerder ontfangen als uitgegeven heeft en deswegens aan de provisorie schuldig blijft eene summa van een hondert een en zestig gul- <u>dens, zeven stuivers en tien</u> <u>penningen.</u>		<hr/>				
		161	-	7	-	10

2do De rekeninge van denzelven provisor
Jacobus van Hengel, ingaande met den
eersten saturday in mej 1759 en eindi-
gende den laatsten saturday in april 1760.

Waarvan de totale ontfang zig bedraagt eene summa van zeven hondert zestien gul- dens en agt penningen		716	-	0	-	8
De uitgave daarentegens eene summa van zes hon- dert negen guldens, drie stuivers en tien <i>penningen</i>		609	-	3	-	10
Zoodat den rendant meerder ontfangen als uitgegeven heeft en de provisorie dus bij deese						

rekening te boven komt eene
summa van een hondert zes
guldens, zestien stuivers
en veertien penningen

106	-	16	-	14
-----	---	----	---	----

(in de marge): Jan Willem Graver
3^{tio} De rekeninge van wijlen den provisor
Jan Willem # Graver #, zoo door denzelven en door
deszelfs weduwe gehouden en volbragt is
over den jaare, beginnende primo²⁷⁸ mej
1760 en eindigende ultimo²⁷⁹ april 1761.

Waar

folio 73 verso

Waarvan de totale ontfang
zig bedraagt een summa van
negen hondert drie en negen-
tig guldens, agt stuivers en elf
penningen

993	-	8	-	11
-----	---	---	---	----

De uitgave daarentegens
eene summa van vijf hondert
tagtig guldens, dartien *stuivers*
en zes penningen

580	-	13	-	6
-----	---	----	---	---

Blijkende dus bij de rendante
meerder ontfangen als uitgege-
van en de provisorie bij deeze
rekeninge te boven gekomen
te zijn de summa van vier
hondert twaalf guldens, vijftien
stuivers en drie²⁸⁰ penningen

412	-	15	-	5
-----	---	----	---	---

4to De rekeninge van den provisor Jacobus
van Hengel van en met den eersten satur-
dag in mej 1761 tot en met den laatsten
zaturdag in april 1762.

Waarvan de totale ontfang
zig bedraagt eene summa
van zes hondert zes en zestig
guldens en zes stuivers
De uitgave daarentegens eene
summa van vijf hondert zes en
negentig guldens, zeventien

666	-	6	-	0
-----	---	---	---	---

---

²⁷⁸ op de eerste

²⁷⁹ op de laatste

²⁸⁰ N.B. schrijffout, moet zijn 'vijf'

stuivers en vier penningen	596	-	17	-	4
Dus de provisorie bij deeze rekeningen te boven komt eene summa van negen en zestig guldens agt stuivers en twaalf penningen	69	-	8	-	12

5to De rekeninge van denzelven Jacobus van Hengel over den jaare, begonnen den eersten saturday in mej 1762²⁸¹ en geëindigd met den laatsten april 1763

Waarvan de totale ontfang zig bedraagt eene summa van

folio 74 recto

van agt hondert negen en twintig guldens, twee stuivers en agt penningen	829	-	2	-	8
De uitgave daarentegens eene summa van zeven hondert dertien gulden, agtien stuivers en veertien penningen	713	-	18	-	14
Dus bij den rendant meerder ontfangen als uitgegeven is en de provisorie dienvolgens bij deeze rekening te boven komt de <i>summa</i> van een hondert vijftien guldens, drie <i>stuivers</i> en tien penningen	115	-	3	-	10

6-to. De rekeninge van denzelven Jacobus van Hengel over den jaare ingegaan den eersten saturday in mej 1763 en geeindigd den laatsten saturday in april 1764.

Waarvan de totale <u>ontfang</u> zig bedraagt eene summa van vijf hondert zeven en zestig guldens, negen stuivers en twaalf penningen	567	-	9	-	12
De <u>uitgave</u> daarentegens eene <i>summa</i> van zes hondert					

²⁸¹ N.B. het vorige jaar eindigde op de laatste zaterdag in april 1762. Dit nieuwe jaar begint op de eerste zaterdag van mei 1762. Gebeurde er niets in de tussenliggende week?

<p>vier en zeventig guldens, twee stuivers en zes penningen Zoodat den rendant meer uitgegeven als ontfangen heeft en dus volgens deeze rekening aan hem te boven komt eene <i>summa</i> van een hon- dert zes guldens, twaalf <i>stuivers</i> en tien penningen</p>	<p>674 - 2 - 6</p> <hr style="width: 100%;"/> <p>106 - 12 - 10</p>
--	--

Hierbij zijn door den rendant
nog betaald de jura²⁸² voor den offi-
cier en landschrijver voor het
afhooren

folio 74 verso

<p>afhooren, op dezen dag van zes rekeningen over zes jaaren verschenen ultimo april 1759, 1760, 1761, 1762, 1763 én 1764, elke rekening ad drie gul- dens f. 18 – 0 – 0 en de extra-uytgave ter <i>summa</i> van <u>6 – 18 – 0</u> samen 24 – 18 – 0</p> <p>Uitmakende met de aan de andere zijde te bovengekome <u>106 – 12 – 10</u> Eene <i>summa</i> van f.</p>	<p>131 - 10 - 10</p>
--	----------------------

<p>Waartegens gebalanceerd zijnde de meerdere ontfangsten bij de sloten van de rekeningen over de jaren van 1758 tot 1759 ad 161 – 7 – 10 1759 – 1760 160 – 16 – 14 1760 – 1761 412 – 15 – 5 1761 – 1762 69 – 8 – 12 1762 – 1763 <u>115 – 3 – 10</u> ter <i>summa</i> van f.</p> <p>en daarvan afgetrokken de meerdere uitgave voornoemd ter <i>summa</i> van 131 – 10 – 10. Zoo blijkt door den rendant aan de provisorie verschuld te blijven eene <i>summa</i> van zeven hondert vier en dartig</p>	<p>865 - 12 - 3</p>
--	---------------------

---

²⁸² gerechtskosten

guldens, eene stuiver en
negen penningen.

---

734 - 1- - 9

Aldus afgehoord, gesloten
en getekend in de kerke van
Wenterswijk op den 7^{den} februarij
1700 vijf en zestig.

Me teste
Paul Reinier van Vinceler van Lamzweerde,
landschrijver.

folio 75 recto

Jovis den 10. april 1766

Heeft de heer baron van Pallandt, heer van Walvaart, in qualiteit als drossard der heerlijkheid en ampte van Bredevoort, geassisteerd met den landschrijver Lamzweerde, alsmede ook met den heer meester G. J. Witten als advocaat en de heer *Harmen Otto* Roelvink als rentmeester, beyde laatste daartoe speciaal geauthoriseerd zijnde, gevaceerd²⁸³ bij en op het Colenberger Veen en aldaar met en neffens de heer Freij als stadholder der heerlijkheid Ligtenvoorde vernieuwd twee scheidpaalen, zijnde een dezerzijds en de andere door den heer van Ligtenvoorde geleverd, en beyde met het jaargetal van 1766 geteekend. Een deezer paalen is op den Leesinkdijk, op dezelfde plaats alwaar een soortgelijke paal gestaan had, wederom gesteld geworden. En vermits de plaats alwaar de andere oude paal insgelijks vergaan en omgevallen was wegens moeras ongenaakbaar bevonden wierd, is gezamentlijk verstaan de tweede paal verder naar de hoogte te vervoeren, zijnde dezelve aldaar des te gevoeglijker geplaatst geworden, wijl deeze voorzeide twee paalen naar de zijde van de stad Bredevoort op een oude scheidsteen en naar de zijde van de

---

²⁸³ aanwezig geweest, openstaan; zitting houden (?)

stad Groenlo op een reeds voor lange
opgerigten scheidpaal corresponde-
ren

folio 75 verso

ren²⁸⁴ en eene regte lijn daarmede
uytleveren.
En heeft bij die gelegenheid de heer
rentmeester Roelvink, voor rekening van
zijne doorluchtige hoogheid eene maaltijd
binnen Bredevoort gegeven, hebben-
de daarbij geassisteerd de heer Freij,
stadholder van Ligtenvoorde, de heer
G. J. Witten, advocaat van zijn hoogheid,
en den heer landschrijver van Lamzweerde.

Me teste
Paul Reinier van Vinceler van Lamzweerde,
landschrijver.

Jovis den 2. april 1767

Praesentibus den heer stadholder mr. *Arnold Hendrik Bom*,
den heer rentmeester *Harmen Otto* Roelvink,
F. Geers, rentmeester der geestelijke goederen,
de heer *Gerhard Evers* | *verbi domini magistri*²⁸⁵ te Wenterswijk,
de heer *Wilhelm Bekking* |
Gerrit ten Bengevoort

Zijn de navolgende Wenterswijkse kerken-
rekeningen afgehoord en gesloten, als

1-mo. De rekeninge van den kerkmeester Harmen
Jan van Hengel over den jaare van Michiel
1763 tot Michiel 1764.

Waarvan de totale ontfang zig bedraagt
eene summa van twee hondert acht en
zeventig guldens, twaalf stuivers en veer-
tien penningen

278 - 12 - 14

De uitgave daarentegens
eene summa van drie hon-
dert

folio 76 recto

dert eenen guldens, drie stuivers
en $8 \frac{2}{7}$ penningen

301 - 3 - $8 \frac{2}{7}$

---

²⁸⁴ overeenkomen

²⁸⁵ dienaren van het woord van God

Zoodat den rendant meerder uitgegeven als ontfangen heeft en dus volgens deeze rekeninge aan hem te boven komt eene summa van twee en twintig guldens, tien stuivers, 10 2/7 penningen.

	22	-	10	-	10 2/7
--	----	---	----	---	--------

2-do. De rekeninge van den kerkmeester IJsbrand Richolt over den jaare van Michiel 1764 tot Michiel 1765.

Waarvan de totale ontfang zig bedraagt eene summa van drie hondert drie en veertig guldens, dartien stuivers en tien penningen

	343	-	13	-	10
--	-----	---	----	---	----

De uitgave daarentegens eene summa van drie hondert tien guldens, elf stuivers en agt penningen

	310	-	11	-	8
--	-----	---	----	---	---

Blijkende dus bij den rendant meerder ontfangen als uitgegeven te zijn en dienvolgens door denzelfven aan de kerke nog te zijn verschuld drie en dertig guldens, twee stuivers en twee penningen,

	33	-	2	-	2
--	----	---	---	---	---

3-tio. De rekeninge van den kerkmeester Harmen Jan van Hengel over den jaare van Michiel 1765 tot Michiel 1766.

Waarvan de totale ontfang zig bedraagt eene summa van twee hondert drie en zeventig guldens, dartien stuivers en twaalf penningen

	273	-	13	-	12
--	-----	---	----	---	----

De uitgave daarentegens de summa van twee hondert

tagtig

folio 76 verso

tagtig guldens, zestien stuivers, 2 2/7 penningen.

	280	-	16	-	2 2/7
--	-----	---	----	---	-------

Mede daaronder begrepen zijnde het slot der vorige rekeninge ter summa van f. 22 – 10 – 10 2/7.

Zoodat den rendant meerder

uitgegeven als ontfangen en dien-
volgens aan de kerke te praeten-
deren²⁸⁶ heeft eene summa van
zeven gudens, twee stuivers,
6 2/7 penningen

---

7 - 2 - 6 2/7

Aldus afgehoord, gesloten en
getekend in de kerke van Wenterswijk
op dato en ten overstaan als boven.

Me teste,
Paul Reinier van Vinceler van Lamzweerde,
landschrijver

Mercurij den 29 april 1767

(in de marge): Autorisatie op den heere drossard tot het maken der publicque wegen.

Bij landschapsresolutie van den 29.

april 1767 is de heer drossard der stad,
heerlijkheid en ampte van Bredevoort
geauthoriseerd om de publicque heeren-
wegen en landstraaten door de ingezete-
nen der respectieve kerspelen, zonder
onderscheid van buurschappen of distri-
cten te laten maken en daartoe ieder
van dezelve te doen opboden.

Zie de resolutie woordelijk geinsereerd²⁸⁷
in 't protocol van t marktgericht tot
Aalten, pag. 415 et seqq²⁸⁸.

folio 77 recto

Donderdag den 5 april 1770

Praesentibus:
den heere stadholder mr. *Herman Willem* Aberson,
de heer praedicant Gerhard Evers,
Gerrit ten Bengevoort,
Lubbert Derk Jan Hesselink

Zijn de navolgende Wenterswijksche
provisorie-rekeningen van wijlen
den provisor Jacobus van Hengel
afgehoord en geslooten als

---

²⁸⁶ aanspraak maken op

²⁸⁷ opgenomen

²⁸⁸ en volgende

1-mo. De rekeninge, ingaande met den
eersten zaterdag in mej 1764 en
eindigende met den laatsten
zaterdag in april 1765.

Waarvan de totale ontfang
zig bedraagt eene summa
van twaalf hondert een
en tagtig guldens, agt stui-
vers en twaalf penningen.

1281 - 8 - 13²⁸⁹

De uitgave daarentegen
eene summa van zes hon-
dert vijf en veertig guldens,
zes *stuivers* en zes penningen.

645 - 6 - 6

Dus de provisorie bij deeze
rekeninge te boven komt
eene summa van zes hon-
dert zes en dertig guldens,
twee *stuivers* en zeven penningen.

f. 636 - 2 - 7

2-do. De rekeninge over den jaare, in-
gegaan den eersten zaterdag in
mej 1765 en geëindigd met den laat-
sten zaterdag in april 1766.

Waarvan de totale ontfang

zig

folio 77 verso

zig bedraagt eene summa
van eenduizend drie hon-
dert guldens en drie pennin-
gen.

1300 - 0 - 3

De uitgave daarente-
gen eene summa van
zeven hondert vijftig gul-
dens en zes penningen.

750 - 0 - 6

Zoodat den rendant meer-
der heeft ontfangen als uit-
gegeven en de provisorie
dienvolgens bij deeze reke-
ninge te boven komt eene
summa van vijf hondert
negen en veertig guldens,
negentien *stuivers* en dar-
tien penningen.

549 - 19 - 13

Welke 549 – 19 – 13 aan de
volgende provisorsen Garrit

ten Bengevoerd en Lubbert
Derk Jan Hesselink, ieder
voor de geregte halvescheid
zijn uitgeteld.

Aldus afgehoord, gesloten
en getekend in de kerke van
Wenterswijk op den 5^{den} april
1700 en zeventig.

Me teste,
Paul Reinier van Vinceler van Lamzweerde,
landschrijver.

folio 78 recto

Donderdag den 13 junij 1771.

Praesentibus:
den heere stadholder *mr. Herman Willem Aberson,*
mr. Abraham de Leeuw van Coolwijk en
mr. Frederik Robbert toe Water,
rentmeesters der *geestelijke* goederen
den heere Gerhard Evers en
den heere Wilhelm Becking,
predicanten te Wenterswijk
en *seigneur* Theodorus van Hengel.

Zijn de navolgende Wenterswijksche
kerken-rekeningen afgehoord en
gesloten, als

1-mo. De rekeninge van wijlen den kerkmee-
ter IJsbrand Richolt over den jaare van
Michiel 1766 tot Michiel 1767, door
Gerrit ten Bengevoerd namens de weduwe
Richolt in deze vergaderinge geexhibeerd.

Waarvan de totale ontfang
zig bedraagt eene summa
van twee hondert zeven en
zestig guldens, agtien stui-
vers en veertien penningen.

f.   267   -   18   -   14

De uitgave daarentegens
eene summa van twee hon-
dert vijf en vijftig guldens
en zestien stuivers.

255   -   16   -   0

Zoodat wijlen den kerkmeester
Richolt meerder ontfangen
als uitgegeven heeft en de

kerke bij deze rekeninge te
boven komt eene summa
van twaalf guldens, twee
stuivers en 14 penningen.

f.	12	-	2	-	14
----	----	---	---	---	----

2-do

folio 78 verso

2-do. De rekeninge van den kerkmeester
Harmen Jan van Hengel over den jaare
van Michiel 1767 tot Michiel 1768.

Waarvan de totale ontfang
zig bedraagt eene summa
van twee hondert elf guldens,
elf stuivers en 4 penningen.

f.	211	-	11	-	4
----	-----	---	----	---	---

De uitgave daarentegens
eene summa van twee hon-
dert zeven en dertig guldens,
agst stuivers en tien pennin-
gen

	237	-	8	-	10
--	-----	---	---	---	----

Zoodat den rendant bij deeze
rekening meerder uitgegeven
als ontfangen en dienvolgens
van de kerke te praetenderen
heeft eene summa van vijf
en twintig guldens, zeventien
stuivers en zes penningen

	25	-	17	-	6
--	----	---	----	---	---

(in de marge): *Memorie*. Deze f. 25 – 17 – 6 zijn door den rendant
in de volgende rekeninge als uitgave wederom ingebracht.

3-tio. De rekeninge van wijlen
den kerkmeester IJsbrand Richolt
over den jaare van Michiel 1768 tot
Michiel 1769.

Waarvan de totale ontfang
beloopt eene summa van twee
hondert vijf en vijftig guldens,
twaalf *stuivers* en 2 penningen.

f.	255	-	12	-	2
----	-----	---	----	---	---

De uytgave daarentegens
eene summa van drie hondert
agst en twintig guldens, agtien
stuivers en tien penningen.

	328	-	18	-	10
--	-----	---	----	---	----

Blijkende dus dat wijlen
den kerkmeester # Richolt # meerder uitgege-
ven als ontfangen en dienvol-
gens deszelfs weduwe en erfge-
namen van de kerke te praeten-

deren hebben de *summa* van drie en zeventig *guldens*, zes *stuivers* en 8 *penningen*.f. 73   -   6   -   8
 4-to.

folio 79 recto

4-to. De rekening van den kerkmeester Harmen Jan van Hengel over den jaare van Michiel 1769 tot Michiel 1770.

Waarvan de totale ontfang beloopt eene <i>summa</i> van twee hondert vierenvijftig <i>guldens</i> tien <i>stuivers</i> en twaalf <i>penningen</i> ,	f.	254	-	10	-	12
De uytgave daartegens eene <i>summa</i> van drie hondert vijfentwintig <i>guldens</i> elf <i>stuivers</i> en 15 <i>penningen</i> ,		325	-	11	-	15
Zoodat den rendant meerder uitgegeven als ontfangen en dienvolgens van de kerke te praetenderen heeft eene <i>summa</i> van één en zeventig <i>guldens</i> , eene <i>stuiver</i> en drie <i>penningen</i>	f.	71	-	1	-	3

Aldus afgehoord, gesloten en getekend in de kerke te Wenterswijk op dato en ten overstaan als boven.

Me teste
Paul Reinier van Vinceler van Lamzweerde,
 landschrijver

Maandag den 29. julij 1771

Coram mr. *Herman Willem* Aberson stadholder
 Keurnoten | *Harmen Jan* van Hengel
                    | *Gerrit Jurjen* Mellink

Op ordre van den heer officier de gilde-meesteren van de buurschappen en de rotmeesteren van het dorp Wenterswijk (except alleen de rotmeester Antoni Gielink)

bij

folio 79 verso

bijeen vergaderd zijnde, heeft men de-

zelve in iudicio²⁹⁰ gecommuniceerd, dat
bij de laatste kerkenrekening de kerk
was verschuld gebleven aan den kerk-
meester van Hengel f. 71 – 1 – 3
en aan den kerkmeester
Richolt 73 – 6 – 8
en dat dus tot fournissement²⁹¹ dier
penningen ten eersten een uitslag dien-
de te geschieden, hetgeen die gilde-
en rotmeesteren hebben aangenomen,
ten eersten aan # de leden van # hunne gilden
en rotten over te brengen, om dien aan-
gaande een schikkinge te maken.

In fidem
Paul Reinier van Vinceler van Lamzweerde,
landschrijver

Donderdag den 7. november 1771

Coram mr. *Herman Willem* Aberson stadholder
Keurnoten | *Harmen Jan* van Hengel
| *Gerrit Jurjen* Mellink

Alle de rot- en gildemeesters uit de
buurschappen des kerspels Wenterswijk
door ordre van den heer officier gerequireerd
zijnde, om op heden binnen Wenterswijk
ter ordinaire gerichtspaatse te compara-
reren, ten einde over de reparatie van
de kerkmuur in 't toekomende met de-
zelve te delibereren, zijn daarvan
gecompareerd de navolgende:

uit de buurschap Miste
Garrit Jan Ubbink aan den Watertap, gildemeester
Hendrik Bennink | rotmeesters
Jan Derk Wissink |
uit

folio 80 recto

uit de buurschap Corle
Hendrik Hijink, gildemeester

---

²⁹⁰ bij het proces, oordeel, beslissing
²⁹¹ verschaffing, aanzuivering

uit Meddehoe
Derk Beernink, gildemeester

uit Huppel
Wander Kossink op Boeijink, gilde- en rotmeester

uit Hengsel
Wander te Pas op Resink, gildemeester
Hendrik Mierdink, rotmeester

uit Ratum
scholte *Gerrit Jan* van Ratum, gildemeester
Jan Willem Woestenes |
Jan Hindrik Koks | rotmeesters
Aalbert ter Borgh |

uit Cotten
Garrit Hendrik Ruessink, gildemeester
Jan Oossink, rotmeester

uit Brinkheurne
Jan Hendrik Nijenhuis, gildemeester

uit Woolt
Garrit Jan Ubbink aan de Watertap,
als lasthebbende van Wander Hijink
gildemeester en van scholte Jan
Roerdink rotmeester

uit Dorpbuur
Garrit Buessink, gildemeester
Jan Willem Klomps, rotmeester
Aan

folio 80 verso

Aan dewelke de heer officier heeft voorgesteld.

Dat de muur en hekkens rontom den kerkhof thans voor 't grootste gedeelte zijn gerepareerd en in ordre gebracht. Dat egter zulks niet was geschied, dan nadat daarover vooraf menigvuldige bijeenkomsten waren gehouden en dat tegenswoordig nog bij het huis van de weduwe *Steven Jan* van Hengel een hekken manqueeerde, waarover nog disput scheen te zijn, wie het

maken moest en hetwelke daarom ongemaakt was gebleven. Dat het om die reden tot voorkominge van alle disputes in 't vervolg best was, dat eenparig geresolveerd wierd om die kerkmuur en hekkens in 't vervolg algemeen en op gemeene kosten van alle buurschappen te doen maken, opdat dus ieder één gelijken last droeg. Waarop de buurschappe Miste, Corle, Meddehoe, Huppel, Hengsel en Dorpbuur hebben geantwoord daartoe gewillig te zijn, zoodra Cotten en Brinkheurne het hekken bij het huis van de weduwe van Hengel gemaakt zullen hebben. Verklarende Miste, mede namens het Woolt, dat het Woolt daarin ook op dien voet condescendeert²⁹². Dog Ratum zegt, dat zij zig houden aan het park dat zij altoos hebben onderhouden. Cotten en de Brinkheurne sustineren²⁹³ dat

folio 81 recto

dat haar park is toegetimmerd en zij dus niet verplicht zijn iets tot de reparatie van de kerkmuur te contribueren, willende derhalven daartoe niet overgaan.

Vervolgens ieder gilde apart afgevraagd zijnde hoeverre zij in dezen en den voorleden jaare 1770 de kerkmuure hebben gemaakt.

Hebben Miste en Corle geantwoord dat zij met de buurschap Woolt die muur gemaakt hebben van den doorgang bij het huys van Wedding tot tegen de deure van G. J. Mellink.

Meddehoe zegt, dat zij ze gemaakt hebben van tegenover de deure van G. J. Mellink # tot aan den hoek # tegenover de kamer van Berend Jan Goossens, zijnde voor het huis van Mellink tussen hun gedeel-

---

²⁹² inwilligt, toestaat

²⁹³ houden staande

te en dat van Miste, Corle en het Woolt
een opene plaats gelaten voor een
haspel of doorgang.

Huppel, Hengsel en Dorpbuur
zeggen dat zij gesamentlijk die muure
gemaakt hebben, beginnende daar die
van Meddehoe hebben opgehouden
tegenover de kamer van B. J. Goossens
en eindigende bij het huis van de we-
duwe van S. J. van Hengel, alwaar
een plaats opengelaten is voor een
hekken en een poortjen.

Ratum zegt dat zij gemaakt heeft
het hekken tussen # de huizen # van Honis en de
weduwe Esselink.

Cotten

folio 81 verso

Cotten en Brinkheurne zeggen,
dat zij niets daartoe gemaakt
hebben.

In fidem

Paul Reinier van Vinceler van Lamzweerde,
landschrijver

Vrijdag den 26, meij 1775.

Praesentibus:

den heere stadholder mr. *Herman Willem* Aberson,
mr. *Abraham* de Leeuw van Coolwijk | rentmeesters der
mr. *Frederik Robbert* toe Water | geestelijke goederen,
den heer *Wilhelm* Becking |
Wilhelmus Arnoldus Becking | pastoribus loci,
Derk ten Bengevoort Janszoon,
Gerrit ten Bengevoort.

Zijn de navolgende Wenterswijksche kerken-
rekeningen afgehoord en gesloten, als

1-mo. De rekening van wijlen den kerkmeester
IJsbrand Richold en deszelfs weduwe
over den jaare van Michiel 1770 tot en
met Michiel 1771.

Waarvan de totale ontfang
zig bedraagt de summa van
twee hondert negen en twintig
guldens, vijf stuivers en vier

penningen.	229	-	5	-	4
De uytgave daarentegens eene summa van twee hon- dert vier en negentig guldens, dartien stuivers.	294	-	13	-	0
Zoodat de rendanten meer- der hebben uitgegeven eene summa van vijf en zestig guldens					

folio 82 recto

guldens, zeven stuivers en twaalf penningen.	f.	65	-	7	-	12
---	----	----	---	---	---	----

2-do. De rekening van den kerk-
meester *Harmen Jan* van Hengel over den
jaare van Michiel 1771 tot en met Mi-
chiel 1772.

Waarvan de totale ontfang zig bedraagt de summa van drie hondert zestien guldens, vijftien <i>stuivers</i> en vier penningen.	316	-	15	-	4
---	-----	---	----	---	---

De uytgave daarentegens de summa van drie hondert een en dertig guldens, vier stuivers en 15 penningen.	331	-	4	-	15
--	-----	---	---	---	----

Zoodat den rendant bij deezere rekening meerder uitgegeven als ontfangen heeft eene summa van veer- tien guldens, negen <i>stuivers</i> en elf penningen.	f.	14	-	9	-	11
--	----	----	---	---	---	----

(in de marge): *Memorie*.

Deeze f. 14 – 9 – 11 zijn door den rendant in zijne rekening
van Michiel 1773 tot Michiel 1774 als uitgave wederom ingebracht.

3-tio. De rekening van wijlen den
kerkmeester Gerrit Jurrien Mel-
link over den jaare van Michiel
1772 tot en met Michiel 1773.

Waarvan de totale ontfang zig bedraagt de summa van twee hondert drie en zeventig guldens, vier <i>stuivers</i> en vier penningen	273	-	4	-	4
---	-----	---	---	---	---

De uitgave daarentegens

de <i>summa</i> van drie hondert negen guldens, agtien stuivers en agt penningen.		309	-	18	-	8
	Blijkende					

folio 82 verso

Blijkende dus dat wijlen den kerkmeester Gerrit Jurrien Mellink meerder uitgege- ven als ontfangen heeft, en dienvolgens de kerke aan deszelfs weduwe en erfgena- men schuldig blijft de <i>summa</i> van zes en dertig guldens, veertien <i>stuivers</i> en vier penningen.	f.	36	-	14	-	4
--	----	----	---	----	---	---

4-to. De rekening van den kerkmeester
Harmen Jan van Hengel over den jaare
van Michiel 1773 tot en met Michiel
1774.

Waarvan de totale ontfang zig bedraagt eene <i>summa</i> van twee hondert zeven en veertig guldens, vijftien <i>stuivers</i> en vier penningen.		247	-	15	-	4
---	--	-----	---	----	---	---

De uytgave daarentegens eene <i>summa</i> van twee hondert zeven en zeventig guldens, drie <i>stuivers</i> en 3 penningen		277	-	3	-	3
--	--	-----	---	---	---	---

Zoodat den rendant meer- der uitgeven als ontfangen en dienvolgens van de kerke te praetenderen heeft de <i>summa</i> van negen en twintig guldens, zeven <i>stuivers</i> en vijftien penningen.		29	-	7	-	15
---	--	----	---	---	---	----

Aldus afgehoord, gesloten
en getekend in de kerk bin-
nen Wenterswijk op dato en
en overstaan als boven.

Me teste
Paul Reinier van Vinceler van Lamzweerde,
landschrijver

folio 83 recto

Donderdag den 7. maart 1776

Praesentibus:
den heere stadholder mr. *Herman Willem* Aberson,
de heeren praedicanten
Wilhelm Becking en *Wilhelm* H.²⁹⁴ Becking,
Lubbert Derk Jan Hesselink,
Jan Hendrik Poppink en
Abraham du Pré.

Zijn de navolgende vier Wenterswijk-
sche provisorie-rekeningen van den
provisor Garrit ten Bengevoort afgehoord
en geslooten, namelijk

De eerste over den jaare van mej 1766 tot mej 1767. Waarvan de ontfang is	f. 1783 – 1 – 4	
De uitgave daartegen		f. 925 – 16 – 8
De 2 ^{de} over den jaare van mej 1767 tot mej 1768. Waarvan d' ontfang is	626 – 7 – 0	
De uitgave		933 – 10 – 13
De 3 ^{de} over den jaare van mej 1768 tot mej 1769. Waarvan d' ontfang is	765 – 2 – 12	
De uitgave		1067 – 11 – 8
De 4 ^{de} over den jaare van mej 1769 tot mej 1770. Waarvan d' ontfang is	966 – 14 – 4	
de uitgave		1018 – 10 – 4

Zijnde aan den officier en *landschrijver*
voor afhooren van ieder rekeninge
betaald drie gulden, dus van deze vier 12 – 0 – 0
f. 4141 – 5 – 4   f. 3957 – 9 – 1

De totale ontfang deezer vier
rekeningen bedraagt zig de summa
van vier duyzend een hondert een
en

folio 83 verso

en veertig guldens, vijf stui-
vers en vier penningen.   f.   4141   -   5   -   4

²⁹⁴ moet waarschijnlijk A. zijn van Arnold (zie p. 81 verso)

De totale uytgave daarentegens een summa van drie duizend negen hondert zeven en vijftig guldens, negen stuivers en eenen penning.

3957 - 9 - 1

Blijkende dus dat den rendant meerder ontfangen heeft als uitgegeven en dat de provisorie bij deeze vier rekeningen te boven komt eene summa van een hondert drie en tagtig guldens, zestien stuivers en drie penningen.

---

f. 183 - 16 - 3

Aldus afgehoord, gesloten en getekend in de kerke te Wenterswijk den 7. maart 1700 zes en zeventig.

Me teste

Paul Reinier van Vinceler van Lamzweerde,
landschrijver

Donderdag den 21. maart 1776

Praesentibus:

den heere stadholder mr. *Herman Willem Aberson,*
dominus Wilhelm Becking,
Garrit Theodoor Bengevoort
Jacob Kelp, Jan ten Hones,
E. H. van Holten, *Derk H. Maghorius.*

Zijn de navolgende vier provisorie-rekeningen van den provisor Lubbert

Derk

folio 84 recto

Derk Jan Hesselink afgehoord en gesloten, namelijk

De eerste over den jaare van mej 1770 tot mej 1771.

Waarvan de ontfang is f. 916 - 19 - 8

De uitgave daartegens f. 600 - 18 - 6

De 2-de over den jaare van mej 1771 tot mej 1772.

Waarvan de ontfang is 754 - -0 - 0

De uitgave daartegens 670 – 15 – 6

De 3-de over den jaare van mej
1772 tot mej 1773.

Waarvan de ontfang is 820 - 15 – 0

De uitgave daartegens 700 – 13 – 6

De 4-de over den jaare van mej
1773 tot mej 1774.

Waarvan de ontfang is 1.246 – 9 – 12 |

De uitgave daartegens 1.632 – 4 – 0

f 3.738 – 4 – 4 | f. 3.604 – 11 – 2

De totale ontfang deezer vier re-
keningen bedraagt zig de summa
van drie duizend zeven hondert agt
en dertig guldens, vier stuivers en
vier penningen.

f. 3738 - 4 - 4

De totale uitgave daar-
tegens eene summa van
drie duizend zes hondert
vier guldens, elf *stuivers* en
twee penningen.

3604 - 11 - 2

Blijkende dus bij den rendant
meer ontfangen als uitgegeven
te zijn de *summa* van eenhondert
drie en dertig guldens, dar-
tien *stuivers* en twee *penningen*.

f. 133 - 13 - 2

De welke door den rendant datelijk

folio 84 verso

datelijk in deze vergadering aan den
provisor Gerrit ten Bengevoort
zijn overgeteld.

Aldus afgehoord, gesloten en ge-
tekend in de kerke te Wenterswijk
den 21. maart 1700 zes en zeventig.

Me teste

Paul Reinier van Vinceler van Lamzweerde,
landschrijver.

Donderdag den 25. februarij 1779.

Zijn, na voorgaande uit ordre des

heeren officiers gedane bodinge²⁹⁵,
binnen Wenterswijk ten huize
van de erfgenamen Mellink gecom-
pareerd.

Garrit Jan Ubbink aan den Watertap,
gildemeester van Miste.

Garrit Jan Voordes op t Hietbrink,
gildemeester van Corle.

Meddeho absent.

Harmen Jan Boejink, gildemeester
van Huppel.

Harmen Jan Tenkink, namens Wander
ten Pas op Resink, gildemeester
van Henxel.

Derk ten Bengevoort Janszoon,
gildemeester van Ratum.

Jan Heurnink, gecommiteerde van
de buurschappen Cotten en Brink-
heurne.

Garrit Jan Stortelers, gildemeester
van de buurschap Woolt.

Garrit

folio 85 recto

Garrit Jan Mentink, gildemeester
van het Dorpbuur Wenterswijk
Voorts

Jan Berens Sellink		
Garrit Scholten		
Berend Joonen		rotmeesters
Hendrik van Wullen		van het
Berend Jan Gosens		Dorp Wenterswijk.
Joost Gijsbers		
Derk Abbink		
Jan Scholten		

Dewelke met den heer officier
gedelibereerd²⁹⁶ hebbende over zoda-
ne reparatien als er aan de kerk
van Wenterswijk nodig zijn en waar
van reets voor eenigen tijd de bestek-
ken door de kerkmeesters overge-
geven en door de praesente leeden
geëxamineerd zijn,

---

²⁹⁵ oproep

²⁹⁶ beraadslaagd

Te samen hebben geresolveerd dat de bestadinge van die nodige reparatien, na voorgaande publicatie, ten overstaan van den heer officier, kerkmeesters, gilde- en rotmeesters of hunne gecommiteerdens, in 't openbaar aan de minst aanneemende zal worden gedaan.

Dat die bestadinge geschied zijnde, vervolgens nader zal worden gedelibereerd over de uitslagen, welke alsdan door ieder gilde tot de betaling van die reparatien en van 't geene verder nog ten laste van de kerk mogte resteren, zullen gedaan

moeten

folio 85 verso

moeten worden.

Dat met relatie tot zodane reparatie, als er aan de kelder van het schoolhuis behoorde te geschieden, en waarvan door den schoolmeester een bestek was overgegeven, alles voor alsnog in staat zoude worden gehouden, vermits men geïnformeerd wierd, dat die van Meddeho sustineren dat de schoolmeester die reparatie zelve moet doen.

En vermits daar niemand namens Meddeho is gecompareerd, niettegenstaande uit het relaas van den ondervoogd bleek, dat hij heden veertien dagen Garrit Jan Boeijink op de Hilde tot deeze comparitie behoorlijk hadde geboodet en, toen Garrit Jan Boeijink op de Hilde hem zeide reets te zijn afgegaan en dat Teunis van Eerden hem moeste als gildemeester opvolgen, dat hij alstoen die boodinge aan Teunis van Eerden heeft gedaan, dog dat die Teunis van Eerden zig geëxcuseerd had, omdat hij nog tot gildemeester niet was aangesteld.

Zo hebben de praesente leden den heer officier verzogt, dat de afgegaane

gildemeesters en die nieuw moeten
aankomen, alsmede de rotmeesters
van Meddeho mogen worden gebodet,
om dezelve over haare bovengemelte
sustenue te hooren.

En heeft daarop de heer officier den
ondervoogd geordonneerd diezelve te

booden

folio 86 recto

booden, om tegens heden over veertien
dagen 's morgens om negen uren
alhier in Wenterswijk ten huize
van *Jan Lammert* Mellink ten voorschreven
einde te compareren.

Donderdag den 11. maart 1779
's morgens om negen uren.

Zijn, ingevolge gedaane boodinge
uit ordre des heeren officiers, op
heden ten huize van Mellink in
Wenterswijk gecompareerd

Teunis van Eerden en
Teunis Roukamp,
beide gildemeesters van de
buurschap Meddeho.
Voorts de rotmeesters derzelve
buurschap, met namen
Jan Harmen Lammerdink,
Jan Siebink,
Garrit Hendrik Heldes op de Horst,
Jan Berend Boeijink,
Garrit Jan Tjeenk, namens zijn
schoonvader Garrit Garverdink op Tjeenk,
Jan Hendrik Wanders en
Garrit Jan te Walvaart.

Aan dewelke voorgelezen zijnde het
verhandelde op den 25. der gepasseerde
maand februarij; hebben dezelve
vooraf gedeclareerd dat de diffe-
renten over de aanstelling van
nieuwe gildemeesters tussen hun
vereffend en daartoe geeligerd²⁹⁷ en

²⁹⁷

verkozen

aangesteld

folio 86 verso

aangesteld zijn Teunis van Eerden en Teunis Roukamp bovengemeld.

En hebben voorts te samen verklaard, dat zij zig alle met betrekking tot het eerste, heden veertien dagen geresolveerde, point, rakende de reparatien aan de kerk, conformeerden met de alstoen daarover genomene resolutie. Dog # dat # met betrekking tot de reparatien aan de school vermeenden onverplgt te zijn daartoe te contribuieren; gevende daarbij tevens over eene resolutie van de heeren Gedeputeerde Staaten dezer graafschap Zutphen, met betrekking tot de bouwlieden der geestelijke goederen in Meddeho genomen.

Ten gevolge van 't verhandelde op den 25. februarij en 11. maart 1779 is ergaan deeze navolgende publicatie:

“ Word hiermede bekend gemaakt, dat op donderdag
“ den 25. maart 1779 's namiddages om twee uren, in
“ de kerke binnen Wenterswijk. in 't openbaar zullen
“ worden aanbestaad eenige reparatien aan het
“ afdak van de Wenterswijksche kerke, mitsgaders
“ den geheelen ondersten zolder in die kerk, met al
“ hetgeene daartoe zoo aan leyen, nagels als andersints
“ zal nodig zijn; waarvan de bestekken vooraf zullen
“ kunnen gezien worden ten huize van de erfgenamen
“ Mellink binnen Wenterswijk. Imand daartoe genegen
“ zijnde, gelieve zig te vervoegen op tijd en plaatse voorschreven te
“ aanhoren de voorwaarden en zijn profijt te doen. Actum Wenters-
“ wijk den 11. maart 1779.

Onderstond ter ordonnantie des heren officiers
en was getekend Paul Reinier van Vinceler van Lamzweerde, landschrijver

Memorie:

Deze publicatie is op den 14. maart 1779 gepubliceerd²⁹⁸
en op den 21. maart gepubliceerd en geaffigeerd, binnen Wenterwijk.

---

²⁹⁸ bekend gemaakt in de kerk. 14 en 21 maart 1779 waren zondagen

folio 87 recto

Donderdag den 11 maart 1779
's namiddags om twee uren.

Praesentibus:
Den heere stadholder mr. *Herman Willem* Aberson.
Den heer predicant Wilhelmus Becking en
Jan Lammert Mellink

Zijn de navolgende twee proviso-
rie-rekeningen van den provisor
Gerrit ten Bengevoort afgehoord
en gesloten, namelijk de

De eerste van primo mej 1774 tot en met den
4 junij 1775, zijnde 57 weeken

Waarvan de ontfang is f. 580 - 3 - 12
De uitage (sic) daartegens f. 853 - 4 - 8

De tweede van Pinxteren 1775 tot en met ultimo
april 1776, zijnde 47 weeken.

Waarvan de ontfang is f. 1.043 - 13 - 10
De uitgave daartegens 804 - 5 - 10
f. 1.623 - 17 - 6 | 1.657 - 10 - 2

De totale ontfang deezer twee
rekeningen bedraagt zig de sum-
ma van een duyzent zes hondert
drie en twintig guldens, zeventien
stuivers en zes penningen

f. 1.623 - 17 - 6

De totale uytgave
daarentegens eene summa
van een duyzent zes hondert
zeven en vijftig guldens, tien
stuivers en twee penningen

1.657 - 10 - 2

Blijkende

folio 87 verso

Blijkende dus dat bij den
rendant meerder uitgege-
ven als ontfangen is eene
summa van drie en dertig
guldens, twaalf stuivers
en twaalf penningen
Welke de provisorie over-

f. 33 - 12 - 12

zulks aan den rendant is
schuldig gebleven.

Aldus afgehoord en gesloten in
de kerke van Wenterswijk den 11^{den}
maart 1779.

Me teste

Paul Reinier van Vinceler van Lamzweerde,
landschrijver

Donderdag den 25 maart 1779

Coram mr. *Herman Willem Aberson*, stadholder
Keurnoten | *Gerrit ten Bengevoort*
| *Jan Lammert Mellink*

Conditien, waarna de
kerkmeesteren van Wenters-
wijk, voorts de rotmeeste-
ren uit het Dorp Jan Scholten,
Joost Gijsberts, Hendrik
van Wullen, Jan Berend
Sellink, Gerrit Abbink,
Berend Jonen en Gerrit
Scholten, voor hun zelfs
en mede namens hunnen

absenten

folio 88 recto

absenten mede-rotmeester
Berend Jan Gosens.
Voorts uit Miste en Corle
de gildemeester Garrit Jan
Meenk, uit Meddeho de
gildemeester Teunis van
Eerden, uit Huppel, Henxel
en Ratum de gecommiteerde
Harmen Jan Tenkink. Uit
Cotten en Brinkheurne
de gecommiteerde Jan
Heurnink en uit het
Woolt en Dorpbuur de
gecommiteerde Harman-
nus Roerdink.

Ten overstaan van den

heer en meester *Herman Willem* Aberson, stadholder der heerlijkheid Bredevoort aan de minst aanneemende zullen besteeden de materialen en reparaties aan de kerk van Wenterswijk, waarvan op den 14. en den 21. maart 1779 de publicaties zijn gedaan, bij alzulke parcellen als hierna staan uitgedrukt.

1.

Zal een yder parcellen bijzonder opgehangen, ingezet en afgeslagen worden met guldens van twintig *stuivers* het stuk en die, op het laagste komt en den toeslag krijgt, zal aanneemer zijn.

2.

Die aanneemer word van het hout zal

folio 88 verso

zal hetzelfde ingevolge bestekken moeten leveren zonder schadelijken olm, noesten en in t generaal zonder kwaad, na Rijnlandsche mate, en wel voor den 1sten julij aanstaande in den toorn te Wenterswijk, mits eger de planken voor den eersten mei zullen gezaagd weezen en door aanbestederen beschouwd kunnen worden.

3.

Wanneer de aanneemeren het hout in den toorn gebragt hebben, zullen dezelve daarvan kennis geven aan een der aanbestederen, die dan het zelve door onpartijdigen zullen laten examineren en conform 't bestek bevonden wordende de beloofde aanneemings-penningen voldoen.

4.

Die aanneemeren worden van de leyen of ook van het deklood en nagels, zullen insgelijks dezelve voor den 1sten julij aanstaande in de kerk alhier moeten leveren, daarvan kennis geven aan de aanbestederen, wanneer dit een en ander mede door onpartijdigen zal worden geëxamineerd en conform bestek bevonden wordende de aanneemingspenningen betaald.

5.

Die aanneemer van het timmerwerk word, zal zoo ras de oude leyen van het dak # zijn #, aan 't werk moeten gaan, niet weder mogen uitscheiden en zijn werk moeten afgedaan hebben binnen een maand na dato, wanneer hetzelfde, bij

on-

folio 89 recto

onpartijdige examinatie conform het hieragter vermelte bestek bevonden wordende, de aanneemingspenningen zullen worden betaald.

6.

Die aanneemer word van het leyen-dekkerswerk, zal, zoo ras het hout geleverd en goedgekeurd is, de oude leyen moeten afneemen en in den toorn op een aan te wijzene plaats brengen, voorts zoo ras als de timmerlieden een gedeelte van 't afdak zullen hebben toegekleeft, aanstonds weder aan het dekken gaan en daaraan blijven, totdat hij het werk voltooid heeft conform het bestek, wanneer aan hem, na examinatie en goedkeuringe, de betaling der aanneemingspenningen zal worden gedaan.

7.

Die aanneemer word van het stoffen en witten der kerke, zal de kalk, materialen en gereedschap voor zoover-

re in de kerk niet voorhanden zijn, erbij moeten doen en niet eerder aan 't werk gaan, voordat het timmeren en ley-dekken afgedaan is; en zal binnen een maand na dat daarmede begonnen is, zijn werk afdoen.

8.

De aanneemers zullen tot genoeven de bestaderen voor de stipte nakominge der bestekken en deeze conditien moeten stellen twee sufficante borgen, in deeze heerlijkheid geërft en gegoedet, die zig een voor alle

en

folio 89 verso

en alle voor een, als principaal zullen moeten verbinden onder renunciatie²⁹⁹ van de exceptien³⁰⁰ van order en verdeeling, zig van derzelver effecten voor wel onderrigt houdende, waartegen ook de rotmeesters, gildemeesters en gecommiteerdens in het hoofd deezes vermeldt, hunne personen en goederen verklaren te verbinden voor de prompte voldoening der aanneemingspenningen.

9.

Indien een van de aanneemers zijn hiervoor bepaalde tijd niet in agt neemt, zal aan denzelven voor ieder dag dat hij later werkt of aan de aanneeming voldoet, daags tien stuiver gekort worden.

Na voorlezing van welke conditien word opgehangen

Voor eerst.

Een plaat, lang dertig en een half voet³⁰¹, dik 6 a 9. duim³⁰² onder

---

²⁹⁹ afstand doen, niet laten gelden
³⁰⁰ verweermiddelen

en boven, en regt.

Tien spooren, lang 14. voet, dik op den top en stam 4. a 5. duim, en regt.

Tien spooren, lang 10 ½. voet, dik op den top en stam 4. a 5. duim, en regt.

Tien koppelhouten, lang twee en een half voet, dik 5. a 5. duim, en regt.

Alles meskant³⁰³

475 voet eykenplanken van 9. uit de voet³⁰⁴

folio 90 recto

voet, niet smaller als 12. duim op den top en lang 17. voet, sonder spin.

Aangenomen bij Harmanus Roerdink voor agt en vijftig guldens f. 58 – 0 – 0

Borgen | scholte Jan te Lintum
| Harmen Jan Tenkink

Ten tweeden.

Negen spooren, lang 14 voet, dik op top en stam 4. a 5. duim, en regt.

Een spoor, lang 14. voet, dik 5. a 6. duim op top en stam, en regt.

Negen spooren, lang 10½. voet, dik op top en stam 4. a 5. duim, en regt.

Een spoor, lang 10½. voet, dik op top en stam 5. a 6. duim, en regt.

Tien koppelhouten, lang 2½. voet, dik 5. a 5. duim, en regt.

Alles meskant

475 voet eykenplanken van 9 uit de voet, niet smaller als 12. duim op den top, lang 17 voet, sonder spin.

Aangenomen bij Garrit Jan Roerdink voor agt en veertig guldens f. 48 – 0 – 0

Borgen | Engelbartus Lesink
| Derk ten Bengevoort Jansz.

Ten derden.

Vier hondert voet eyken tweeduims planken, snede vrij, lang

---

³⁰¹ een voet is ca. 30 centimeter
³⁰² een duim is ca. 2½ centimeter
³⁰³ met scherpe zaagsneden (dus niet afgerond)
³⁰⁴ dus ca. 3½ centimeter dik

folio 90 verso

20 voet, niet smaller als twaalf
duim.

Aangenomen bij Marten Schoe-
maker junior voor agt en der-
tig guldens

f. 38 – 0 – 0

Borgen | Derk ten Bengevoort Jansz.
| Jan ten Hones

Ten vierden.

Twee en twintig rijsten
Selster leyen.

Aangenomen bij Jan te
Brummelstroete voor
een honderd negen en
veertig guldens

f. 149 – 0 – 0

Borgen | scholte Jan te Lintum
| scholte Harmanus Roerdink

Ten vijfden.

Tien voet langte middelmatig
dakloot, van twee voet breed, Rijn-
landsche maat.

Twee en twintig duisent leynagels,
half drie ponders en half vier pon-
ders.

Aangenomen bij Jan Lam-
mert Mellink voor zeven
en dertig guldens

f. 37 – 0 – 0

Borgen | Harmanus Roerdink
| Gerrit ten Bengevoort

Ten

folio 91 recto Ten zesden.

Twee duisent Reesche latnagels,
welke aanbestadet worden tegen 't
hondert, en onder conditie, dat
aanneemer, wanneer er meer als
2000 nodig mogten zijn, de overige
zal leveren op deselve conditien.

Aangenomen door scholte
Jan te Lintum voor zeven
stuivers het hondert

0 – 7 – 0

Borgen | Harmanus Roerdink

Ten zevenden.

Het timmerwerk, ingevolge
het navolgende bestek.

1.

Den aanneemer zal gehouden
zijn om de oude planken en spoo-
ren, nadat alvorens de leyen
door een leydekker afgenomen
zijn, voorzigtig af te breken en
zoo veel mogelijk is voor schade
te bewaaren en onder den tooren
op te stapelen, neffens de oude
haanbalkens, koppelhouten en
standvinken, welke beste oude
spooen zullen gebruikt worden
tot haanbalkens en standvinken
onder de nieuwe spooen.

2.

Ook zal het tweede gebind, hetwelk
gezakt

folio 91 verso

gezakt is, eer de plaat en spooen
daarop gebragt worden, weer
opgericht worden, zoodat de bor-
sten van het carbeel digt tegen
den stijl en balk komt te slui-
ten en dan met een ijeren band
vastgemaakt worden.

3.

Zal de plaat in de gebindsbalkens
ingelegt worden, zooals de andere
leit van hoogte en op yder gebinds-
balk met een ijeren stok vastge-
maakt worden, en daar de enden van
de platen tegens malkanderen
komen 1½ voet over malkanderen
te lassen en suffisant te spijkeren.

4.

De twintig koppelhouten op de
muurplaten na een evenwijdige

verdeeling in te keepen, zoo diep als de oude zijn, en daar in de sporen met een pen en gat inwerken, en op het eene end van het koppelhout een standvink in gaten, die onder het spoor met een lip net komt te sluiten en dan met drie spijkers vast te spijkeren.

5.

Ook zullen de bovenspooren op de gebindsplaat met een hieling gezet worden en van boven op de gording-plaat met een nakken digt te werken en dan van onderen en van boven digt te spijkeren, en ter hoogte van de gording-rib een haenbalk met pen en gat in te gaten, die op de gording-rib met een keep zal vastgemaakt worden.

6.

folio 92 recto

6.

Dit geheele dak, ter lengte van 34 voet en ter hoogte van 24 voet, zal met de hiervoor aanbestadete eykenplanken van de 9. uit de voet gedekt worden, de naaden zuiver digt gestreeken en suffisant op de sporen gespjkerd. En daarenboven zal den aanneemer de planken tot den zolder in den toorn nodig regt strijken en daarin moeten brengen en op zijn plaats leggen, en de oude planken eraf breeken. Zullende den aanneemer zig met relatie tot het hierbij nodige ijzer en nagels, hetwelk hieronder niet begrepen is, kunnen adresseren bij een der gecommiteerdens in het hoofd dezes vermeld, welke hem zulx zal bezorgen.

Aangenomen bij Jan
ten Hones, voor veertig
guldens

f. 40 – 0 – 0

Borgen | Gerhardus du Pré
| Marten Schoemaker junior

Ten agtsten

Het stoffen en witten van de kerk,
welk laatste tweemaal zal geschie-
den en zal na het laatste witten
de kerk wederom moeten gestofd
en de banken schoongemaakt worden.

Aangenomen bij Jan
ten Hones, voor vijf en
vijftig

folio 92 verso

vijftig guldens f. 55 – 0 – 0
Borgen | Marten Schoemaker junior
| Jan Bouwmeesters

Ten negenden

Het leydekken van het afdak,
waarvan zoo even sub no. 7. het
timmerwerk is aanbesteedet.

Aangenomen bij Peter
Bobbert, voor vijftig
guldens f. 50 – 0 – 0
Borgen | Joost Gijsberts
| Jan te Brummelstroete

Aldus gedaan en bestadet op
dato en ten overstaan als boven.

Me teste
Paul Reinier van Vinceler van Lamzweerde,
landschrijver

Donderdag den 24. oktober 1782

Praesentibus
Den heere stadhouder mr. *Herman Willem* Aberson,
mr. *Frederik Robbert* Toewater, rentmeester der
geestelijke goederen,
domino Wilhelmus Becking, pastore loci.

Zijn, na tweemaal in datis 13 en
20 dezer maand oktober, teste nun-

cii relatione³⁰⁵, binnen Wenterswijk
gedaane publicatien, in de kerke
te

folio 93 recto

te Wenterswijk, met opene deuren
afgehoord en gesloten de navol-
gende kerkenrekeningen, als

1-mo. De rekening van den kerkmeester
Harmen Jan van Hengel over den
jaare van Michiel 1774 tot en met
Michiel 1775.

Waarvan de totale ontfang
zig bedraagt eene summa
van twee hondert zestig gul-
dens, vijftien stuivers en
vier penningen

260 - 15 - 4

De uitgave daaerente-
gens eene *summa* van twee
hondert negentig guldens
en tien stuivers

290 - 10 - 0

Zodat de rendant meer-
der uitgegeven als ontfan-
gen heeft en de kerke volgens
deze rekening aan denzel-
ven schuldig blijft eene
summa van negen en twin-
tig guldens, veertien stui-
vers en 15 penningen

29 - 14 - 15

(in de marge): Dit slot is in de naastvolgende rekening weder in uitgave gebragt, *memorie*.

2-do. De rekening van denzel-
ven kerkmeester *Harmen Jan* van
Hengel over den jaare van
Michiel 1775 tot en met
Michiel 1776.

Waarvan de totale ontvang
zig bedraagt de *summa* van
twee hondert dertig gul-
dens en zes *stuivers*

230 - 6 - 0

De uitgave daarentegens
eene summa van twee hon-
dert negen en dertig guldens,
negen *stuivers* en 11 penningen

239 - 9 - 11

Blijkende

---

³⁰⁵ volgens verslag van de gerechtsbode

folio 94 recto

dant meerder uitgegeven
als ontvangen te zijn de
summa van vijf en zestig
guldens, eenen stuiver
en zeven penningen

65	-	1	-	7
----	---	---	---	---

5-to. De rekening van Jan Lammert Mel-
link namens zijnen zwager den
kerkmeester Derk ten Bengvoort
Janszoon, van Michiel 1778 tot en
met Michiel 1779.

Waarvan de totale ontvang
zig bedraagt eene summa
van twee hondert negen
en zeventig guldens, tien
stuivers en agt penningen

279	-	10	-	8
-----	---	----	---	---

De uytgave daaren-
tegens eene *summa* van
twee hondert vier en der-
tig guldens, vier *stuivers*
en twaalf penningen

234	-	4	-	12
-----	---	---	---	----

Blijkende dus dat den
rendant meerder ont-
fangen als uitgegeven
heeft de *summa* van vijf en
veertig guldens, vijf
stuivers en 12 *penningen*

45	-	5	-	12
----	---	---	---	----

6-to De rekening van den kerkmeester
Harmen Jan van Hengel van Michiel
1779 tot en met Michiel 1780.

Waarvan de totale ontvang
zig bedraagt de summa van
drie hondert negen en veer-
tig guldens, vijftien *stuivers*
en vier penningen

349	-	15	-	4
-----	---	----	---	---

De uytgave daarente-
gens de *summa* van drie
hondert agt en veertig gul-
dens

folio 94 verso

dens, negentien *stuivers*

en eenen penning	348	-	19	-	1
Blijkende dus bij den rendant meerder ontfan- gen als uitgegeven te zijn de <i>summa</i> van zestien stuivers en drie penningen	f. 0	-	16	-	3

7-mo. De rekening van Jan Lammert Mellink namens zijnen zwager den kerkmeester Derk ten Bengevoort Janszoon, van Michiel 1780 tot en met 1781.

Waarvan de totale ontfang zig bedraagt drie hondert agt guldens, vijf stuivers en negen penningen	308	-	5	-	9
De uitgave daarente- gens drie hondert zes en dartig guldens, dartien stuivers en veertien penningen	336	-	13	-	14
Blijkende daarbij, dat den rendant meerder uitge- geven als ontfangen heeft, en de kerke dus aan hem schuldig blijft de <i>summa</i> van agt en twintig guldens, agt stuivers en vijf penningen	28	-	8	-	5

8-vo. De rekening van den kerkmeester Harmen Jan van Hengel, van Michiel 1781 tot # en met # Michiel 1782.

Waarvan de totale ontvang zig bedraagt # de # <i>summa</i> van twee hon- dert vijf en twintig guldens, elf stuivers en zeven penningen	225	-	11	-	7
De uitgave daarentegens de <i>summa</i> van drie hondert zes en					

folio 95 recto

en twintig guldens, twee stuivers en agt penningen	326	-	2	-	8
Blijkende daarbij, dat den rendant meerder uitgegeven als ontfangen heeft, en de kerke dus aan hem schul- dig blijft één hondert gul-					

dens, elf stuivers en eenen
penning

---

f.100 - 11 - 1

Aldus afgehoord, geslooten en getekend in de kerke van Wenterswijk, op dato en ten overstaan als boven.

Me teste
Paul Reinier van Vinceler van Lamzweerde,
landschrijver

Donderdag den 18. augustus 1785

Praesentibus
den heer stadtholder *mr. Johannes Caspar Conradi,*
mrs. Abraham de Leeuw van Coolwijk
en *Herman de Leeuw van Coolwijk,*
rentmeesters der geestelijke
goederen,
domino Wilhelmus Arnoldus Becking, pastore loci.

Zijn, na tweemaal in datis 7. en 14. dezer maand augustus, t.n.r., binnen Wenterswijk gedaane publicatien, in de kerke te Wenterswijk, met opene deuren afgehoord en gesloten de navolgende kerkenrekeningen als

1-mo. De rekening van
Jan

folio 95 verso

Jan Lammert Mellink namens
zijnen zwager, den kerkmeester Derk ten
Bengevoort Janszoon, over den
jaare van Michiel 1782 tot en met
Michiel 1783.

Waarvan de totaale ontfang
zig bedraagt de summa van
twee hondert een en zeven-
tig guldens, dertien *stuivers*
en tien penningen

f. 271 - 13 - 10

De uitgave daarentegens
eene summa van vier hon-
dert zes en twintig guldens,
twee *stuivers* en twaalf *penningen*
Blijkende daarbij, dat de

426 - 2 - 0 (sic)

rendant meerder uitgegeven als ontvangen heeft, en de kerke dus aan hem schuldig blijft de *summa* van een hondert vier en vijftig guldens, negen *stuivers* en twee penningen Mits dat de rendant aan den glaazemaker Bengervoort betaale den post van f. 58 – 7 – 0 en aan den boedel van zijn vader, wijlen *Gerrit Jurjen Mellink* het ingebragte saldo van de rekening van den 25. mej 1775, beide in uitgave geleden.

	f. 154	-	9	-	2
--	--------	---	---	---	---

2-do De rekening van den kerkmeester Steven Jan van Hengel over den jaare van Michiel 1783 tot en met Michiel 1784. Waarvan de totaale ontfang zig bedraagt de *summa* van twee hondert vijf en zeventig guldens

folio 96 recto

dens, zes *stuivers* en twaalf penningen

	f. 275	-	6	-	12
--	--------	---	---	---	----

De uitgave daarentegens de *summa* van twee hondert vier guldens, eene *stuiver* en vier penningen

	204	-	1	-	4
--	-----	---	---	---	---

Blijkende daarbij, dat de rendant bij deeze rekening meerder heeft ontfangen als uitgegeven en dus aan de kerke schuldig blijft de *summa* van een en zeventig guldens, vijf *stuivers* en agt penningen

	f. 71	-	5	-	8
--	-------	---	---	---	---

Aldus afgehoord, geslooten en getekend in de kerke van Wenterswijk, op dato en ten overstaan als boven.

Me teste
Paul Reinier van Vinceler van Lamzweerde,

landschrijver

Donderdag den 1. julij 1790
's namiddags om twee uren.

Praesentibus
den heere stadhouder mr. *Johannes Caspar*
Conradi,
de beide heeren predikanten
Wilhelmus *Arnoldus* Becking en *Otto* Henricus Kotjen (sic)
mr. J. B. Roelvink
Jan Wamelink
H. J. Tenkink
Garrit Jan Elink en Hendrik Harmelink

Zijn de navolgende provisorie-
reeke-

folio 96 verso

rekeningen van den provisor
Garrit Jan Elink afgehoord en
gesloten, namelijk:

De 1ste over den jaere van 1mo mej
1776 tot *ultimo* april 1777.

Waarvan de ontfang is	f. 461	-	7	-	8			
en d' uitgave daartegens					f. 585	-	0	- 0

De 2de over den jaere van 1° mej
1777 tot *ultimo* april 1778.

Waarvan d' ontfang is	f. 595	-	18	-	4			
d' uitgave daartegens					f. 544	-	10	- 0

De 3de over den jaere van 1° mej
1780 tot *ultimo* april 1781.

Waarvan de ontfang is	f. 909	-	6	-	4			
d' uitgave daartegens					f. 396	-	8	- 0

De 4de over den jare van 1° 1781
tot *ultimo* april 1782.

Waarvan d' ontfang is	f. 697	-	14	-	8			
d' uitgaave daartegens					f. 694	-	6	- 0

De 5de over den jaere van 1° mej
1784 tot *ultimo* april 1785.

Waarvan d'ontfang is	f. 665	-	9	-	8			
de uitgave daartegens					f. 442	-	9	- 0

De 6te over den jaare van 1° mej
1785 tot ultimo april 1786.

Waarvan d'ontfang is	f. 701	-	16	-	12			
d'uitgave daartegens					f. 869	-	15	- 8
	f. 4.031	-	12	- 12	3.532	-	8	- 8

De totale ontfang deezer zes rekeningen bedraagt zig de summa van vier duizend een en dertig guldens, twaalf stuivers en twaalf penningen

f.	4031	-	12	-	12
----	------	---	----	---	----

De totale uitgave daartegens eene summa van drie duizend vijf hondert twee en dertig guldens, agt stuivers en 8 penningen
Zodat den rendant, volgens die zes rekeningen, meerder ontfan-

gen

	3532	-	8	-	8
--	------	---	---	---	---

folio 97 recto

gen als uitgegeven heeft en dus aan de provisorie schuldig blijft de summa van vierhonderd negen en negentig guldens, vier stuivers en vier penningen,
welke hij overtellen zal aan deszelfs opvolger Jan Rosen op Wamelink

f. 499	-	4	-	4
--------	---	---	---	---

Voorts zijn ter praesentie als boven afgehoord en geslooten drie provisorie-rekeningen van den provisor Jan Scholten, gaande over zes hierna te noemen jaaren, namelijk:

De 1ste over de jaaren 1778 en 1779

Waarvan d'ontfang is	f. 1.114	-	3	-	2			
d' uitgave daartegens					f. 1.020	-	9	- 4

De 2de over de jaaren 1782 en 1783

Waarvan d'ontfang is	f. 1.373	-	17	-	8			
d' uitgave daartegens					f. 1.097-		0	- 0

De 3de over de jaaren 1787 en 1788

Waarvan d'ontfang is	f. 1.323 -	9	-	10				
d' uitgave daartegens				f. 877 -	17	-	0	
	f. 3.811	10	-	4 f. 2.995 -	6	-	4	

De totale ontfang deezer rekeningen bedraagt zig over voorgemelte zes jaren de *summa* van drie duizend agt honderd en elf guldens, tien stuivers en vier penningen

f. 3.811 - 10 - 4

De totale uitgave daartegens de *summa* van twee duizend negen honderd vijf en negentig guldens, zes stuivers en vier penningen

2.995 - 6 - 4

Zodat de rendant over die zes jaaren meerder ontfangen als uitgegeven heeft en dus aan de provisorie schuldig blijft de *summa* van

agt

folio 97 verso

agt honderd zestien guldens en vier *stuivers* Welke zullen moeten

f. 816 - 4 - 0

worden overgeteld aan des rendants opvolger, den heer mr. J. B. Roelvink, om te verantwoorden naar behooren.

Aldus greekend en afgehoord in de kerke van Wenterswijk, den 1sten julij 1700 negentig, ten overstaan als boven.

Me teste

Paul Reinier van Vinceler van Lamzweerde,
landschrijver.

Donderdag den 21 september 1797
in de kerk te Wenterswijk

Praesentibus *Willem Paschen Gerritsoon*, pr. officier, den rentmeester *Gerhard Jan de Leeuw* van Coolwijk, zo voor sig in die qualiteit, alsmede hiertoe door *Evert Broeker* q.p.³⁰⁶, gevolmagtigde.

³⁰⁶ qualitate praedicta, in voornoemde hoedanigheid

domine *Otto Henricus* Ketjen,
de leden der municipaliteit
Hermanus ter Pelkwijk en
Hendrik Hofkes

Zijn na tweemaal in datis 10 en 17 deezer
maand *september* gedaane publicatien binnen
Wenterswijk, in de kerk afgehoord de
kerkenrekeningen van den kerkmeester

J.

folio 98 recto

Jan Lammert Mellink als

No 1. Over den jaare 1784 tot 1785, waar- van den ontfangst zijnde	f.	238 – 18 – 6	
Waartegen de uitgave			f. 268 – 3 – 14
No 2. Over den jaare 1786 tot 1787 Waarvan den ontfangst	f.	244 – 3 – 12	
Waarteegen de uitgave			f. 285 – 3 – 10
No. 3. Over den jaare 1788 tot 1789 Waarvan den ontfangst		328 – 9 – 4	
Waartegen de uitgave			313 – 5 – 12
No. 4. Over den jaare 1790 tot 1791 Zijnde den ontfangst		243 – 17 - 4	
Waartegen de uitgave			307 – 6 – 0
No. 5. Over den jaare 1792 tot 1793 Zijnde den ontfangst		238 – 17 - 4	
Zijnde de uitgave			268 – 9 – 12
No. 6. Over den jaare 1794 tot 1795 Zijnde den ontfangst		275 – 3 - 4	
Zijnde de uitgave			298 – 5 – 14
No. 7. Over den jaare 1796 tot 1797 Zijnde den ontfangst		219 – 14 – 4	
Zijnde de uitgave			240 – 9 – 4
	f.	1.789 – 3 – 6	f. 1.981 – 4 – 2

Blijkende dat den geheelen ontfangst
over de jaaren 1784 tot 1797 in het geheel zijn-
de de summa van zeventien hondert ne-
gen en taggentig guldens, drie stuivers, ses penningen

Zegge f 1.789 – 3 – 6
Waartegen de geheele uitgave over
dezelve jaaren zijnde de sum-
ma

folio 98 verso

ma van negentienhohert een
en taggentig guldens, vier *stuiver*,
2 *penningen* f. 1981 – 4 – 2
Waarbij komt voor den officier en
landschrijver voor 't afhooren dezer
seven reekeningen 21 – 0 – 0 f. 2002 – 4 – 2
f. 213 – -- 12

Blijkende dat de uitgave meerder
zijnde dan den ontfangst, de summa van
twee hondert dertien guldens, twaalf
penningen, welke de kerk aan hem,
rendant, schuldig blijft, mits dat
denselven alle de berekende posten be-
taale.

Aldus afgehoort en geslooten op dato
als boven.

Me teste
Burchard Diederik Muller,
provintiaal landschrijver.

Donderdag den 3^e januarij 1805
in de gereformeerde kerk te Wenterswijk

Praesentibus Willem Paschen *Gerrit-*
zoon, drost van Bredevoord en
de rentmeester *Gerhard Jan de*
Leeuw van Coolwijk.
Zijnde er geene andere

g'erfdens

folio 99 recto

geërfdens of leeden van den
kerkenraad praesent.

Zijn na behoorlijk vooraf ergaene pu-
blicatie teste nuncii relatione³⁰⁷ ter
cancellerie deeses drost-ambt Brede-

³⁰⁷ getuige het verslag van de bode

voord, binnen Wenterswijk in de gereformeerde kerk, afgehoord de kerkerekeningen van de kerkmeester Jan van Wullen.

Blijkende uit dezelve dat door den rendant van en met den 19^e october 1797 tot ultimo october 1804 is ontvan-

gen eene summa van f. 1896 – 15 – 14

En daarentegen in den opgemelten tijd uitgegeven f. 1863 – 18 – 6

Waaronder begrepen is voor het afhooren der reekening f. een en twintig guldens.

Blijkende alsoo dat er bij den rendant meerder is ontvangen dan uitgegeven eene summa van twee en dertig guldens, seeventien

stuivers en agt penningen f. 32 – 17 – 8

En alsoo bij denzelven in cassa gebleeven.

Aldus afgehoort en geslooten op dato ut supra³⁰⁸ ten overstaan als boven.

Me teste!

Abraham Caspar Salomon ten Bokkel,
landschrijver.

folio 99 verso

Den 30 september 1813 bij den maire van Winterswijk H. Willink is ontvangen een besluit van den heere prefect van het departement van den Boven-IJssel, luidende als volgt:

(in de marge): No. 136, 1e division.

Rappeler dans la reponse l'indication de la date, *numero* et division ci-dessus³⁰⁹

Le chevalier de la Legion d' Honneur,
Commandeur de l'Ordre Impérial de la Réunion³¹⁰, préfet du departement de l' Issel Superieur.

---

³⁰⁸ als boven

³⁰⁹ Nr. 136. Eerste verdeling. In het antwoord aangeven de datum, het nummer en verdeling hierboven

³¹⁰ keizerlijke orde, sinds oktober 1811

Vu la lettre de *monsieur* le sous-prefet de Zutphen en date 2 août proposant la convocation de propriétaires du canton de Winterswijk à l'effet de délibérer sur la redaction d'un règlement sur l'occupation et le défrichement³¹¹ de terres incultes communales³¹².

Revu la lettre de ce magistrat en date 19 juin de l'année courante et celle du maire de Winterswijk, qui y fut jointe³¹³, détaillant les faits, qui par suite de coutume d'ancienne date³¹⁴ ont eu lieu récemment³¹⁵ à Winterswijk pour la repression d'occupation illégale de biens communaux incultes³¹⁶ considérant le peu de régularité de ce mode de repression contraire à ce qui doit être appliquée à cet égard d'après le principe des lois qui régissent le département.

Vu la nécessité de reprimer les occupations illégales de terres vaines et vagues³¹⁷ et l'intérêt qu'il y a d'en favoriser la culture.

Arrête

Article 1

Le maire de Winterswijk est chargé de la convo-

(in de marge): *Numero* 1053, transmission au maire de Winterswijk chargé de son execution. Le sous-prefet, signé A.P.R.C. v. d. Borg³¹⁸.

---

³¹¹ ontginning
³¹² gemeenschappelijke onontgonnen gronden
³¹³ die hierbij gaat
³¹⁴ gewoonte van oudsher
³¹⁵ onlangs
³¹⁶ gemeenschappelijke niet in cultuur gebrachte grond (markegronden)
³¹⁷ ongecultiveerde gronden in het algemeen (woeste gronden)
³¹⁸ waarschijnlijk A.P.R.C. van de Borch van Verwolde

Persoonsregister

Aberson,			
-	Herman Willem,	mr., stadhouder,	76v, 78r, 79r, 79v, 81v, 83r, 83v, 87r, 87v, 88r, 92v
Abbink,			
-	Derk,	rotmeester van het Dorp,	85r
-	Gerrit,	rotmeester van het Dorp,	87v
Almeslo,			
-	Derk van,	rotmeester van Wonterswijk	40v
Baak,			
-	nn.,	broer van Joost, leijendekker/ klokkengieter te Swilbroek,	35r
-	Joost ter,		35r,
Becking,			
-	Willem, (Wilhelm, Wilhelmus)	dominus/pastor/predikant,	53r, 66r, 66v, 67r, 72v, 78, 81v, 83r, 83v, 87r
Becking,			
-	Wilhelmus H (Wilhelmus Arnoldus)	pastor, predikant	81v, 83r, 92v, 92v, 95r, 96r
Becquer,			
-	nn.	oud-landschrijver,	17v, 35r
-	Andries,	burgemeester van Doesborgh,	41r,
Beernink,			
-	Derk,	gildemeester van Meddehoe,	80r
Bekking (Bekkink),			
-	Wilhelm (Willem), (Wilhelmus)	v.d.m./predikant/dominus/pastor	30v, 32r, 43v, 45r, 48r, 49r, 50r, 52r, 63r, 67v, 70v, 75v
Bengevoort (Bengwort),			
-	nn.	glazenmaker,	95v
-	Derk ten,	† < 10-6-1729, provisor 1711 + 1713	1v, 5r, 7r, 12r, 25r
-	Derk ten		94r
-	Garrit (Gerrit) ten,	provisor 1765-1770, 1774-1776 keurnoot,	75v, 77v, 78r, 81c, 83v, 84v, 87r, 87v, 90v
-	Jan ten,	† vóór 10 juni 1729	1r, 56r
-	weduwe van Derk		1v, 5r, 7r, 12r, 25r
-	weduwe van Jan		1r, 56r
Bengevoort Janszoon,			
-	Derk ten,	gildemeester van Ratum, kerkmeester 1776-1777, 1778-1779, 1780-1781, 1782-1783,	81v, 84v, 90r, 90v, 93v, 94v, 95v
Bennink,			
-	Hendrik,	rotmeester van Miste,	79v
-	Wander,	rotmeester van Miste,	19v
Beukers,			
-	Frerik (Frer)	zoon van Jan, voogt,	58v
-	Jan,	vader van Frerik, ondervoogt	19r, 59r

Beusink,			
-	Tobias,		34v
Blekkink,			
-	nn.	gildemeester van 't Woolt,	16r
-	nn.	dominus/predikant,	42v
Bobbert,			
-	Peter,	leijendekker te Raesvelt,	1v, 92v
Boeijink (Boejink),			
-	Berent,	gildemeester van Huppel,	11r
-	Derk,	in Meddo,	40v
-	Garrit Jan,	op de Hilde in Meddeho,	85v
-	Harmen Jan,	gildemeester van Huppel,	84v
-	Jan Berend,	rotmeester van Meddeho,	86r
-	Salomon,		10v
Boer,			
-	nn	gedeputeerde,	54r, 55r
Boesink,			
	Harmen,	† voor 10 april 1752	56r
Bokkel,			
-	Abraham Caspar Salomon ten,	landschrijver,	99r,
Bom,			
-	Arnold Hendrik,	mr., i.u.dr, stad(t)holder	67v, 68r, 68v, 70r, 70v, 72v, 75v
Borgh,			
-	Aalbert ter,	gildemeester van Ratum,	80r
Borg,			
-	A.P.R.C. v. d.		99v,
Boumeister (Boumeisters)			
-	Jan,	smit te Eijba/ergen,	23v, 35v
-	Jan,		92v
Broeker,			
-	Evert,	rentmeester der geestelijke goederen,	97v
Brummelstroete,			
-	Jan te,		90v, 92v
Buessink,			
-	Garrit,	gildemeester van Dorpboer,	80r
Buijink,			
-			
-	Wander,		56r
Camstra,			
-	Hans Willem van,	grietman van Idaederadeel, drossard en rigter van Bredevoort	59r
Capellen, van der			
-	Frederik Robert Evert,	baron, heer van den Boedelhoff,	29v, 41r
Carel,			
-	Jan,		35v, zie ook Karel
Coeverden,			
-	nn	verwalter-drossard, officier,	4v, 35v
Conradi,			
-	Johannes Caspar,	stadhouder,	95r, 96r
conventualen klooster Groten Bourlo,			32r
Curtius,			

-	Albert, Dondergoor,	burgemeester van Doesborg,	29v
-	Frederik, (Fredrik, Frederijk)		54r, 55r, 63r
	Dorth,		
-	R. van, Draijers (Draeijers),	baron,	52r, 53r
-	Berent, Duncan,		60v, 61r, 61v
-	Johan, Dunnewolt,	mr., raet en rekenmeester,	31v
-	Derk Jan van, Eeltink,		70v
-	Willem, Eerden,		52r, 54r, 55r,
-	Teunis van (den,) Egelink,	gildemeester van Meddeho,	85v, 86r, 86v, 88r
-	Jan, Elink,	leijendekker te Zutphen,	13v, 34v
-	Garrit Jan, Esselink,	provisor 1776-1778, 1780-1782, 1784-1786,	96r, 96v,
-	Keune (Kuene) Esselink,		60v, 61r, 70v
-	nn. Esselink,	+ vóór 7 november 1771	81r
-	weduwe van Jan Evers,		81r
-	Erik, Gerhard,	rentmeester van de Beurse, predikant	16v, 32r 50r, 53r, 65r, 66r, 66v, 67r, 67v 70v, 72v, 75v, 78r
-	Hendrik, Hindrik,	smit,	23r, 23v 29r
-	nn. Freij,	predikant	42v, 43v, 45r, 48r, 49r, 52r, 65v
-	nn. Fremij,	stadhouder heerlijkh.Ligtenvoorde,	75r, 75v
-	Wilhelm, Garverdink,	klok(ken)gieter te Eijbergen,	14r, 14v, 17r, 17v
-	nn. Garrit, Gedeputeerde Staten	rotmeester van Meddehoe, rotmeester van Meddeho, van graefschap Zutphen,	11r, 86r, 29v, 31v, 40r, 41r, 52r, 54r, 65v, 66r, 86v
	Geers,		
-	F., Geurkink,	rentmeester geestelijke goederen,	70v, 75v
-	Berent, Gielink,		61r
-	Antoni, Gijsbers,	rotmeester van dorp Wenterswijk,	79r
-	Harmanus, Gijsbers (Gijsberts)	rotmeester van Winterswijk	40v
-	Joost, Gijsbers (Gijsberts)	rotmeester van het Dorp,	24r, 35r, 85r, 87v, 92v

Goossens (Gosens),			
- Berend Jan,	rotmeester van het Dorp,		81r, 85r, 88r
Graver,			
- A.V.,			57v
- Jan Willem,	† 1760, in het Dorp, provisor na 1752, 1754-1758, 1760-1761		32r, 46r, 46v, 52r, 56r, 57v, 64 67v, 68v, 69r, 69v, 73r
Gravers,			
- dogter van Wassenberg,			5r
- nn.			63r
Grul,			
- Abraham,	borger van Zutphen, x Smit,		34r
Harmelink,			
- nn.	rotmeester van Meddehoe,		11r
- Hendrik,			96r
Harmsen,			
- Hendrik,	leijendekker te Zutphen,		13v, 34v
Hasselt,			
- Bartholomeus van,	burgemeester van Zutphen,		29v
Hecking,			
- Willem Sigismund,	† < 1760; j.u.dr., stadtholder, landschrijver,		2r, 2v, 3r, 4v, 5r, 6r, 10r, 17v, 35r, 42r, 45r, 49r, 58r, 63v, 64r, 64v, 65r, 66v, 67r, 68v, 69v, 70v
Heekeren,			
- nn.	baron van, heer van Walien, Kampherbeek en de Wierse,		32r
Helders,			
- Garrit Jan	op de Horst, rotmeester Meddeho,		86r
Hengel,			
- nn. van,	voogt,		18r, 26v, 45r
- Antoni van,	rotmeester van Winterswijk,		19v, 21r, 25r, 35v
- Harmen Jan van,	kerkmeester 1759-1760, 1761-1762, 1763-1764, 1767-1768, 1769-1770, 1771-1772, 1773-1776, 1777-1778, 1779-1780, 1781-1782, keurnoot,		67v, 71r, 71v, 75v, 78v, 79r, 79v, 82r, 82v, 93r, 93v, 94r, 94v
- Jacobus van,	broer van Theodorus, provisor 1758-1763,		68r, 68v, 72v, 73r, 73v
- Steven Jan,	rotmeester van Winterswijk		40v, 49v,
- Steven Jan jr. (van),	rotmeester van Winterswijk kerkmeester 1733-1734; 1735-1736, 1737-1739, 1743-1744, 1745-1746, 1755-1756, 1757-1758, x Anna Maria Louisa du Pré,		1r, 2r, 2v, 3r, 4r, 5r, 6r, 8r, 10r, 12r, 12v, 13r, 14r, 14v, 16v, 17r, 17v, 18r, 19v, 21r, 21v, 22r, 22v, 23r, 23v, 25v, 26r, 27v, 28-2r, 28-2v, 29r, 29v, 34v, 35v, 39r, 39v, 42v, 43v, 44r, 49r, 50r, 50v, 52r, 53r, 66r, 66v, 67r, 70r, 80v, 81r,
- Steven Jan van,	kerkmeester 1783-1784,		95v,
- Theodorus van,	rotmeester van Winterswijk, ontfanger, provisor 1746-1750, 1752-1754,		10v, 19v, 27r, 27v, 28-1v, 29r, 30r, 40v, 49v, 63r, 63v, 67v, 68r, 68v, 70v, 78r
Hesselink,			

-	Keune,		52r
-	Lubbert, scholte,		1r, 3r, 5r, 6r, 9r, 10r, 12v, 14r, 17r, 18v, 32r
-	Lubbert Derk Jan,	provisor 1765-1766, 1770-1774	54r, 55r, 63r, 67r, 77v, 83r, 83v-84r
-	T. Hessink,	op Dravenhorst,	32r, 55r
-	Hendrik (Hindrick), Heurnink,		56r, 56v
-	Jan, Hijink,	namens Cotten en Brinkheurne,	84v, 88r
-	Hendrik,	gildemeester van Corle,	80r
-	Jan,	rotmeester, gildemeester Woolt,	16r, 30r
-	Jan,	gildemeester van Korle,	30r
-	Wander,	scholte, gildemeester van Woolt,	52r, 54r, 55r, 65r, 66r, 66v, 67r, 80r
-	Wander, Hilbelink,	scholte,	67r
-	Kuene, Hinkamp,		70v
-	Wessel, Höfkes,	rotmeester van Korle,	19v
-	Harmanus (Harmen), Hofkes,		32r, 52r
-	Harmanus, Holten,	municipaliteits-lid,	97v
-	E.H. ten, Honders,		83v
-	Jan Willem, Hones,		52r
-	Jan ten, Honis,		83v, 90v, 92r
-	nn. Hoppenbrouwer,		81r
-	Derk, Horst,	commandeur, substituit-drossard en rigter,	28-2r, 29v, 30r, 30v, 31v, 39r, 40r, 41r, 42v, 43v, 45r, 48r, 50r
-	Berent ter, Huijsink,	in Meddo,	40v
-	Roeloff, Huppel,		10v
-	nn. scholte van. Jan scholte van,		56r 70v
-	IJselborg, Jonen (Joonen),	praedikant,	25r
-	Berend, Kalf (Kalff),	rotmeester van het Dorp,	85r, 87v
-	nn. Harmen, Kalf (Kalff) sr.,	scholte (?),	4v, 22v, 53r, 65r

-	Hendrik,	dr., rotmeester van Winterswijk, collecteur van den impost,	19v, 20r, 20v, 21r, 21v, 22v, 27r, 28-1r, 28-1v, 29r, 30r, 32r, 52r, 56r
Karel (Carel, Karels)			
-	Jan,	molenmaker,	18r, 23v, 40v
Kelp,			
-	Jacob,		83v
Keppel,			
-	Georg B. K., baron van,	heer van Hengel, Mallem, Oldenbarnsfelt, Oedink en Proebstink,	31v, 52r, 54r, 55r
-	Georg B. K., baron van,	heer tot (van) Öedink,	53r, 54r
Ketjen,			
-	Otto Henricus,	predikant	96r, 97v
Kimmel,			
-	Fred.,		29r
Klomps,			
-	Jan Willem,	rotmeester van Dorpboer,	80r
Koks,			
-	Jan Hindrik,	rotmeester van Ratum,	80r
-	Wessel,	gildemeester van Ratum,	19v
Koops,			
-	Gerrit,	rotmeester van 't Woolt,	16r
Kossink op Buijink (Buijnk, Boeijenck)			
-	Wander,	scholte, gilde- en rotmeester van Huppel,	23v, 52r, 54r, 55r, 57v, 65r, 66r, 67r, 70v, 80r,
Laerberg,			
-	Jan,	† voor 28 mei 1734	22r
Lalane de du Thajj,			
-	Ant(h)on Theodor de,	heer van de Kemnade, officier/commandeur fortresse, verwalter-drossard, rigter van Bredevoort,	1r, 8r, 13r, 14r, 14v, 15r, 16v, 17r, 17v, 18r, 21r, 22r, 23r, 25v, 32v, 35r, 35v
Lammerdinck (Lammerdijnck, Lammerdink)			
-	Harmen,	rotmeester in Meddo,	40v, 54r, 55r
-	Jan Harmen,	rotmeester van Meddeho,	86r
Lamzweerde,			
-	Paul Reinier van Vinceler van,	landschrijver,	70v, 72r, 72v, 74v, 75r, 75v, 76v, 77v, 79r, 79v, 81v, 82v, 83v, 86v, 87v, 92v, 95r, 96r, 97v
landtschrijver,			
Leeuw van Coolwijk,			
-	Abraham de,	mr., rentmeester van de geestelijke goederen Bredevoort,	78r, 81v, 95r
-	Gerhard Jan de,	rentmeester,	97v, 98v
-	Herman de,	mr., rentmeester van de geestelijke goederen Bredevoort,	95r
Leferdink (Leefferdijnck),			
-	Berent,	rotmeester,	54r, 55r, 61v
Lennig,			
-	nn.	† voor 18 juli 1729,	5v

	kerkmeester 1712,	
- weduwe van deze		5v
Lesink,		
- Engelbartus,		90r
Liefdink,		
- Berent,		32r
Liefers,		
- Berent,		52r, 53r
Lintum,		
- Geert te,	scholte op Mierdink (Meerdink),	32r, 52r, 65r
- Jan te,	scholte,	32r, 60v, 61r, 70v, 90r, 90v,
Looi,		
- nn.	pastor,	65r
Lutgers,		
- Jan,	gildemeester van Miste,	11r
Maghorius		zie Michorius
markenschrijver,		26r
Meenk,		
- Garrit Jan,	gildemeester Meddeho en Corle	88r
Meeuwssen,		
- Ernst Arnold,	keurnoot,	58r
Meis,		
- L.,	namens G.S. van Zutphen	52r, 54r
- Derk,	† voor 10-6-1729, provisor 1714,	2r, 7r, 12r, 25r,
- weduwe van Derk		2r, 7r, 12r, 25r,
Mellink,		
- Gerrit Jurjen (Jurrien),	kerkmeester 1772-1773,	79r, 79v, 81r, 82r, 82v, 84v,
	keurnoot, x weduwe,	86v, 95v
- Jan Lammert,	kerkmeester 1784-1797,	86r, 87r, 87v, 93v, 94r, 94v,
		95r/95v, 97v/98r
Mengers,		
- Jan Berent,		63r
Mentink,		
- Garrit Jan,	gildemeester van Dorpbuur,	85r
Merdijnck (Merdijnk),		
- Geert,		54r, 55r
Michorius (Machorius),		
- Derk H.,		83v
- nn.	koster,	35v
- Jan,	provisor 1742-1744,	48r
Mierdink,		
- Hendrik,	rotmeester van Hengsel,	80r
Mot (Mott, Motte), la,		
- nn.	leijendekker,	3v
- Kasper la,		62r, 62v
- nn.		15v
Mulder,		
- Harmanus,		62r
Muller,		
- Burch. Dies.,	landschrijver,	98v
Neijweijde, Wjlllem,		zie Nijweide
Nienhuis,		

-	Jan, Nijenhuis,	gildemeester van Meddehoe,	30r
-	Jan Hendrik, Nijweijde (Neijweijde),	gildemeester van Brinkheurne,	80r
-	Willem (Wijllem), Nourneij,	gildemeester.	54r, 55r
-	nn. Oisink, Jan, Olmius,	oud-voogt,	18r, 34r zie Oosink
-	Gerhard Josef, Oosink (Oisink),	burgemeester van Deutinchem,	29v
-	Jan, Opgelder,	rotmeester van Cotten,	54r, 55r, 56r, 80r
-	nn. Orange (Orange) en Nassau (Nassauw),	ontfanger-generael,	19r, 24v
-	nn.	prince van	70v
-	nn.	princesse douariere van	54r, 58v, 65v
-	Willem Carel Hendrik Friso Pallandt,	prince van,	31v, 58v
-	Frederik Willem Floris van, baron, heer van (het) Walvaart, drossard van Bredevoort,		53r, 75r
	Pas,		
-	Wander te (ten), Paschen Gerritzoon,	op Resink, gildemeester Hengsel,	80r, 84v
-	Willem, Pele,	drost van Bredevoort, officier	97v, 98v
=	Berent te, Pelkwijk,		66r
-	Hermanus ter, Poppink,	municipaliteits-lid,	97v
-	Jan Hendrik, Pré,		83r
-	Abraham du, - Anna Maria Louisa du, - Gerhardus du,	x Steven Jan Hengel, †,	83r 70r, 80v, 81r 92r
-	M. du, - Noël du,	glazenmaker, x weduwe, † < 1739, (school)meester,	31v 4r, 34r
	Raa,		
-	Berent te, Raesvelt,		61v
-	Jan Willem, Rathum,	rotmeester Winterswijk, collecteur van den impost,	19v, 20r, 20v, 21r, 21v, 22v, 27r, 28-1r, 28-1v, 29r, 30r, 32r,, 12v, 23r, 25v, 29r,
-	Gerrit, scholte van, Ratum (Rathum),		
-	Gerrit van, scholte, - Gerrit Jan van, scholte,	gildemeester van Rat(h)um,	1r, 2r, 2v, 3r, 5r, 6r/6v, 8r, 10r, 12r, 13r, 14r, 14v, 17r, 17v, 18v, 19v, 21r, 22r, 23r, 25v, 29v, 32r, 56r
-	Gerrit Jan van, scholte, Rauwers,	gildemeester van Ratum,	52r, 54r, 55r, 57v.65r, 80r
-	Jan,	† voor 28-5-1734	22r

Resink,			
- Berent,		gildemeester van Hengsel,	11r, 19v
Rhee, van,			
- nn.		heer,	52r
Richold (Richolt),			
- IJsbrand (IJsbrant)		† ± 1770, kerkmeester 1756-1759; 70r, 70v, 72r, 76r, 78r, 78v, 1762-1763, 1764-1765, 79v, 81v, 1766-1767, 1768=1769, 1770-1771, x weduwe,	
Ripperda,			
- nn.		baron van, heer van Vorden,	29v
Robert,			
- Jan Hendrik,			4v
Roelvink,			
- nn.		rentmeester,	57r, 58r, 60r, 65v
- Harmen (Herman Otto),		rentmeester van de domeinen van Bredevoort, van prince van Orange en Nassau,	53r, 54r, 55r, 63r, 65r, 65v, 67v, 70v, 72v, 75r, 75v
- Jan Barend/Berent.		rentmeester, ontvanger, provisor 1734-1736,	28-2r, 32r, 36v, 37r, 38r, 39r, 39v, 42v, 43r, 43v, 45r, 45v, 46r, 49r, 52r, 55r, 56v, 66r, 96r, 97v
- J. B., mr.,		provisor vanaf 1788,	
Roerdink (Roert),			
- Garrit (Gerrit, Gerit) Jan,		op Krei(jl), scholte ,	52r, 54r, 55r, 56r, 57v, 65r, 66r, 90r
- Harmannus,		scholte, namens het Woolt en Dorpbuur,	88r, 90r, 90v, 91r
- Jan,		scholte, rotmeester van Woolt,	54r, 55r, 56r, 57v, 60v, 66r, 66v, 67r, 80r
Roerdink jr.,			
- Jan,		scholte (?),	65r
- nn.		scholte,	32r, 52r
Rosen,			
- Jan,		op Wamelink, provisor 1778-1779, 1782-1783, 1787-1788,	97r
Rotman,			
- Gerrit (Gerrijt),		rotmeester in Kotten,	54r, 55r
Roukamp,			
- Teunis,		gildemeester van Meddeho,	86r, 86v
Ruessink,			
- Garrit Hendrik,		gildemeester van Cotten,	80r
Satink,			
- Benjamin,		substituit-drossard en rigter van Bredevoort	50r, 53r, 54r, 54v, 56r, 57r, 58r, 58v, 63r, 65r, 66r, 66v, 67r
- Herman Jan,		dr., kerkmeester 1719, 1720,	1r, 2r, 2v, 3r, 5r, 5v, 6r, 7v, 8r, 10r, 12r, 13r, 14v, 16v, 17r, 17v, 18r, 21r, 21v, 22r, 22v, 23r, 25v, 26r, 27v, 29r, 29v, 35v
Schallenberg,			
- Berent,		keurnoot,	58r
Schoelten,			

-	Jan,		55r, 57v
	Schoemaker (Schomaker, Schoemakers),		
-	Jan,		5r, 19v
-	Marten,	provisor 1738-1740,	46v
-	Willem David	predikant	1r, 1v, 2r, 2v, 3r, 5r, 6r, 8r, 10r, 12v, 13r, 14r, 14v, 16v, 17r, 17v, 18r, 21r, 23r, 25v, 29r, 30v,
	Schoemaker jr.,		
-	Marten,		90v, 92r, 92v
	Scholten,		
-	Garrit (Gerrit),	rotmeester van het Dorp,	85r, 87v
-	Jan,	rotmeester van het Dorp, provisor 1778-1779, 1782-1783, 1787-1788,	54r, 85r, 87v, 97r
	Schutte,		
-	nn.		27r, 32r
-	Albert, zoon van Derk?,	in het Dorp,	6v, 29r, 32r, 52r, 55r, 56r, 57v
-	Derk,	† voor 10-6-1729, provisor 1707 + 1709, 1717 + 1718,	1v, 2v, 6v
-	Jan,	scholte (?),	65r-65v
	Sellink,		
-	Jan Berend,	rotmeester van het Dorp,	85r, 87v
	Sevink,		
-	Albert,		18r, 35r
	Siebink,		
-	Jan,	rotmeester van Meddeho,	86r
	Sijbink,		
-	Gerrit,	in Meddo,	40v
-	Hendrik,	rotmeester van Meddehoe,	11r, 16v, 30r
	Siverdink,		
-	nn.	gildemeester van Kotten en Brinkheurne,	19v
	Sligt,		
-	Hendrik,	rotmeester van Korle,	11r
	Smit,		
-	nn.	dominus,	1r
-	dochter van Joost,	x Abraham Grul,	34r
-	Joost,	† < 28-07-1739, schoolmeester,	34r
	Sontsvelt (Sonsvelt, Sontvelts),		
-	David,	† < 15-10 1731, stadtholder,	16v,
-	Willem van,	ontfanger,	1r, 2r, 2v, 3r, 4v, 5r, 7v, 8r, 9r, 9v, 10r, 10v, 12r, 12v, 13r, 14r, 14v, 15r, 15v, 17r, 17v, 18v, 21r, 32r, 32v, 45v
	Stortelers,		
-	Garrit Jan,	gildemeester van Woolt,	84v
	Strobant,		
-	nn.		14v, 19r, 21r, 22r, 23r, 24r, 24v, 25v, 26r, 27r, 29r
-	Hendrik,	timmerman,	13r, 13v, 18r, 35r

-	Jan,	lantmeter te Wenterswijk,	42r
-	Jan Hendrik,		13v
-	Willem,		3r, 4v, 6r,
Tenkink,			
-	Harmen Jan, H.J.	(plv.) gildemeester van Henxel,	84v, 88r, 90r, 91r 96r
-	Hendrik,	Huppel en Ratum., kerkmeester 1734-1735, 1738-1739, 1744-1745, 1746-1747, 1751-1753, provisor 1740-1741, 1748-1749, 1750-1752,	28-2r, 28-2v, 29r, 35v, 39v, 42v, 43v, 44r, 44v, 47r, 48v, 49r, 50r, 50v, 51r, 52r, 53r, 54r, 55r, 58r, 59r, 63v, 64r, 64v, 65r, 66v
-	Jan,	scholte,	52r
-	Jan,	provisor 1719 + 1720, rotmeester van Winterswijk,	2v/3r, 7r, 19v
-	Jan,	(kerkmeester), zoon van Hendrik,	66r, 66v
Tieenk (Thieenk, Tienk, Tiënk, Tieënk.Tjeenk),			
-	Ananias (Annanias)	provisor 1714, 1715, 1716, 1721, 1722,	7r, 12r, 25r
-	Derk	provisor 1710, 1712, deel 1714, 1715, 1716, 1721 - 1728,	1v, 2r, 2v, 3r, 3v, 5v, 6r, 6v, 15v
-	Frerik,	in Meddo,	40v
-	Garrit Jan,	x Garverdink, plv. rotmeester van Meddeho,	86r,
-	Joost,	rotmeester van Winterswijk,	19v
Tieenk Derks,			
-	Willemina,	x Joost Tieenk Derks, †,	45r, 45v
-	Joost,	† voor 21-2-1744, provisor, x Willemina,	45r, 45v
Toewater = toe Water,			
-	Frederik Robbert,	rentmeester der geestelijke goederen,	92v
Tork,			
-	nn.	vrijheer van den Rosendael en Pettekorn, heer van de Beurse,	32r
Ubbink,			
-	Garrit Jan,	aan de/n watertap, gildemeester van Miste, plv. gilde- en rotmeester van Woolt,	79v, 80r, 84v
-	Jan,	(aen de Tappe,)	52r, 53r
-	Teube,	rotmeester van Miste,	11r
Ulewijk,			
-	nn.		24v
Verschagen (Verschagen, Verschagens)			
-	Alexander,	† 1733, kerkmeester 1711, 1713, 1714, 1715, 1716, 1717, 1718, 1721, 1722, 1723, 1724, 1725, 1726, 1727,	1r, 2r, 5v, 6r, 7v, 24r, 25v
Verstege,			
-	nn.	ontfanger-generael,	19r
Volmer (Volmers)			
-	Diderick,	† voor 7-7-1729, admodiateur,	3v, 4v, 15r

--

	verwalter-drossard,	
Voordes,		
- Garrit Jan,	op 't Hietbrink, gildemeester Corle,	84v
Voortman,		
- Antoni,		62r
Voortwijs,		
- Willem te,	gerigtsdienaer,	10v, 11r, 12v
Walien,		
- Gerrit Jan,	† voor 21-2-1744, provisor 1736-1738,	46r, 46v, 47r
- weduwe van Gerrit Jan		46r, 46v, 47r
Walien		
- Hendriks, Hendrik,		52r
Walien Jans,		
- Hendrik,		32r
Walvaart (Walvaer),		
- Garrit Jan te,	rotmeester van Meddeho,	86r
- Jan,	in Meddo,	40v
Wamelink,		
- Jan,		96r
Wanders,		
- Jan Hendrik,	rotmeester in Meddo,	40v, 86r
Wassenberg (Wassenbergh)		
- nn.	† voor 10-6-1729, voogt,	1r, 5r, 19v
- weduwe van nn.		1r, 5r, 19v
Water,		
Frederik Robbert toe	= F.R. Toewater, mr., rentmeester van de geestelijke goederen.	78r, 81v
Wedding (Weddink, Weddinks),		
- nn.		81r
- nn.	+ < 27-4-1730, woont in de Paeu in Wenterswijk,	8v, 10v, 34v
- weduwe van nn.		8v, 10v, 34v
- Jannes,		4r
Wentholt,		
- nn.	doctor/rentmeester van G.S.,	16v, 16v-17r.i, 31v
Wiersma,		
- Enno,		52r
Wijberdink (Wijberdinck)		
- Jan,		54r, 55r
Wijgink,		
- David,	oudste zoon van Gerhard, ex-ontfanger verpondinge,	1v, 4r, 4v, 6v, 24v
- Gerhard (Gerhart),	† voor 10-6-1729, provisor 1706 + 1708,	1v, 3r, 6r, 6v
- Hendrik Jan,	rotmeester van Winterswijk,	40v
Willink,		
- A.,		35r
- Hendrik,	ticheler/aannemer aan de ticheloven in 't Dorpboer,	16r, 32r, 33v, 52r
- Hendrik,		99v,

-	Jan Roeloff,		60v
-	Willem.		62r
	Willink Egbers,		
-	Jan,	timmerman,	35r
	Wilterink,		
-	Teunis,	gildemeester van Kotten,	30r
	Wimes,		
-	Jan,	smit,	18r, 34v
	Wissink,		
-	Jan Derk,	gildemeester van Miste,	79v
	Witten,		
-	G.J.,	advocaat,	75r, 75v
	Woestenes,		
-	Jan Willem,	rotmeester van Ratum,	80r
	Worm,		
-	W.H.,	predikant,	3v, 8r, 8v, 9v, 10r, 13r, 26v
	Wullen,		
-	Derk van,	rotmeester van Winterswijk	40v
-	Hendrik van,	rotmeester van het Dorp,	85r, 87v
-	Jan van,	kerkmeester van 1797-1804,	99r

Plaatsregister:

Aalten,	78v, 76v,
Ahaus (waarschijnlijk in Nahuis)	13r
Beurse, de,	16v, 32r,
Boeijink,	52r, 65r,
Boeijnk,	66r,
Boekholt	13r
Boven-IJssel = L'Issel-superieur, departement,	99v,
Bredevoert,	52r,
Bredevoord,	98v, 99r,
Bredevoort, stad,	1r, 15v, 16v, 30v, 31v, 38r, 39r, 40r, 42v, 45r, 49v, 54r, 57r, 58r, 65r, 72r, 75r, 75v, 76v, 88r,
Brinkheurne, buurschap,	19v, 26v, 80r, 80v, 81v, 84v, 88r,
Buijin(c)k = Boeijink,	54r, 55r, 57v,
Buijnk,	67r,
Colenberger Veen, het,	75r,
Corle, buurschap,	80r, 80v, 81r, 84v, 88r,
Hietbrink, 't,	84v,
Cotten, buurschap,	80r, 80v, 81r-81v, 84v, 88r,
Deutinchem,	29v,
Doesborg/h,	29v, 41r,
Dorp, het/'t,	26v, 29v, 30r, 40r, 40v, 41r, 41v, 42r, 56r, 79r, 85r, 87v,
Dorpboer, 't, buurschap,	10r, 16r, 40r, 40v, 41r, 41v, 42r,
Dorpbour,	56r,
Dorpbuur,	26v, 80r, 80v, 81r, 85r, 88r,
Dravenhorst,	32r,
Eijbargen,	23v,
Eijbergen,	14r, 18r, 35v,
Gribbrock, goed,	2r,
Groenlo, stad,	75r,
Groten Bourlo, 't klooster,	32r,
Hengsel, buurschap,	5v, 11r, 19v, 56r, 80r, 80v, 81r,
Grotenhuis, het,	5v,
Olden Esch,	5v,
Resink,	80r, 84v,
Henxel,	84v, 88r,
Huppel, buurschap,	5v, 11r, 26v, 56r, 80r, 80v, 81r, 84v, 88r,
Boeijink,	80r,
Idaederadeel,	59r,
L'Issel-superieur = Boven-IJssel, departement,	99v,
Kemnade,	28-1r,
Kleef,	12v,
Kolenberg,	41r,
Kolenbargerveen, 't,	16v, 29v, 40r, 41v,

Kolenbargh,	21r.i,
Kooldenbargerveen,	16v,
Korle,	11r, 19v, 26v, 30r, 56r,
Kotten,	19v, 26v, 30r, 54r, 55r, 56r,
Krei(j)l,	52r, 54r, 55r, 57v, 65r, 66r,
Leesinkdijk,,	75r,
Leurdijk, kave(n)stede in Meddohoe,	40r, 41r, 41v,
Ligtenvoorde,	75r, 75v,
Meddeho,	84v, 85v, 86r, 86v, 88r,
Meddehoe,	11r, 16v, 16v-17r.i, 17r, 26v, 29v, 30r, 40v, 80v, 81r,
Meddohoe, buurschap,	40r, 40v, 41r, 41v, 42r, 56r, 66r, 80r,
Hilte, de,	66r, 85v,
Horst, de,	86r,
Medde/ohose veen, 't,	29v, 40r, 41v
Meerdink,	52r,
Mentinkberg/s,	41r, 41v,
Mierdink = Meerdink,	32r, 65r,
Miste, buurschap,	11r, 19v, 26v, 56r, 79v, 80v, 81r, 84v, 88r,
Watertap, de/n,	79v, 80r, 84v,
Munsterlant,	13v,
Nahuis, (waarschijnlijk Ahaus)	13r
Oonk, goed,	2r,
Oosterwoort,	5r,
Lampenstuk,	5r,
Raesvelt,	1v, 13r
Rat(h)um, buurschap,	19v, 26v, 56r, 80r, 80v, 81r, 84v, 88r,
Rijnlandsche,	88v,
Schurink, domein goet,	65v,
Swilbroek,	35r,
Ulewijk, goed,	2r, 6r,
Vreden,	35r,
Walien,	32r,
Walvaa/ert, het,	52r, 53r,
Wenterswijk,	3v, 6v, 7v, 8r, 8v, 10r, 13v, 16v, 17r, 18r, 20r, 21r, 21v, 26r, 22v, 27v, 28-1r, 28-2r, 29r, 29v, 30r, 30v, 31v, 37v, 38v, 39r, 39v, 40v, 42r, 42v, 43r, 44r, 45r, 49v, 50r, 50v, 52r, 54r, 54v, 56r, 57r, 58r, 58v, 59r, 59v, 62r, 63r, 65r, 65v, 66v, 67r, 67v, 68r, 69v, 70r, 70v, 72r, 72v, 74v, 75v, 76v, 77v, 79r, 79v, 81v, 82v, 83r, 83v, 84v, 85r, 86r, 86v, 87v, 88r, 88v, 92v, 93r, 95r, 96r, 97v, 98v, 99r,
Balink Esch,	5r,
Paeu, de,	8v,
Wesel,	12v,
Wierse,	32r,
Winterswijk,	99v,
Woolt, 't/het, buurschap,	15v, 16r, 26v, 30r, 33v, 56r, 80r, 80v, 81r, 84v, 88r,

Tijcheloven, den,
Zutphen, graefschap.

16r,
13r, 13v, 29v, 34r, 41r, 65v, 86v, 99v,

Woordenregister

accorderen	overeenstemmen met overeenkomen
adde	voeg toe (aan)
addendum; addendo	toevoeging; moet toegevoegd worden
administratie	beheer, bewind
adverteren	waarschuwen kennis geven, berichten
aestimeren	schatten
affigeren	aanplakken
affixie	aanplakking
apostil	kanttekening, beslissing in de marge geschreven
appointement	slechting, rechtsuitspraak, beslissing
approbatie	goedkeuring
approberen	goedkeuren, toestaan
appropriëren	toeigenen
armenjager	veldwachter, m.n. belast met opsporen van landlopers
à tempore (morae, judicati)	vanaf het moment (van uitstel, van het vonnis)
baken	palen, grenspalen
besoigneren	zich bezighouden met
besognes	bezigheden
bodinge	oproep
bouman, bouwman	boer
commissie	bevel, last ook: volmacht, boodschap, aanstelling, opdracht
competeren	toebehoren, toekomen, schuldig zijn
comptoir	kantoor
condescenderen	inwilligen, toestaan
congratuleren	begroeten, geluk wensen
conniventie	door de vingers zien, oogluikend toelaten
consteren	blijken, bekend zijn
contantement	tevredenheid, genoegdoening
contenteren	tevreden stellen
contentieus, contentioso	omstreden
contineren	bevatten, omvatten
contingent	aandeel
continue	inhoud
conveniëren	overeenkomen, dagen, aanspreken
convocatie	oproep voor vergadering
convoceren	samenroepen
coram	in aanwezigheid van, ten overstaan van
corresponderen	overeenkomen
coucheren	neerleggen, te boek stellen
cum expensis	met kosten
declineren	afwijzen van een verzoek

delibereren	overleggen, beraadslagen
demanderen	vragen, eisen, ook: opdragen
de novo	opnieuw
des	hiervan, ook: daarom
despicieren	afvaardigen
destineren	bestemmen, toedelen, bestellen
different, differentie	verschil van mening
differentiaal	betwist
doe	toen
dresseren	verbeteren
duim	ca. 2, 5 cm.
eadem	op dezelfde dag, op dezelfde zitting
ecclesiastes (huius loci)	predikant (van deze plaats)
eigenen	geëigend zijn, ook: eigen zijn
elicieren, eligeren	verkiezen
emploieren, emploieren	betrokken zijn, gebruiken, toepassen
eodem	in dezelfde (toestand), op dezelfde (plaats)
eodem dato	op dezelfde dag
erlangen	verkrijgen
estimeren	schatten
exceptie	verweerschrift, protest, uitzondering, verzet
exhiberen	voor de dag brengen, tonen
expresse, expresselijk	nadrukkelijk
expresse	expressebrief, spoed-brief
extenderen	uitbreiden, uitstrekken, uitspannen, bedragen totaal
extraordinair, extraordinarisch	buitengewoon, bijzonder
extraordinaire verponding	belasting op dat wat op grond gebouwd is
f., facit	maakt, maakt samen
fournissement	verschaffing
furneren	opbrengen, verschaffen, fourneren
gebeur, voor	als heffing, tegen betaling van kosten
gelijckvals	op dezelfde wijze; eveneens, idem
gemeen	gemeenschappelijk, algemeen
geresolveerd	besloten
gerevideert	opnieuw bekeken
grietman	Friese functie, vergelijkbaar met die van drost
habet	heeft
heyden en weyden	afplaggen en houden van vee op markegronden
ignorantie	onwetendheid
impost, inpost	belasting, belastingheffing
impost op gemene middelen	verbruiksbelasting op zout, brandewijn, bier, zeep, wijn e.d.

inconvenient	ongerief, ongemak; ongemakkelijkheid
in fidem	ter waarborg, ter staving (van de echtheid van het geschrift)
in forma (debita)	in (vereiste) vorm
in iudicio	bij het rechtsproces
in mora	in gebreke
in probanti forma	in de als bewijs geschikte vorm
insereren	invoegen, inzetten, toevoegen
in specie	in het bijzonder, met name in dit geval
instantie	eis, verzoek dringend verzoek
in statu quo (jacet)	in de staat waarin het zich bevindt
interdictie	verbod
intimatie	aanzegging, gerechtelijke aankondiging, bekendmaking
intimeren	aanzeggen
iteratief	herhaald, herhaaldelijk
Jacobi	25 juli
jovis	donderdag
jura	gerechtskosten
juris utriusque doctor, J. U. Dr.	doctor in beide rechten, nl. canoniek en Romeins recht
lias	bundel papieren, met een koord bijeen gehouden
libertien	lichtzinnig
limiet	grens, begrenzing
luit	volgens
lunae	maandag(s)
mainteneren	beschermen, handhaven
maintenue	handhaving, bescherming
Marten, St.; Martini	11 november
martis	dinsdag
memorie	kort verbaal van een zaak
menagement	omzichtigheid, zuinigheid
mercurij	woensdag(s)
meskant	met scherpe zaagsnede
metebrief	officieel bewijs van meting
me teste	waarvan ik getuige ben
Michiel, Michaelis	29 september
modereren	matigen, minderen
negotiëren	verhandelen
nominatim	met namen genoemd
nomine (proprio, uxoris)	uit naam van (zichzelf, zijn vrouw)
non exhibitum	niet getoond
nuncius	gerechtsbode

obtesteren	plechtig verzekeren
obtineren	verkrijgen
obtinue	verkrijging
occasie	gebeurtenis
oirkond	met als getuigenis, er getuigenis van
olm	houtrot
oprekening	optelling
ordinaris	gewone, gebruikelijke
ordinaris verponding	belasting voor gebruiker van grond
ordonnantie	beschikking, aanwijzing, opdracht, bevel
ordonneren	opdragen, beschikking treffen
particulier	eigenaardig, wonderlijk
pastor(es) loci	plaatselijke dominee(s)
per capita	per hoofd
pertinent	behoorlijk, bruikbaar, toepasselijk
poen, poene	straf, boete
prae-	zie ook pre-
praederen	eerder noemen
praefixie; praefigieren	vaststelling, vasthechting; vaststellen, vasthechten
pretenderen	voorwenden, (gerechtelijk) vorderen, aanspraak maken
pretens	aanmatigend, gevraagd, geeist
pretensie	aanspraak, vordering
prevenieren	voorkomen, verhoeden, waarschuwen
primo	ten eerste, ten eersten male
primo, priem	op de eerste, ten eerste
privatief	persoonlijk
proflueren	voortvloeien
proponeren	voorstellen, voorhouden
propositie	voorstel, aanbod
provisioneel	voorlopig, voor eerst
provisorie	armenzorg
q.p.	(afk.) qualitate praedicta (in voornoemde hoedanigheid)
quarto	ten vierde
quo relatio	waarvan verslag; waarvan akte
receptor	ontvanger
reguleren	schikken, regelen, voegen
relatie	verslag
remostrantie	bezwaar, tegenvoorstel
remonstreren	bezwaar maken, vertonen
rendant	beheerder, rentmeester, toezichthouder
renunciëren	ontzeggen, opzeggen, afstand doen
renuntiatie	afstand doen van

repeteren	terugvragen
respicieren	terugkijken, rekening houden met, zorgen
resumptie, resumptie	samenvatting, herhaling
revenue	inkomsten
reverentlijk	eerbiedig
revideren	opnieuw bezien
reysen	malen, keren
rijst	bundel
sabbati, sabbathi	zaterdag(s)
salvis	met (alle) voorbehoud
sampt (en sonders); samptlijck	gezamenlijk (of apart)
secundo	ten tweede, ten tweeden male
sequens, sequentis, seqq.	volgende(n)
setting	belasting, schatting
sint Martinus	11 november
sint Michael	29 september
specteren	aanschouwen, aanschouwelijk maken, aantonen
spin	zacht hout
splijtnagel	splitpen
status quo	staat waarin het zich bevindt
stendigen	bevestigen, bekrachtigen
submitie	onderwerping, zijn standpunt opgeven of overgeven aan derden
subscriberen	onderschrijven, ondertekenen
sustenu(e)	bewering, bepleit punt, gevoelen
sustineren	staande houden, volhouden
tenteren	proberen, trachten
tertio	ten derde, ten derden male
tijdelijk, tijdlijck	huidig; ook: tijdig
trainissement	vertraging
uitslag, uytslag	belastingheffing
ultimo	op de laatste
ut supra	zoals boven
vacatiegeld	geld wegens aanwezigheid
vaceren	aanwezig zijn, bezig zijn, gelegen komen
valideren	gelden, geldig maken
varen, voeren	rijden
veneris	vrijdag(s)
verbi divini minister, V. D. M.	dienaar van het goddelijk woord
vermoge(ns) (relatie)	volgens (rapport, verslag)
verpondinge	belasting op onroerend goed;
verponding, ordinaire	belasting op grond
verponding, extraordinair	belasting op bebouwing, rechten, tienden

verwalter	plaatsvervanger, beheerder
verwent	aan een ander overgedragen
verwin; verwinnen	toewijzing bij executie; recht om beslag te leggen; toewijzen bij executie
verwinkosten	kosten van executie
verwulfsel	gewelven
vide	zie
vilipenderen	verachten, versmaden, geringsxhatten
voed, voet	lengtemaat van ca. 30 cm
wachten und waren	toezien op de uitvoering van een gerechtelijke uitspraak